

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Andrea Berniová

**Kauza odposlechů listu News of the World a
její zobrazení v ČTK**

Diplomová práce

Praha 2014

Autor práce: **Andrea Berniová**

Vedoucí práce: **PhDr. Ludmila Trunečková, Ph.D.**

Rok obhajoby: 2014

Bibliografický záznam

BERNIOVÁ, Andrea. *Kauza odposlechů listu News of the World a její zobrazení v ČTK*. Praha, 2014. 100 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Ludmila Trunečková, Ph.D.

Abstrakt

Diplomová práce *Kauza odposlechů listu News of the World a její zobrazení v ČTK* se zabývá zpravodajstvím České tiskové kanceláře, které se týká skandálu s odposlechy britského listu News of the World. Hlavním zkoumaným obdobím byla druhá polovina roku 2011, především měsíc červenec, kdy skandál vypukl. Práce se nejprve zabývá historií a také současností britského tisku, následně mediálním působením Ruperta Murdocha, mediálního magnáta a posledního vlastníka listu News of the World, dále také vznikem, vývojem i zánikem listu News of the World. Přináší také profil skandálu s telefonickými odposlechy a informace o zpravodajském servisu ČTK – o zahraničním zpravodajství, o formátech zpravodajství apod. Následně práce popisuje zobrazení skandálu ve zprávách vydaných Českou tiskovou kancelář. Zaměřuje se na proměny počtů zpráv v čase, na používané formáty zpravodajství, priority, servisy, kategorie a také na zdroje, z nichž agentura při vytváření zpráv čerpala především v červenci roku 2011. Počty zpráv jsou uspořádány do tabulek, které ilustrují vývoj množství zpráv vydaných k aféře. Následně se práce stručněji věnuje zbývajícím měsícům druhého pololetí roku 2011 a krátce také předcházejícím a následujícím obdobím. Tato diplomová práce také zjišťuje, jak skandál s telefonickými odposlechy ovlivnil mediální scénu ve Velké Británii v oblasti regulace.

Abstract

The thesis called Phone hacking scandal of News of the World journal and its display in the Czech news agency deals with foreign coverage of the Czech news agency concernig the News of the World phone-hacking scandal. The thesis mainly focuses on the second half of 2011, especially on June, when the scandal broke out. Firstly the thesis deals with history and present of British press, then with Rupert Murdoch's (the

last owner of the journal and media mogul) operation in media, with formation, development and extinction of the News of the World journal. It also informs about the phone-hacking scandal's profile and about the news service of the Czech news agency – foreign coverage, reporting formats and so on. It focuses on changes of the amount of news during time, on used formats of coverage, on priorities, services, categories and also on sources which the agency used during preparing the news mainly in June 2011. Numbers of news are organized to tables which illustrate the development of amounts of the news published in relation to the scandal. Then the thesis more briefly focuses on remaining months of the second half of 2011 and on previous and subsequent periods. This thesis also finds out how the phone-hacking scandal influenced media regulation of Great Britain.

Klíčová slova

News of the World, odposlechy telefonů, Rupert Murdoch, mediální regulace, Česká tisková kancelář

Keywords

News of the World, phone-hacking, Rupert Murdoch, media regulation, the Czech News Agency

Rozsah práce: 181 644 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 15. 5. 2014

Andrea Berniová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní doktorce Ludmile Trunečkové, která mi svými cennými radami a podněty pravidelně trpělivě pomáhala při psaní této diplomové práce.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK
Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:
Berniová Andrea

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:
2012

E-mail diplomantky/diplomanta:
A.Berniova@seznam.cz

Studijní obor/forma studia:
Mediální studia/kombinovaná

Předpokládaný název práce v češtině:

Kauza odposlechů listu News of the World a její zobrazení v ČTK

Předpokládaný název práce v angličtině:

Phone hacking scandal of News of the World and its display in the Czech news agency

Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013)
(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí)

LS 2013/2014

Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků):

V červenci roku 2011 bylo odhaleno, že se britský list News of the World dostal do hlasové schránky zavražděné britské školačky a dával tak jejím rodičům planou naději, že stále žije. Navíc tak bylo policejní vyšetřování svedeno na špatnou stopu. Ukázalo se, že odposlechy byly v případě tohoto listu rozšířenější. Vydávání periodika bylo nakonec zastaveno. O celé aféře informovala nejen britská média, ale také média v jiných zemích – i v České republice. Případu se samozřejmě věnovala i Česká tisková kancelář.

Zobrazení aféry s odposlechy listu News of the World v ČTK nebylo dosud zpracováno. Případ ale vzbudil velkou pozornost. Tématu odposlechů listu se věnovala jedna z kapitol diplomové práce s názvem Vzestup a pád News of the World, která metodou historické analýzy zachycovala historii listu od jeho vzniku až do zastavení vydávání právě z důvodu odposlechů. Cílem práce ale byl detailní popis historie listu.

Informace o skandálu se objevily v několika knihách, a to i v češtině. Příkladem je kniha Rupert Murdoch, profil politické moci, která byla vydána roku 2012 a ve stejném roce také přeložena do češtiny. Další publikací v češtině je kniha Jak myslí Rupert Murdoch od autora jménem Paul R. La Monica.

Skandálem se zabýval například článek s názvem Tabloid journalism: the News of the World scandal and beyond uveřejněný v periodiku Media, Culture & Society v červenci roku 2012. Dalším příkladem zpracování tématu odposlechů listu je článek What News of the World's end means for News Corp., který vyšel v periodiku Advertising Age v červenci roku 2011. O skandálu se zmiňuje i článek News Corp.: Hacks, But No Major Station Attacks vydaný v periodiku Broadcasting & Cable v červenci roku 2011, stejně jako článek U.S. Media Buyers Play Wait and See With News Corp.

Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo

hypotézy (max. 1800 znaků):

Práce si klade za cíl popsat zobrazení skandálu s odposlechy britského listu News of the World v zahraničním textovém servisu České tiskové kanceláře. Práce se také zaměří na dozvuky skandálu, ale i na události, které mu předcházely. Cílem je zjistit, do jaké míry ovlivnil tento skandál mediální scénu ve Velké Británii a jaká opatření byla přijata, aby se podobné situaci v budoucnu zamezilo.

Dále je cílem zjistit, jak obsáhle ČTK o tomto případu informovala, jaké formáty zpráv byly využívány, z jakých zdrojů ČTK čerpala informace pro své zpravodajství.

Tato práce také bude pomocí zpravodajství ČTK a dalších zdrojů charakterizovat postoj Ruperta Murdocha k události a jeho reakci.

Výzkumné otázky: Jaké náznaky přecházely skandálu? Zasahuje skandál do současnosti? Jaká opatření byla v důsledku této události ve Velké Británii přijata? Jak se k věci postavil Rupert Murdoch? Jak obsáhle informovala ČTK o události a jak se měnilo množství zpráv v čase? Z jakých zdrojů čerpala ČTK informace pro své zpravodajství? Jaké formáty zpráv ČTK využívala?

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

Úvod

Stat'

1. ČTK a její zpravodajství z Velké Británie

1.1 Česká tisková kancelář

- základní informace o ČTK, formáty zpravodajství

1.2 Zpravodajství ČTK z Velké Británie

2. Britská média a Rupert Murdoch

2.1 Britská mediální scéna

- historie a současnost britských médií

2.2 Rupert Murdoch

- život R. Murdocha a jeho činnost v mediální oblasti

2.3 News Corporation, News International

- informace o společnostech Ruperta Murdocha

3. List News of the World

3.1 Vznik a vývoj listu

3.2 Směřování listu pod vedením Ruperta Murdocha

3.3 Ukončení vydávání listu

4. Odposlechy listu News of the World

4.1 První signály nelegální činnosti listu

4.2 Vypuknutí skandálu

4.3 Následky nelegálních odposlechů

4.4 Reakce R. Murdocha

- zmapování aféry s odposlechy listu

5. Analýza textového zpravodajství ČTK k aféře odposlechů v News of the World

5.1 Zobrazení skandálu v ČTK po dobu 6 měsíců od jeho vypuknutí

- rozbor zpráv vydaných 6 měsíců po vypuknutí skandálu

5.2 První náznaky

- rozbor zpráv z období, které skandálu předcházelo

5.3 Doznívání skandálu

- dosah skandálu s odposlechy do současnosti podle zpráv ČTK

6. Důsledky kauzy odposlechů News of the World pro mediální sféru

- jak odposlechy ovlivnily mediální sféru například v oblasti regulace

Závěr

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):

Textový zahraniční servis České tiskové kanceláře především z druhé poloviny roku 2011, pro doplnění i z doby před tímto obdobím a po něm.

Metody (techniky) zpracování materiálu:

Analýza obsahu textového zahraničního zpravodajství ČTK (v českém jazyce), které se vztahuje k tématu.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

KÖPPLOVÁ, Barbara a Juraj VOJTEK. *Stručný přehled vývoje britského tisku od druhé poloviny 19. století do 70. let 20. století*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, 114 s.

Tato publikace se věnuje vývoji britského tisku od druhé poloviny 19. století až do 70. let 20. století. Poskytuje přehled vývoje struktury britského tisku, jednotlivých listů a věnuje se i procesu komercializace tisku, koncentraci tiskového vlastnictví a monopolizaci tisku.

MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: profil politické moci*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2012, 298 s. ISBN 978-80-204-2585-0.

Kniha popisuje život Ruperta Murdocha, jeho vzestup a kariéru i osobnost, postupné získávání politické moci a vlivu na světovou politiku. Nechybí ani informace o skandálu z roku 2011 s telefonními odposlechy listu News of the World.

MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Vyd. 1. Překlad Hana Loupová. Praha: Portál, 2004, 182 s. Sociální vědy. ISBN 80-717-8840-6.

Kniha se zabývá sociologií žurnalistiky a jejími účinky. Dále zkoumá faktory, které ovlivňují žurnalistickou produkci, tedy například tvorbu zpráv. Objasňuje, jaký vliv má na zpravodajství politické a ekonomické prostředí. Zabývá se mimo jiné i ekonomickým vztahem mezi sdělovacími prostředky a politickým aparátem.

MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-2632-5.

Tato kniha se zabývá životem, kariérou a úspěchy mediálního magnáta Ruperta Murdocha v mediální oblasti. Kniha se věnuje i skandálu s odposlechy, se kterým

se musela Murdochova společnost vyrovnat.

ŠMÍD, Milan a Ludmila TRUNEČKOVÁ. *Novinář a jeho zdroje v digitální éře*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009, 205 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-802-4616-612.

Druhá část této knihy se zabývá Českou tiskovou kanceláří. Informuje o předmětu její činnosti, o finančních zdrojích i o kontrolních mechanismech. Velký prostor je zde věnován metadatům zpráv ČTK a také jejich formátům.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

Knihá se zabývá obsahem zpravodajství, šířením zpráv a jejich významem a nastolováním témat. Zaměřuje se také na zprávy jako na ekonomický produkt, zabývá se objektivitou, předpojatostí a vlivem vlastníků a investorů na obsah zpravodajství.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

GRIESLEROVÁ, Martina. *Vzestup a pád News of the World*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2013. Vedoucí práce Jan Jiráček.

Datum / Podpis studenta/ky

4. 6. 2013

.....

Obsah

ÚVOD.....	2
1. BRITSKÁ MÉDIA A RUPERT MURDOCH.....	5
1.1 BRITSKÁ MEDIÁLNÍ SCÉNA	5
1.1.1 Historie britského tisku od 2. poloviny 19. století	5
1.1.2 Britský tisk v současnosti.....	11
1.2 RUPERT MURDOCH	13
1.2.1 Počátky působení Ruperta Murdocha v médiích	13
1.2.2 Ovlivňování australské a americké politiky.....	15
1.2.3 Konzervavec Rupert Murdoch a jeho působení ve Velké Británii	16
1.3 NEWS CORPORATION, NEWS INTERNATIONAL	18
1.3.1 Budoucnost News Corporation.....	22
2. LIST NEWS OF THE WORLD.....	22
2.1 VZNIK A VÝVOJ LISTU	22
2.2 SMĚŘOVÁNÍ LISTU POD VEDENÍM RUPERTA MURDOCHA	24
2.3 UKONČENÍ VYDÁVÁNÍ LISTU	26
3. ODPOSLECHY LISTU NEWS OF THE WORLD	27
3.1 GLOBÁLNÍ VLIV NEWS CORPORATION PŘED VYPUKNUTÍM SKANDÁLU	27
3.2 PRVNÍ SIGNÁLY NELEGÁLNÍ ČINNOSTI LISTU	28
3.3 PROFIL SKANDÁLU	30
3.4 NÁSLEDKY NELEGÁLNÍCH ODPOSLECHŮ	36
3.5 REAKCE R. MURDOCHA	40
3.6 SOUČASNÁ SITUACE	41
4. ČTK A JEJÍ ZPRAVODAJSTVÍ Z VELKÉ BRITÁNIE	42
4.1 ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ	42
4.1.1 Základní informace o ČTK.....	42
4.1.2 Zpravodajství ČTK	44
4.1.3 Služby ČTK.....	45
4.1.4 Zpravodajské produkty.....	46
4.2 ZPRAVODAJSTVÍ ČTK Z VELKÉ BRITÁNIE	48
5. TEXTOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ ČTK O AFĚŘE	49
5.1 ZOBRAZENÍ SKANDÁLU V ČTK PO DOBU 6 MĚSÍCŮ OD JEHO VYPUKNUTÍ.....	51
5.1.1 Červenec 2011.....	52
5.1.2 Srpen až prosinec 2011	75
5.1.3 Background v druhém pololetí roku 2011	84
5.1.4 Důsledky pro média.....	85
5.2 PRVNÍ NÁZNAKY	85
5.3 DOZNÍVÁNÍ SKANDÁLU	87
6. DŮSLEDKY KAUZY ODPOSLECHŮ NEWS OF THE WORLD PRO MEDIÁLNÍ SFÉRU ...	89
6.1 DLE ZPRÁV ČTK	89
6.2 DLE BRITSKÝCH MÉDIÍ	94
ZÁVĚR	97
SUMMARY	99
POUŽITÁ LITERATURA.....	101
SEZNAM LITERATURY	101
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	102
DIPLOMOVÉ PRÁCE K TÉMATU:	105
DALŠÍ ZDROJE:	105
6. SEZNAM PŘÍLOH	106

Úvod

Téma Kauza odposlechů listu News of the World a její zobrazení v ČTK jsem si vybrala proto, že mám Velkou Británii v oblibě, a zároveň mě tato kauza zaujala. Zajímalo mě, jakým způsobem o ní referovala česká zpravodajská agentura, jak se kauza vyvíjela a zda takto významný přečin proti mediální etice vedl k tlaku na změnu chování médií v zemi.

V červenci roku 2011 se zjistilo, že britský nedělník News of the World patřící Rupertu Murdochovi odposlouchával hlasovou schránku unesené britské školačky Milly Dowlerové. O odposleších listu se hovořilo už dříve především v souvislosti s celebritami, politiky a královskou rodinou. Ale zjištění, že list odposlouchával telefon unesené a později zavražděné dívky, vyvolalo ve společnosti odpor a vedlo k uzavření listu. Další následky na sebe nenechaly dlouho čekat.

O aféře informovala kromě britských médií i média česká a samozřejmě také Česká tisková kancelář (ČTK). Zobrazení této události v ČTK dosud nebylo zpracováno. Odposlechům nedělníku se ale věnovala kapitola v diplomové práci Vzestup a pád News of the World. Informace o aféře se objevují také v knihách vydaných v českém jazyce. Jde o knihu Rupert Murdoch, profil politické moci a knihu Jak myslí Rupert Murdoch. Kromě těchto dvou publikací čerpá práce také z dalších českých i zahraničních knih (The British Press, Journalism: a critical history atd.). Dále práce vychází z článků ze zahraničních periodik a ze zpráv britských internetových médií (BBC News, The Telegraph).

K práci se zpravodajstvím ČTK jsem používala Infobanku České tiskové kanceláře, která umožňuje filtrování zpráv dle různých kritérií, například plného textu zprávy, data, klíčových slov, priorit a podobně. Zjišťovala jsem tak, kolik zpráv různých formátů a priorit bylo vydáno v jednotlivých obdobích, ale i jaké zdroje informací byly ve zprávách uvedeny či do kterých kategorií se zprávy řadily. Podrobnější popis metody uvádí práce v 5. kapitole.

Předpokládaným cílem práce bylo především popsat zobrazení skandálu v zahraničním servisu České tiskové kanceláře hlavně v druhé polovině roku 2011. Práce měla zjistit, jak obsáhle ČTK o této události informovala, jak se měnilo množství zpráv v čase, které formáty zpravodajství agentura používala a také z jakých zdrojů čerpala informace. Cílem také bylo zmapovat, jak skandál ovlivnil mediální scénu Velké Británie, zda má dosah do současnosti a také zda byla přijata opatření, aby se nic

podobného již neopakovalo. Práce měla dále charakterizovat období, které skandálu předcházelo, a období, které následovalo.

Tato diplomová práce začíná připomenutím dějin britského tisku od 2. poloviny 19. století až do současnosti. Následně se věnuje poslednímu majiteli zaniklého listu Rupertu Murdochovi – jeho působení v médiích, jeho mediálnímu vlastnictví (tedy mezinárodní společnosti News Corporation) či Murdochovu vlivu na politiku.

Práce se také soustřeďuje na list News of the World – jeho vznik, vývoj, směřování pod Murdochovým vedením a také na jeho zánik po 168 letech vycházení. Tehdy nejprodávanější britský nedělník byl vůbec první britskou akvizicí Ruperta Murdocha.

Následuje profil skandálu s podrobným popisem jeho průběhu především v červenci roku 2011. Nejprve se zjistilo, že list odposlouchával členy britské královské rodiny. V roce 2009 se pak přišlo na odposlechy mobilních telefonů politiků a celebrit. Skandál vyvrcholil v červenci roku 2011, kdy britský list The Guardian přinesl informaci o tom, že odposloucháván byl mimo jiné také mobilní telefon unesené Milly Dowlerové.

Odposlouchávání telefonů bylo dle nových zjištění běžné, stejně jako uplácení policistů výměnou za exkluzivní informace. Vydávání nedělníku News of the World Murdoch rychle ukončil, krizi v jeho společnosti to ale nezabránilo. Zatčeno bylo několik novinářů, odstupovali vedoucí pracovníci Murdochovy společnosti. Začalo se hovořit o tom, že odposlechů možná využívaly i jiné listy – kromě dalšího Murdochova listu The Sun to mohly být také konkurenční noviny.

Skandál otrásl postavením Ruperta Murdocha a jeho syna Jamese v News Corporation. Bylo zahájeno vyšetřování a Rupert Murdoch musel spolu se svým synem a bývalou šéfredaktorkou listu vypovídat před parlamentním výborem. Jmenována byla Levesonova komise, která vedla veřejné vyšetřování. Začalo se mluvit o potřebě regulace tisku, protože samoregulace selhala.

Práce dále také přibližuje zpravodajství ČTK z Velké Británie a zpravodajské produkty agentury. Tato kapitola byla v teziích umístěna hned na začátku práce, ale po dohodě s vedoucí práce jsem ji zařadila až těsně před kapitolu rozebírající zpravodajství ČTK k události. Důvodem bylo lepší provázání informací o službách ČTK s následným popisem jejich užití na příkladě sledované události.

Následuje už kapitola věnující se textovému zpravodajství ČTK k aféře. Zaměřuje se v souladu s tezemi především na druhou polovinu roku 2011, kdy aféra vypukla.

Z tohoto pololetí jsem se rozhodla více se věnovat červenci, kdy byl vydán mnohem vyšší počet zpráv než v ostatních měsících.

Jednotlivé kapitoly se zaměřují na využití různých formátů zpravodajství, priorit, zdrojů, či kategorií. Zjištěné skutečnosti jsou popsány a případně zdůvodněny.

Následují také podkapitoly stručněji popisující obsah zpravodajství před vypuknutím skandálu a také po něm.

Poslední kapitola se zabývá důsledky kauzy pro britský mediální svět a čerpá jak ze zpráv ČTK, tak z informací zveřejněných v britských médiích.

Názvy některých kapitol prošly drobnými změnami, aby lépe vystihovaly obsah (např. Profil skandálu místo Vypuknutí skandálu). Práce byla také z důvodu lepší přehlednosti rozdělena na více podkapitol (například v případě kapitoly Česká tisková kancelář či Rupert Murdoch).

1. Britská média a Rupert Murdoch

1.1 Britská mediální scéna

Rozvoj masového komerčního tisku začal v první polovině 19. století. Prvním deníkem tohoto rázu byl Morning Herald. Roku 1830 pak vznikl penny press, tedy pencový tisk a prvním listem náležícím do této kategorie byl Penny Papers for the People. Výjimečný byl penny press svou velmi nízkou cenou. I list The Times, který byl vydáván od roku 1788, se řadil mezi masově vydávané tisk.¹

1.1.1 Historie britského tisku od 2. poloviny 19. století

Do roku 1855 byla Evropa od Černého moře až po Anglii propojena telegrafní linkou. Telegrafní spojení ovlivnilo žurnalistický styl: větší důraz se ve zprávách kladl na fakta a stručnost.²

„Rozvoj denního tisku nebyl pochopitelně pouze důsledkem politické potřeby tisku, ani pouhou reakcí na zrušení umělých omezení tisku. Rychlý rozvoj tiskárenské techniky, komunikačních možností, ať již spojovací techniky (telegraf) nebo dopravy (distribuce novin železnicí) a růst významu zpravodajství pro hospodářskou oblast, vytvářely předpoklady pro formování tisku jako odvětví podnikání.“³ Poslední překážkou svobodného podnikání v oblasti tisku byl novinový kolek. Po jeho zrušení roku 1855 došlo k prudkému zvýšení počtu titulů a také nákladů novin a k snížení jejich ceny.⁴ Před zrušením kolku vycházel mimo Londýn jen jeden deník. Poté už vycházel denní tisk v 16 anglických městech.⁵

Listy později začaly inklinovat k programům a názorům různých politických stran či zájmových skupin.^{6 7} Významné byly v listech úvodníky obsahující nejdůležitější události s komentářem vydavatele či vedoucího redaktora.

¹ PROKOP, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. 1. české vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0618-6, s. 158, 159

² KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1989. ISBN 80-7077-216-6, s. 222-223

³ KÖPPLOVÁ, Barbara a Juraj VOJTEK. *Stručný přehled vývoje britského tisku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976, s. 5-6

⁴ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 5

⁵ KÖPPLOVÁ, KÖPPL, 1989, s. 305

⁶ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 6

⁷ Stále ale panovala formální názorová nezávislost.

Díky nižší ceně deníků se k nim dostaly i lidové vrstvy obyvatel. Přizpůsobil se jim list Daily Telegraph, a to snížením ceny na 1 penci, zdramatizováním zpravodajství a hovorovějším jazykem. Založeno bylo mnoho nedělníků.^{8 9}

V roce 1870 zavedl školský zákon povinnou školní docházku, což vedlo k rozšíření čtenosti tisku. Nově se o denní tisk začaly zajímat širší střední vrstvy, pro něž bylo potřeba vytvořit nový typ žurnalistiky. George Newnes začal vydávat týdeník Tit-Bits složený ze zajímavých zpráv a článků z jiných novin a časopisů. Alfred Harmsworth (později známý jako lord Northcliffe) vydával časopis Answers to Correspondents a také Daily Mail, který vyjadřoval změny v žurnalistice označované jako Northcliffovská revoluce. Daily Mail byl totiž o polovinu levnější než tehdejší velké deníky. Zprávy byly stručné a nenáročné. Northcliffe poprvé postavil vydávání novin na komerční základ.¹⁰

„Daily Mail byl obchodní podnik zacílený na dosažení zisku. Jako obchodní podnik také byl předem perfektně připraven. Northcliffe zakoupil pro ‚Daily Mail‘ nejmodernější technické zařízení své doby.“¹¹ Zdrojem zisku nebyl prodej novin, ale příjmy z reklamy a inzerce.¹² Northcliffovská revoluce tedy zahrnuje přeměnu vydávání novin v podnikání, zvýšení příjmu z inzerce a reklamy¹³ a posílení funkce novin jako zdroje zábavy.¹⁴

Velkou část potenciálních čtenářů z buržoazních vrstev se dennímu tisku podařilo zasáhnout do konce 80. let. Četba novin byla skoro povinností, členové buržoazní třídy se jejich prostřednictvím dozvídali o každodenním dění a utvrzovali se ve svých životních názorech. Tisk byl politický a i pencový tisk měl solidní novinářskou úroveň. Ženám a nižším vrstvám nebyl tisk přizpůsoben. Taková situace panovala do konce 19. století.¹⁵ Typické pro přelom 19. a 20. století jsou tiskové koncerny vedené tiskovými barony.^{16 17}

⁸ KÖPPLOVÁ, KÖPPL, 1989, s. 306-309

⁹ Nedělníky si kupovali především čtenáři, kteří si nemohli dovolit kupovat noviny každý den.

¹⁰ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 7-12

¹¹ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 13

¹² KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 10-13

¹³ Ta se stává hlavním zdrojem zisku.

¹⁴ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 14-15

¹⁵ KÖPPLOVÁ, KÖPPL, 1989, s. 310

¹⁶ CURRAN, James a Jean SEATON. *Power without responsibility: the press and broadcasting in Britain*. New York: Routledge, 1997, viii, 420 p. ISBN 04-151-1407-1, s. 43

¹⁷ Nešlo o nový fenomén, vlastnictví několika listů najednou se objevovalo už v 18. století. Umožňovalo totiž snížení prodejních cen novin.

Lord Northcliffe vytvořil skupinu Associated Newspapers Ltd., která získala kontrolu nad několika listy, například i nedělníkem News of the World. Pomocí holdingové společnosti Amalgamated Press Ltd. si lord Northcliffe se svým bratrem lordem Rothermerem zajistili kontrolu nad dalšími podniky. Lord Northcliffe se stal majitelem listu The Times a vydával i list s obrazovým zpravodajstvím Daily Mirror.¹⁸

19

Další magnát Cyril Arthur Pearson vydával od roku 1900 deník Daily Express a další tituly (9 deníků a 21 týdeníků²⁰) a později se dostal do konkurenčního boje s Northcliffem a Rothermerem.²¹

„V předvečer 1. světové války zahrnovaly nejdůležitější tituly londýnského denního tisku celonárodního významu listy ‚The Times‘, ‚Daily Telegraph‘ a ‚Morning Post‘, reprezentující prestižní tisk a ‚Daily Mail‘, ‚Daily Express‘, ‚Daily Mirror‘, a ‚Daily Sketch‘ jako představitelé populárního tisku.“²²

Před první světovou válkou sílily tendence vedoucí k popularizaci a zmasovění tisku. Díky telegrafu se zprávy šířily rychleji a stávaly se stále důležitější složkou novin. Interpretace byla oproti dřívějším zvyklostem přenechána na čtenáři. Články se zkracovaly, objevovalo se více reklamních oznámení.

Během 1. světové války byla uvalena vojenská cenzura na všechny zprávy z fronty, váleční korespondenti do frontové oblasti nesměli. Generální štáb byl kritizován Northcliffovým tiskem. To vedlo k zavedení všeobecné branné povinnosti i k ustavení oddělení pro propagandu, v jehož čele stál Northcliffe.

Po válce zažívala země ekonomické a finanční potíže. Čtenáři požadovali zábavu a tu přinášel masový tisk. Politické zprávy byly zkracovány, objevovalo se více článků o zločinech, sportu a zábavě. Došlo k odpolitizování části anglického tisku.²³ V meziválečném období se také zvýšilo množství titulů ovládaných velkými mediálními vlastníky.²⁴

¹⁸ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 16-19

¹⁹ Původně Northcliffe založil list pro ženy – Daily Illustrated Mirror, ale ten nebyl moc úspěšný a později se z něj sta právě Daily Mirror.

²⁰ CURRAN, SEATON, 1997, s. 43

²¹ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 16-17

²² KÖPPLOVÁ, 1976, s. 19-20

²³ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 20-27

²⁴ CURRAN, SEATON, 1997, s. 43

V Británii bylo roku 1922 spuštěno první živé rozhlasové vysílání (BBC). Tištěné listy pak považovaly rozhlas za hrozbu pro svůj zpravodajský monopol.²⁵

Po smrti Northcliffa se největším tiskovým magnátem v zemi stal jeho bratr lord Rothermere.²⁶ Lord Northcliffe zemřel roku 1922 a spolu s jeho bratrem se největšími vlastníky tisku stali ještě Lord Beaverbrook, Camrose a Kemsley.²⁷

Lord Rothermere ovládal například listy Daily Mirror, Daily Sketch a další. Dále na trhu působili bratři Berryové, kteří založili Allied Newspapers Ltd. Jsou s nimi spojeny tituly jako The Sunday Times či Advertising World.²⁸ Dalším magnátem byl Edward Hulton. Vlastnil 3 nedělníky a 4 deníky,²⁹ například Evening Standard či Daily Dispatch. Vlastníci tisku měli velký politický vliv.

Většinu Hultonovy skupiny Hulton Press získal lord Rothermere. Prodal ji pak bratrům Berryovým. Přišla řetězová reakce, kdy se různé tiskové skupiny snažily získat co nejvíce titulů. Skupina bratří Berryů odkoupila od lorda Rothermera Amalgamated Press.

Mezi další koncerny patřil například Westminster Press lorda Cowdraye či Inveresk Paper Co. Nákupní horečku nových titulů zastavila až hospodářská krize roku 1929.³⁰ Podle tehdejšího průzkumu byl nejčtenější zprávy o nehodách, zločinu a rozvodech.³¹

Listy zaujímaly různé postoje k politice usmiřování s Německem. Listy Sunday Times, Financial Times a Daily Telegraph se k ní stavěly kriticky. Proti appeasementu byly i listy Manchester Guardian a částečně i News Chronicle. The Times naopak záměrně podceňoval nebezpečí nacismu.

Význam populárního tisku v meziválečném období vzrostl. Daily Herald měl nejvyšší náklad na světě. Daily Mirror cílil na čtenáře z lidových vrstev a z řad dělníků, tomu se také list přizpůsobil hovorovým slovníkem a slangem. Čtení mělo být co nejsnazší, titulky větší, zprávy uzpůsobeny tomu, že příjemce už ví základní informace z rozhlasu. List se přiblížil labouristickým názorům a útočil na společenské předsudky. Šlo o takzvanou tabloidovou revoluci. Pro dělníky byl určen také list Daily Express.

²⁵ CONBOY, Martin. *Journalism: a critical history*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2004. ISBN 9781412931687, 188-189, 192

²⁶ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 27

²⁷ CURRAN, SEATON, 1997, s. 44

²⁸ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 23-27

²⁹ CURRAN, SEATON, 1997, s. 43

³⁰ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 28-30

³¹ CURRAN, SEATON, 1997, s. 48

Během druhé světové války už váleční reportéři mohli vykonávat svou práci. Vojensky důležité informace ale byly dále zapovězeny. Papíru nebyl dostatek, noviny tedy musely snížit rozsah, anebo náklad. Paradoxní bylo, že ač se snížil počet titulů, zvýšil se během války celkový náklad denního tisku.³²

Ministerstvo vnitra mohlo zakázat jakýkoli list, který podporoval opozici. Zprávy válečných korespondentů byly podrobovány vojenské cenzuře. Během války se kvůli nedostatku papíru snížilo množství reklamy v tisku.³³

Po válce byla ustavena Královská komise pro tisk,³⁴ která varovala před další koncentrací tiskového vlastnictví.³⁵ Roku 1953 byla ustavena Všeobecná tisková rada.³⁶ Pokleskům v žurnalistické etice ani koncentraci tiskového vlastnictví to ale nezabránilo.³⁷

Televize BBC se stala více žurnalistickým médiem po roce 1946.³⁸ Britské noviny roku 1945 obsahovaly spíše zprávy než publicistiku, to se ale po vývoji televizní žurnalistiky změnilo. Koncem 50. let bylo ukončeno vydávání některých ilustrovaných časopisů,³⁹ protože s televizí nemohly soupeřit. Na počátku 60. let se z televizní žurnalistiky stalo dominantní médium. Změnou v obsahu novin po expanzi televize byly například nově zprávy o televizi a jejích hvězdách.⁴⁰

V poválečném období se tisk stal nezávislým na politických stranách. Před volbami sice některé listy dávaly najevo, kterou stranu upřednostňují, ale pragmatickým způsobem. Od roku 1974 se noviny k různým politickým stranám přikláněly výrazněji.⁴¹

Novinám začala konkurovat komerční televize, která jim brala část inzerce a reklamy.⁴² Cena populárních listů se kvůli tomu mezi lety 1962 a 1985 zvedla na dvojnásobek a čtenáři ubývali. Mezi lety 1945 a 1974 národní listy více než zčtyřnásobily počet svých stran. Více místa se věnovalo sportu, zábavě a článkům pro

³² KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 31-39

³³ CURRAN, SEATON, 1997, s. 60-68

³⁴ Měla zjistit, zda se koncentrace tiskového vlastnictví nestává hrozbou svobody projevu a tisku.

³⁵ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 41

³⁶ Kritizovala jednotlivé případy nezodpovědnosti či nepřesností v žurnalistice.

³⁷ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 42-46

³⁸ Ač televize existovala už před válkou.

³⁹ např. Picture Post

⁴⁰ CONBOY, 2004, s. 200-201

⁴¹ CURRAN, SEATON, 1997, s. 71-73

⁴² KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 42-46

ženy. Články o politice ustupovaly zábavě. Snaha udržet si čtenáře vedla ke snížení novinářských standardů.⁴³

Na přelomu 50. a 60. let prožívala země období hospodářské prosperity, což se odrazilo ve vyšší čtenosti tisku. Brzy se ale tisk dostal do obtíží, jejichž důsledkem bylo prohloubení koncentrace tiskového vlastnictví. Některé celonárodní populární listy zanikly, například list Star či Sunday Dispatch. List News Chronicle byl pohlcen listem Daily Mail.

Tiskovému koncernu Mirror Group⁴⁴ se podařilo získat Amalgamated Press. Začal investovat do časopisu Woman's Weekly, jehož úspěch poškozoval časopisy jiných koncernů (Odhams Press a Newnes). Společnost Odhams Press koupila skupinu Hulton Press. Rozpoutala se nákupní lavina připomínající nákupní horečku před hospodářskou krizí.

Došlo k fúzi skupin Odhams Press a Newnes. Největšími konkurenty se tak staly skupiny Odhams Press a Mirror Group. Mirror Group nakonec pohltila skupinu Odhams Press a měla tak monopol na vydávání ženských časopisů. Na základech skupin Daily Mirror a Sunday Pictorial vznikla skupina IPC (International Publishing Corporation), která vydávala například Daily Mirror, Sun (dřívější Daily Herald) či The People.

Konzervativní vláda ustavila novou Královskou komisi pro tisk, ale monopolizaci to nezastavilo. Jejím důsledkem byl i pokles počtu provinčních listů. Objevovala se kritika masového tisku, jeho senzacechtivosti, porušování soukromí apod. Velká část čtenářů na tuto senzacechtivost reagovala negativně.⁴⁵ „V obsahu i formě novin proto došlo k určitým modifikacím ve prospěch společensky závažnějších témat, větší střízlivosti a serióznosti zpravodajství.“⁴⁶

Tehdejší britské celonárodní deníky by se daly rozdělit na prestižní listy (Quality Press) a masové listy (Popular Press). Lišily se formátem listu, grafickou úpravou a hlavně obsahem a důrazem na jednotlivé zprávy a témata. Prestižní listy⁴⁷ se více věnovaly zahraničnímu zpravodajství, domácí politice, ekonomice, financím, průmyslu a umění a důrazněji formulovaly redakční názor. Ty populární⁴⁸ kladly větší důraz na

⁴³ CURRAN, SEATON, 1997, s. 95-96

⁴⁴ vydával např. Daily Mirror a Sunday Pictorial

⁴⁵ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 42-51

⁴⁶ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 51

⁴⁷ Patřily k nim například listy Daily Telegraph, Guardian a The Times.

⁴⁸ Patřil k nim naopak Daily Mirror a Daily Express. Listy Daily Mail a The Sun patřily k listům „střední kvality“.

zprávy o zločinech, nehodách či osobnostech, nabízely jednodušší styl, úderné formulace a více fotografií.

Úspěchu začaly dosahovat nové tiskové skupiny, které měly racionální administrativu či přesné účetnictví. Příkladem jsou skupiny lorda Thomsona, IPC, později také tiskové impérium R. Murdocha.⁴⁹ Victor Matthews vedl Express Group,⁵⁰ Robert Maxwell získal Mirror Group,⁵¹ Conrad Black vlastnil Telegraph Group.⁵²

Založení nových novin bylo finančně náročné, mohly si to tedy dovolit spíše zavedené tiskové společnosti. Za padesát let, které předcházely roku 1986, byly v Británii založeny jen čtyři národní tituly, a to předními tiskovými společnostmi: Sun, Daily Star, Sunday Telegraph a Mail on Sunday. Koncentrace tisku se stále zvyšovala. To vedlo ke snížení diverzity, protože listy určité tiskové skupiny měly tendenci zaujímat podobné postoje.

Mezi lety 1986 a 1989 proběhla technická revoluce. Novinkou byla počítačová sazba a také fotosazba, která nahradila ruční vytváření kopií. Stránky byly sestavovány v počítači a objevil se barevný tisk. Zjednodušila se produkce a snížila výrobní cena.⁵³ V Británii ale došlo ke stávkám sazečů, kvůli nimž vydavatelé novin prodělávali. V důsledku modernizace⁵⁴ mělo přijít velké množství sazečů o práci. Britští sazeči se proto spolu se svými odbory rozhodli proti této situaci bojovat.⁵⁵

Od roku 1989 do roku 1997 nebyl v Británii založen žádný národní list kromě specializovaného Sunday Business (založen roku 1996). V polovině 90. let četly v Británii národní listy skoro dvě třetiny dospělých lidí. Noviny podporovaly kontinuitu a stabilitu. Schvalovaly základní principy kapitalismu.⁵⁶

1.1.2 Britský tisk v současnosti

V moderní britské žurnalistice vyvolávají velké množství debat tak zvané tabloidové neboli bulvární noviny. Podle některých názorů může tabloidizace znamenat například zvýšení počtu zveřejněných zpráv týkajících se celebrit, zábavy, životního

⁴⁹ KÖPPLOVÁ, VOJTEK, 1976, s. 51, 52, 57, 58, 60, 73-78

⁵⁰ vydávala např. list Evening Standard a Daily Star

⁵¹ vydávala např. Daily Mirror

⁵² vydávala např. list Daily Telegraph

⁵³ CURRAN, SEATON, 1997, s. 75-101

⁵⁴ technické revoluce v polygrafickém průmyslu, kdy se místo vyzazování článků olovenými řádky do tak zvaného linotypu začaly využívat nové počítačové terminály

⁵⁵ MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: profil politické moci*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-2585-0, s. 76

⁵⁶ CURRAN, SEATON, 1997, s. 104-107

stylu či osobních problémů. Dochází ke zvýšení senzacechtivosti.⁵⁷ Populární listy nyní připomínají časopisy pro volný čas spíše než noviny.⁵⁸

Mezi současné britské bulvární listy patří například deník *The Sun*, v němž bývá publikován často urážlivý obsah. Dalším bulvárním listem je *Daily Mirror* či *The Sport*.

Některé deníky jsou bulvární, ač se snaží vypadat seriózně. Mezi takové patří *Daily Mail* a *Daily Express*. Tyto deníky vyznávají pravicové hodnoty a svým čtenářům nabízejí směs kriminálních reportáží a poplašných zpráv o přistěhovalcích a homosexuálech.

Mezi kvalitnější listy patří pravicový deník *Daily Telegraph*, vlivný a konzervativní *Times*, levicový *Guardian* a také *Independent*.

Většina deníků nabízí také nedělní obdobu s velkým množstvím příloh. Příkladem je *Sunday Times*, *Sunday Mirror*, *Sunday Express* či *Sunday Telegraph*, ale také *The Observer*.⁵⁹

Vychází zde velké množství zájmových časopisů pro příznivce hudby, sportu, módy, vaření a mnoha dalších koníčků. Mezi zpravodajské časopisy pak patří evropské mutace časopisů *Time* a *Newsweek*.⁶⁰

Objevují se zmínky o trivializaci, kdy listy raději neinformují o určitých politických a společenských problémech, protože jsou pro čtenáře příliš náročné, anebo nudné.⁶¹

Pro listy jako je například *Sun* je typická senzacechtivost, přesto dokážou přinést běžné politické zprávy, a to přístupnější cestou. Listy jako *Independent* nebo *Telegraph* jsou ale kvalitnější alternativou.⁶² Podle některých názorů se například z *The Times*, jednoho z největších světových listů, stal ostrý, skandální list. Celkově má mnoho kritiků pocit, že žurnalismus je v krizi a že utrpěla spolehlivost a přesnost britských listů. Britský tisk (hlavně následkem toho, že se čím dál víc stává vlastnictvím korporací) má konzervativní a pravicový politický ráz.

Všechny noviny už mají svou on-line verzi. To umožňuje britským čtenářům ihned na události reagovat, čtenáři také mohou diskutovat mezi sebou. Mnoho lidí

⁵⁷ To se projevuje ve fotografiích a v titulcích, ale v i použitém jazyku, který je vulgárnější. Klíčovým momentem v tabloidizaci britských listů byla změna listů *Sun* a *Daily Mail* na tabloidy na přelomu 60. a 70. let.

⁵⁸ CONBOY, 2004, s. 181-182

⁵⁹ nedělní obdoba *Guardianu*

⁶⁰ ELSE, David. *Anglie*. 1. české vyd. Praha: Svojtka, 2004, 926 s. ISBN 80-723-7900-3, s. 66-67

⁶¹ TEMPLE, Mick. *The British press*. [Rev. ed.]. Maidenhead: Open University Press, 2008. ISBN 978-033-5236-954, s. 172-173

⁶² TEMPLE, 2008, s. 175

pracujících v novinovém průmyslu se strachuje o budoucnost tištěných deníků. Ale i přes velké rozšíření a využívání nových médií si stále drží své postavení.

Britské noviny čelí od počátku 21. století útokům, a to nejen ze strany nových technologií. Tisk je obviňován z ohlupování, otrockého reprezentování názorů svých vlastníků, ale i z toho, že je hláskou troubou PR a vládní propagandy a že opouští svou roli demokratického fóra. Britští politici také média často obviňují z toho, že je kvůli nim veřejnost nespokojena s politikou. Tony Blair například přirovnal média a hlavně tisk k divoké zvěři. Pravdou je, že v newsroomech chybí diverzita, především na vedoucích pozicích. Existuje také tendence upřednostňovat rychlost před přesností a spolehlivostí.⁶³

1.2 Rupert Murdoch

Rupert Murdoch údajně dokáže využívat své politické moci ke zvýšení výdělečnosti svého podnikání a zároveň používá svůj mediální vliv k ovlivňování politických názorů. Může mít vliv na mediální zákony různých zemí a přizpůsobit je ve svůj prospěch.⁶⁴

Murdoch opovrhuje většinou novinářských ideálů. Opovrhoval i investigativní žurnalistikou a nazýval ji novým kultem nepřátelské novinařiny.⁶⁵

Někdy bývá charakterizován jako dominantní manipulátor, který je bezcitný, co se týče obchodu, dokonce je označován za tyrana a diktátora, ale zároveň za největšího obchodníka naší doby.⁶⁶

1.2.1 Počátky působení Ruperta Murdocha v médiích

Rupert Murdoch pochází u Austrálie, kde se roku 1931 narodil. Navštěvoval zde nejelitnější soukromou střední školu v Geelongu (Geelong Grammar School). Zde poměrně hlasitě projevoval své názory, například během školních debat. Poté se věnoval studiím na Oxfordské univerzitě.

Murdoch vyrůstal v Melbourne, v konzervativní a věřící rodině. Rupertův otec Keith řídil skupinu Herald, která zahrnovala různé noviny a časopisy. Murdochův otec byl hluboce věřící, jeho předci byli duchovní a na Rupertovi se toto prostředí a křesťanská výchova podepsala například v podobě puritánství v mravních otázkách.

⁶³ TEMPLE, 2008, s. 178-209

⁶⁴ MCKNIGHT, 2012, s. 7

⁶⁵ MCKNIGHT, 2012, 44-46

⁶⁶ FÜRST, Frederike. *Keith Rupert Murdoch* [online]. 2003 [cit. 2014-03-15]. ISBN 978-3-638-39960-9. Dostupné z: <http://www.grin.com/en/e-book/41757/keith-rupert-murdoch>, s. 2

Kromě úspěšného podnikatele by tedy Murdoch mohl být označen také za moralistu.⁶⁷
68

Po dokončení studií v Oxfordu pracoval Murdoch v listu Daily Express, který vlastnil Lord Beaverbrook.⁶⁹ Otec Ruperta Murdocha mu po své smrti zanechal australský list News, podle nějž poté získala své jméno Murdochova společnost News Corporation.⁷⁰ Tato společnost byla vybudována z malé holdingové firmy novin Adelaide News, kterou právě svému synovi zanechal Murdoch starší v roce 1952.⁷¹ Nešlo o žádné impérium, ale malý regionální list. Přesto se i díky němu mohl Murdoch postupně naučit vedení a zodpovědnosti.⁷²

Velká část majetku původní společnosti Murdocha staršího byla kvůli dluhům rozprodána. Nad listem Adelaide News ale Murdoch převzal kontrolu a vedl ho od roku 1954. Poté budoval společnost nazvanou News Limited, kterou v roce 1980 přejmenoval právě na News Corporation.⁷³

Při vedení již zmíněného australského listu Adelaide News se Murdoch naučil bezohlednosti a také zjistil, že při novinových taženích je potřeba se politicky pojistit. Po Adelaide se začal Murdoch zajímat také o novinový trh v Sydney, kde v roce 1960 koupil deník Daily Mirror. V roce 1964 pak založil celostátní deník Australian.⁷⁴

V polovině 60. let se Murdoch poprvé politicky angažoval, a to když rozhodl, že jeho list Australian bude prostřednictvím kampaně podporovat předsedu Agrární strany v jeho úsilí stát se premiérem.

V roce 1969 koupil Murdoch britský nedělník News of the World.⁷⁵ Dále také deník The Sun, The Times a v USA pak New York Post.

Rupert Murdoch si rychle uvědomil, jak mohou rozhodnutí politiků ovlivňovat byznys a také že by mohl politiky využívat k dosažení svých cílů.⁷⁶

⁶⁷ MCKNIGHT, 2012, s. 52-58

⁶⁸ I přesto, že Murdoch vyznává podobné hodnoty, byl několikrát ženatý. Z prvního manželství s Patricií Bookerovou má dceru Prudence. Se svou druhou ženou Annou Torvovou má tři děti: Lachlana, Elisabeth a Jamese.⁶⁸ S Wendi Dengovou, třetí manželkou, s níž se později také rozvedl, má děti dvě. (Zdroje: MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 255 s. ISBN 978-80-251-2632-5, s. 190; MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: profil politické moci*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-2585-0, s. 253

⁶⁹ FÜRST, 2003 [cit. 2014-03-15], s. 2

⁷⁰ MCKNIGHT, 2012, s. 59-62

⁷¹ MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 255 s. ISBN 978-80-251-2632-5, s. 17

⁷² FÜRST, 2003 [cit. 2014-03-15], s. 2

⁷³ MONICA, 2011, s. 20

⁷⁴ MCKNIGHT, 2012, s. 59-62

⁷⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 63-71

⁷⁶ FÜRST, 2003 [cit. 2014-03-15], s. 2-3

1.2.2 Ovlivňování australské a americké politiky

Murdoch pomohl v Austrálii ukončit vládnutí konzervativců v roce 1972. Významně ovlivnil podobu kampaně labouristů a před australskými volbami koupil Daily Telegraph, který se k labouristům začal stavět vstřícně.⁷⁷ Když pak v roce 1972 nastoupila labouristická vláda do úřadu, změnil se Murdochovy hodnoty a názory konzervativním směrem. „Tato proměna se v příštích pětadvaceti letech promítla do britské, americké i australské politiky, a to jednak kvůli tomu, že se z Murdocha stal mediální gigant, a také proto, že se svezl na sílící vlně nového typu konzervatismu v angloamerické politice. Skrze svoje noviny Murdoch popularizoval a zastával filozofii volného trhu, deregulace a globalizace a nakonec z ní i těžil.“⁷⁸

Murdochovy listy se přidaly k opozici. V roce 1975 vypukla politická krize. Deník Australian schvaloval rozpuštění labouristické vlády.⁷⁹ Nakonec byla zvolena konzervativní vláda.

Dodnes mají Murdochovy noviny v Austrálii velký vliv, stejně jako v USA a Velké Británii. Pomáhají totiž nastolovat agendu pro své čtenáře, ale i pro politické strany.⁸⁰ Austrálie, Spojené státy, ale i Velká Británie jsou považovány za „základny“ Murdochova mediálního impéria.⁸¹

Murdoch si rozuměl s konzervativním americkým prezidentem Richardem Nixonem. Ten ale roku 1974 rezignoval kvůli aféře Watergate.⁸² V roce 1976 koupil Rupert Murdoch list New York Post a podpořil v něm prezidenta Jimmyho Cartera, ale nakonec se postavil za Ronalda Reagana. Právě Reagan ovlivnil politický světový názor Ruperta Murdocha.⁸³

⁷⁷ MCKNIGHT, 2012, s. 63-71

⁷⁸ MCKNIGHT, 2012, s. 74

⁷⁹ V listu se objevovalo tendenční, zkrácené zpravodajství, proti němuž protestovali i sami Murdochovi novináři. Byl zorganizován bojkot Australianu, kvůli čemuž prudce klesl jeho prodej.

⁸⁰ MCKNIGHT, 2012, s. 39, 72-78

⁸¹ D'ARMA, Alessandro. Global media, business and politics: A comparative analysis of News Corporation's strategy in Italy and the UK. *International Communication Gazette*. 2011-12-06, vol. 73, issue 8, s. 670-684 [cit. 2014-03-15]. DOI: 10.1177/1748048511420095. Dostupné z: <http://gaz.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1748048511420095>, s. 672

⁸² Novináři z listu Washington Post zjistili, že odsouhlasil nezákonné jednání, například násilné vniknutí do kanceláří v sídle demokratů. Takový typ novinářiny považoval Murdoch za zneužití moci, za podvratnou činnost. Později tuto „nepřátelskou žurnalistiku“ označil za „liberální média“, která dodnes nemá v oblibě.

⁸³ MCKNIGHT, 2012, s. 72-78, 83-88

1.2.3 Konzervativce Rupert Murdoch a jeho působení ve Velké Británii

Ke konzervativnímu myšlení Murdocha mimo jiné přivedly i stávky sazečů v Británii.⁸⁴ ⁸⁵ Murdoch bojuje proti establishmentu liberálních elit a jejich protizápadnímu hodnotovému systému. Využíval k tomu různé listy – jak ty kvalitní a seriózní (Times, Wall Street Journal, Australian), tak i masové bulvární noviny (Sun, News of the World, New York Post, Herald Sun, Daily Telegraph). Právě noviny jsou pro Murdocha z politického hlediska důležité. Často jsou totiž sledovány konkurenčními médii, která se obávají, že něco zveřejní pozdě, nebo v novinách hledají náměty a témata. Jde o intermediální nastolování agendy.⁸⁶

Média mohou často čerpat z jiných médií při sestavování vlastní agendy – jde pak o tak zvanou intermediální agendu. „Média mají intenzivní sklon přebírat témata jiných médií. (...) Některá média tak mohou opakovaně sloužit jiným médiím jako inspirace pro nová témata.“⁸⁷

Rupert Murdoch vstoupil na britský mediální trh roku 1969 a přinesl částečný obrat, návrat k „instrumentalizaci médií“, která byla pro britský tisk charakteristická v dřívějších dobách. Jeho vlastníci tisk využívali k ovlivňování politiky.⁸⁸

Murdochovy noviny podporovaly političku Margaret Thatcherovou, která se stala předsedkyní vlády.⁸⁹ ⁹⁰ Murdoch se velmi angažoval ve vládě Margaret

⁸⁴ Kvůli stávkám majitelé novin (tedy i Murdoch) prodělávali. Murdoch později prohlásil, že právě dlouhý boj s odborářskými spolky z něj udělal zarytého konzervativce prosazujícího volný trh.

⁸⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 76-77

⁸⁶ MCKNIGHT, 2012, s. 9, 39

⁸⁷ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8, s. 124

⁸⁸ D'ARMA, 2011-12-06 [cit. 2014-03-15], s. 672

⁸⁹ Konzervativní strana Margaret Thatcherové vyhrála volby v roce 1979. Thatcherová byla jmenována první britskou premiérkou. Nekompromisně bojovala s hospodářskými a společenskými problémy země, sociální stát považovala za zlo. Neomezený kapitalismus měl vyřešit problémy státu. Thatcherová chtěla snížit veřejné výdaje. Během její vlády se zvýšila nezaměstnanost, ale to bylo dle ní nezbytné, aby se hospodářství vzhopilo. Propagovala soběstačnost a odmítala liberální sociální reformy. Vítězství ve válce o Falklandy využila k získání politické výhody. Ekonomika začala posilovat a ve volbách roku 1983 konzervativci opět zvítězili. Vydávali protiodborové zákony a likvidovali výsady dělnické vrstvy. Snížily se daně z příjmů, podnikání kvetlo, a zahraniční investice vzrostly. Když se vláda Thatcherové rozhodla rozšířit daň z nemovitosti na všechny obyvatele, ne jen na majitele domů, namítli labouristé, že obyvatel velkého sídla bude platit stejnou daň jako dělník, což se zdálo velmi nespravedlivé. V roce 1990 Thatcherová v úřadu skončila. (Zdroj: WASSON, Ellis Archer. *Dějiny moderní Británie: od roku 1714 po dnešek*. 1. vyd. Překlad Tomáš Znamenáček. Praha: Grada, 2010, 429 s. ISBN 978-802-4732-671, s. 351-357)

⁹⁰ MCKNIGHT, 2012, s. 72-78

Thatcherové.⁹¹ Murdochova média ji podporovala a její protivníky kritizovala. Thatcherová mu na oplátku zajišťovala podporu ve vládě.

Když volby vyhráli konzervativci, Murdoch prohlásil, že právě Sun straně značně pomohl k vítězství. Začalo být jasné, že se Murdoch neštítí využívat média k ovlivňování politické scény.⁹²

Murdochovy listy se během vlády Margaret Thatcherové staly v podstatě stranickým orgánem její Konzervativní strany. Listy se vyjadřovaly pro podnikání, byly proti labouristům a odborům. Publikované články se musely shodovat s Murdochovými hodnotami.⁹³

Když se později premiérem stal konzervativec John Major, byl Murdoch zklamán, protože zemi za jeho vlády zasáhla politická a ekonomická krize. Sun hlásal, že chce zpátky Margaret Thatcherovou. Major chtěl prosadit zákon zakazující cizincům vlastnictví novin a televizní stanice současně, který měl přinést problémy právě společnosti News International, což je britská větev, dceřiná společnost Murdochovy News Corporation. Major se nechal slyšet, že by se rád postaral o to, aby Murdoch žádné noviny nevladl. Labouristy v té době vedl Tony Blair a strana procházela vnitřními změnami, které se Murdochovi zamlouvaly.

Ještě několik let předtím přitom Murdochův Sun na labouristy útočil. Později labouristé předložili svou vlastní telekomunikační politiku, která ale s omezováním vlastnictví médií neměla nic společného. Murdoch si uvědomil, že Blair je pro jeho byznys menší hrozbou než John Major.

Když se v roce 1997 přiblížily volby, Murdoch se rozhodoval, které straně dá přednost. Jeho rozhodnutí nakonec ilustroval Sun, který na titulní stránce sdělil, že podporuje Blaira. Labouristé volby drtivě vyhráli. Deník Sun pak sám o sobě tvrdil, že to on vše zvrátil. Přitom Blair vedl v průzkumech veřejného mínění, ještě než se do kampaně vložil Sun.⁹⁴

Murdoch se později běžně osobně stýkal s labouristickým premiérem Tonym Blairem. Ovlivňoval jeho a také ministra financí Gordona Browna. Na Murdocha se bral

⁹¹ Když chtěl roku 1981 koupit listy Times a Sunday Times, hrozilo, že tuto snahu zmaří vyšetřování ze strany britského antimonopolního úřadu. Woodrow Wyatt, lobbista a prostředník mezi Murdochem a Thatcherovou, toto šetření pomohl zastavit. Také požádal Thatcherovou, aby zabránila dalšímu šetření, nyní ohledně listu Today.

⁹² MCKNIGHT, 2012, s. 104-108, 181-186

⁹³ MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Vyd. 1. Překlad Hana Loupová. Praha: Portál, 2004, 182 s. Sociální vědy. ISBN 80-717-8840-6, s. 106

⁹⁴ MCKNIGHT, 2012, s. 181-194

ohled při všech důležitých rozhodnutích kabinetu. Labouristé zmírnili omezení vycházející ze zákona o telekomunikacích, který měl původně omezit expanzi velkých vydavatelských společností do pozemního televizního vysílání.

Murdoch trvale ovlivnil také britskou zahraniční politiku. Usiloval o britské spojenectví s USA a tím o podřízenost Británie. Jeho deník Times propagoval Reagana a byl proamerický. Znatelná byla snaha neprohlubovat vztahy Británie s Evropou. Murdoch chtěl Británii na počátku nového tisíciletí přimět k podpoře americké invaze do Iráku. List The Sun neustále vychvaloval Blairovo rozhodnutí zásah podpořit. Murdoch ale ve skutečnosti nebyl oddaný politice Blaira, ale George W. Bushe. Ovlivňoval Blairovu vládu pomocí výhrůžek, že labouristy už nepodpoří ve volbách.⁹⁵

Příloha č. 2 přibližuje také způsob Murdochovy podpory invaze do Iráku a jeho názor na klimatické změny.

1.3 News Corporation, News International

Do roku 1960 získal Murdoch například podíl v perthských Sunday Times, ale i v sydneyjském Daily Mirror. Také založil své první periodikum – list The Australian. Pak se zaměřil na další dva trhy – Británii a Spojené státy.

Když získal Murdoch britský list News of the World a krátce poté také bulvární noviny The Sun, svůj britský úspěch se pokusil zopakovat i ve Spojených státech. První americké noviny, které Murdochova společnost (tehdy ještě nazvaná News Limited) koupila, byl San Antonio Express a San Antonio News, a to roku 1972. Murdoch také v USA získal vlastní tiskárnu, kde tiskl další svůj americký titul: National Star, později jen Star. Úspěch ale Murdochovi v USA přinesla až koupě původně liberálních novin New York Post.⁹⁶

Deník New York Post koupil Murdoch v roce 1976 a později se ho musel vzdát. Mezi další Murdochovy noviny patřily například ještě listy Boston Herald a Chicago Sun-Times.⁹⁷

Roku 1981 koupil Murdoch britské listy Times a Sunday Times. Tehdy šlo o jedny z nejintelektuálnějších periodik v Británii, která soupeřila například s listy Observer a Guardian.⁹⁸ Murdochova britská média jsou součástí společnosti News International, britské větve News Corporation.

⁹⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 195-212

⁹⁶ MONICA, 2011, s. 20-23

⁹⁷ MCKNIGHT, 2012, s. 83, 93

⁹⁸ MONICA, 2011, s. 26

Roku 1985 se Murdoch rozhodl koupit mateřskou společnost studia 20th Century Fox, TFC Holdings.⁹⁹ Získal tak filmový koncern, který měl výrobní kapacitu a zásobu 2 000 filmů.¹⁰⁰

V roce 1989 spustil Murdoch Sky Television Network, která nabízela 4 satelitní kanály.¹⁰¹ Vlastnil také australskou televizní síť Nine Network. vzdal se australského občanství a stal se Američanem, aby vyhověl požadavkům Federální komise pro komunikaci, které cizincům zapovídaly vlastnictví amerických televizních stanic. V říjnu roku 1986 oficiálně spustil televizní síť Fox Broadcasting Company. Od roku 1989 dodnes se na síti Fox vysílá půlhodinový pořad Simpsonovi. Jde o nejdéle běžící sitcom i kreslený seriál. Mezi další úspěšné pořady patřil například seriál Beverly Hills 90210 či Akta X.¹⁰²

Na počátku 90. let čelila News Corporation finančním problémům, které se jí ale podařilo překonat.¹⁰³

V roce 1993 Murdoch znovu koupil New York Post (díky federální výjimce, která mu umožnila vlastnit Post i newyorskou televizní stanici). O dva roky později založil Weekly Standard, roku 1996 spustil kanál Fox News.¹⁰⁴

Murdoch spustil několik dalších televizních stanic (FX, Fox Sports Net apod.).

News Corporation patří také podíl v satelitní televizní síti BSkyB (British Sky Broadcasting). News Corporation se snažila prosadit i v Itálii a vytvořil zde síť Sky Italia, a to ze sítě s názvem Telepia.¹⁰⁵

Roku 1993 oznámila News Corporation akvizici rozhodujícího podílu v asijské televizní síti s názvem Star.¹⁰⁶ V roce 2003 získala News Corporation podíl na satelitní službě DirecTV. Později ho ale prodala firmě Liberty Media.¹⁰⁷

⁹⁹ MONICA, 2011, s. 41-45

¹⁰⁰ PROKOP, 2005, s. 326

¹⁰¹ Torin Douglas: 24 years in media. In: *BBC News* [online]. 3. 7. 2013 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/entertainment-arts-22747931>

¹⁰² MONICA, 2011, s. 42-50

¹⁰³ KRUSE, H. Betting on News Corporation: Interactive Media, Gambling, and Global Information Flows. *Television*. 2008-10-07, vol. 10, issue 2, s. 179-194 [cit. 2014-04-05]. DOI: 10.1177/1527476409332046. Dostupné z: <http://jos.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1440783307080106>, s. 180-181

¹⁰⁴ MCKNIGHT, 2012, s. 157-162

¹⁰⁵ MONICA, 2011, s. 62, 66, 69, 70, 89-92

¹⁰⁶ Tento buddhistický duchovní vůdce není u čínského komunistického režimu oblíbený kvůli tomu, že kritizuje čínské okupace Tibetu (Zdroj: MONICA, 2011, s. 97).

¹⁰⁷ KRUSE, 2008-10-07, [cit. 2014-04-05], s. 182

Ne všechna média, která Murdoch koupil, si nechával. Mnoho z nich po určité době zase prodal, například Chicago Sun-Times, Star, Boston Herald či San Antonio Express-News.¹⁰⁸

Strategií News Corp je vlastnit všechny typy programů – zprávy, sporty, filmy a dětské programy – a vysílat je prostřednictvím satelitu nebo televizních stanic do domácností ve Spojených státech, Evropě, Asii a Jižní Americe.¹⁰⁹

Součástí Murdochova impéria jsou propojeny s politikou určité země a vždy plní funkci hlásné trouby jeho hodnot. Společnost News Corporation dokonce vynaložila stovky milionů dolarů, aby pomohla ztrátovým novinám, které prosazují Murdochovy názory. Příkladem může být list New York Post, který nikdy nebyl ziskový. Ztrátové jsou i londýnské Timesy, které byly dříve financovány ze zisku listu Sunday Times. Deník Australian byl zpočátku zcela prodělečný a ani nyní u něj není dosahování zisku pravidlem. Takové listy jsou vlastně politickými dotacemi, které mají Murdochovi zajistit vliv na národní politiku v trojici anglicky mluvících států.¹¹⁰

News Corporation mimo jiné koupila i podíl ve společnosti Pearson, a to pravděpodobně především proto, že společnosti Pearson patřil list Financial Times.

V roce 2007 získal Murdoch společnost Dow Jones vlastníci list Wall Street Journal, který byl považován za jedno z nejlepších periodik na světě a také za velmi respektovaný zdroj zpráv z oblasti byznysu. Murdoch v listu prováděl změny, například bylo výrazněji prezentováno politické zpravodajství a objevovalo se více fotografií.¹¹¹

Klíčoví zaměstnanci Murdochovy společnosti jsou zcela srozuměni s jeho stanovisky. I když jim údajně Murdoch nikdy neříkal, co mají dělat, mohlo přehlížení jeho názorů nést závažné důsledky.¹¹²

V roce 2005 se Murdoch začal více zajímat o internetový trh. News Corporation založila novou obchodní divizi s názvem Fox Interactive Media (FIM), která byla původně vytvořena pro správu internetových serverů společnosti News Corp např. Fox.com, Foxnews.com a dalších. Brzy poté koupila News Corp internetovou mediální firmu Intermix Media, jejímž hlavním aktivem byla sociální síť MySpace. Konkurencí se mu stal server YouTube a také sociální síť Facebook. Později získala News Corp internetovou sportovní síť Scout.com, ale i server Rotten Tomatoes, který nabízí

¹⁰⁸ MONICA, 2011, s. 34

¹⁰⁹ KRUSE, 2008-10-07 [cit. 2014-04-05], s. 182

¹¹⁰ MCKNIGHT, 2012, s. 30-31

¹¹¹ MONICA, 2011, s. 12-14, 173-179

¹¹² MCKNIGHT, 2012, s. 40-41

recenze a ukázky z filmů. Z News Corp se stala postupně jedna z největších internetových firem.¹¹³

Kniha *Boj o média*, která u nás byla vydána v roce 2005, shrnula Murdochovo vlastnictví médií a jeho taktiku takto: „Murdochovi patří australská Cruden Investment, jež vlastní více než 40 % firmy News Corporation, které náleží 70 % novin v Austrálii a 40 % novin ve Velké Británii, mezi nimi The Sun, The Times a News of the World – a mnoho dalších novin na celém světě, počínaje New York Post až po Fiji Times na ostrovech Fidži. Murdochův recept na úspěch spočíval v tom, že skoupil skomírající noviny, racionalizoval je, propustil zaměstnance, vyhodil šéfredaktory a všechno změnil na drsnou senzacechtivou žurnalistiku, na zprávy o intimním životě královských rodin a dalších prominentů a na různé historky, jako o muži, který ze msty snědl křečka své přítelkyně. Tím vrátil noviny mezi ziskové listy.“¹¹⁴

Murdochova společnost News Corporation provozuje v USA televizní společnost Fox Broadcasting a také filmové studio 20th Century Fox. „Dále pod ni spadá kabelový kanál Fox News a deníky Wall Street Journal a New York Post. V Británii ovládá BSkyB, ale i noviny Sun, Times a Sunday Times; v Austrálii vlastní největší novinový řetězec, kam patří neprodávanější Herald Sun a celostátní deník Australian.“¹¹⁵

Vlastnictví BSkyB bylo ale zpočátku pro Murdocha ztrátové. Zisky přišly až po 5 letech. Ztráty byly vynahrazovány díky jiným součástem Murdochova impéria.¹¹⁶

Společnost ovládá ale také globální knižní nakladatelství HarperCollins a další subjekty. Cílem společnosti News Corporation je maximalizace výnosů pro akcionáře.¹¹⁷

V současnosti probíhá v mediální oblasti vlastnické propojování jednotlivých mediálních organizací. Dochází tak k monopolizaci zpravodajského trhu. Tím pádem je malým počtem vlastníků ovládáno velké množství informačních toků. Důsledkem může být například menší různorodost mediálních obsahů. Zpravodajské informační toky jsou tak ovládány jen malým počtem nadnárodních společností, které jsou vzájemně propojené.¹¹⁸

¹¹³ MONICA, 2011, s. 27, 136-149

¹¹⁴ PROKOP, 2005, s. 325

¹¹⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 28

¹¹⁶ D'ARMA, 2011-12-06 [cit. 2014-03-15], s. 674

¹¹⁷ MCKNIGHT, 2012, s. 28

¹¹⁸ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8, s. 154

1.3.1 Budoucnost News Corporation

Rupert Murdoch se snaží zajistit, aby jeho potomci pokračovali v rodinné tradici mediálního podnikání. Dosazením svých dětí (synů Jamese a Lachlana a dcery Elizabeth) do čelných pozic v News International chce vlastně Murdoch vytvořit dědičnou dynastii – nejde tu o tržní principy, které Murdoch tolik prosazuje.

News Corporation by už pomalu měla projít generační výměnou, kdy firmu převezmou Murdochovi potomci, ale nejprve musí Murdoch výrazně omezit svůj vliv.

Překážkou je to, že firma je na Rupertu Murdochovi naprosto závislá: na jeho náladě, osobnosti i politických názorech. Díky tomu je společnost silná, rozhodná, hbitá a bystrá. Bohužel ale také křehká, protože mnoho aspektů závisí na rozhodnutí jednoho člověka. Murdoch by se musel vzdát práva zasahovat do dění.

Murdochovy děti vyrůstaly v jiné době než on. Ideje feminismu, ekologie nebo boje za práva homosexuálů už nebyly v jejich době tak striktně odmítány. Jejich názory (i politické) se tak od těch otcových někdy liší.

Nezdá se, že by se Rupert Murdoch chtěl stáhnout do pozadí a předat řízení firmy plně svým dětem.¹¹⁹

2. List News of the World

2.1 Vznik a vývoj listu

První číslo listu News of the World vyšlo 1. října roku 1843. Stál tři pence a šlo tak o nejlevnější list na novinových stáncích. Jeho prvním vydavatelem byl John Browne Bell. Hned od počátku vydávání se list zaměřoval na zprávy s tématy trestných činů, sexu či na různé senzace.¹²⁰ Ještě po první světové válce zveřejňoval přepisy svědectví ze sexuálních napadení. List od svého vzniku cílil na (nově gramotnou) dělnickou třídu a na čtenáře z nižší střední třídy.¹²¹

List měl velký úspěch, v roce 1880 se prodávalo 30 000 výtisků týdně. O 40 let později, kdy začal klást větší důraz na sport, už náklad dosahoval více než tři milionů výtisků.¹²²

¹¹⁹ MCKNIGHT, 2012, s. 252-259

¹²⁰ ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. In: *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>

¹²¹ DJ Taylor: For 168 years News of the World was as English as roast beef. In: *The Independent* [online]. 8. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/voices/commentators/dj-taylor-for-168-years-news-of-the-world-was-as-english-as-roast-beef-2308954.html>

¹²² ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

V roce 1891 byl list prodán Lascelleru Carrovi.¹²³

Týdeník se stále zaměřoval na senzace. Ve 20. letech 20. století například zveřejnil zprávu o muži, kterého údajně spolkla velryba a o tři dny později ho živého vykašlala. Prý byl celý bílý – odbarvený žaludečními šťávami.¹²⁴

Roku 1932 byl News of the World nejrozšířenějším nedělníkem v zemi, měl náklad 3 350 000 výtisků.¹²⁵

V roce 1939 dosáhly prodeje 4 milionů, roku 1950 více než osmi milionů. Toho roku se News of the World stal nejprodávanějším na světě.¹²⁶ V 50. letech byl tak list na vrcholu.¹²⁷ V té době byl majitelem bulvárního týdeníku Sir William Carr.¹²⁸ Jeho rodina vlastnila list od roku 1891.¹²⁹

Po poválečném maximu se prodeje propadly a list zkoušel různé možnosti, například zveřejňování povídek spisovatelů. Experimenty ale propad prodeje nezvrátily a Carr jmenoval šéfredaktorem Stafforda Somerfelda. Tomu se podařilo vrátit list k tomu, co uměl nejlépe, a vytvořil novou formu provokativního obsahu. Roku 1960 list zaplatil herečce Dianě Dorsové 35 000 liber za sérii dráždivých příběhů z jejího soukromého života.¹³⁰

V 60. letech se objevovala kritika masového tisku, jeho nezodpovědnosti, senzacechtivosti, porušování soukromí apod. Kritika se vyhrotila v době Profumovy aféry, která se týkala i listu News of the World. Ministr obrany J. D. Profumo byl zapleten do skandálu kolem záhadného zmizení korunní svědkyně (Christine Keelerové) ve sledovaném soudním procesu. Svědkyně měla s ministrem velmi blízký vztah.¹³¹ „Rozhořčení vzbudil především postup nedělníku ‚News of the World‘, který za 23 tisíc £ získal ‚paměti‘ Christine Keelerové, ale ani další listy nezůstávaly v honbě za pikantními detaily aféry pozadu.“¹³² Velká část čtenářů na tuto senzacechtivost

¹²³ PARSONS, Russell. News of the World: A History. In: *Marketing Week* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.marketingweek.co.uk/news-of-the-world-a-history/3028236.article>

¹²⁴ DJ Taylor: For 168 years News of the World was as English as roast beef. In: *The Independent* [online]. 8. 7. 2011 [cit. 2014-04-13].

¹²⁵ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 85

¹²⁶ PARSONS, 2011

¹²⁷ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

¹²⁸ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 46

¹²⁹ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

¹³⁰ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

¹³¹ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 49-50

¹³² KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 50

reagovala negativně a tisk si uvědomil, že nezodpovědný senzacionalismus nebude zárukou vyššího počtu čtenářů.¹³³

Také zločin „prodával“. Někdy se kvůli tomu list dostával do problémů. Roku 1966 se ukázalo, že klíčovému svědkovi v případě vražd zaplatil list 1 000 liber a pozval ho na dovolenou do Francie, a to výměnou za jeho příběh. List jen těsně unikl obvinění.

Koncem 60. let se rodina Carrů snažila list prodat, ale nikoli hlavnímu zájemci Robertu Maxwellovi, u něhož se rodina obávala, že by jako labouristický poslanec byl hrozbou pro konzervativní politiku listu. Na scénu přichází mladý australský vlastník novin, který se nemohl dočkat, až uskuteční první vpád na britský trh. V lednu roku 1969 byla jeho nabídka vděčně přijata. Rupertu Murdochovi tehdy bylo 37 let. Brzy získal i list the Sun, který z velkoformátových novin změnil na tabloid. Podobně jako později News of the World – v roce 1984.¹³⁴

2.2 Směřování listu pod vedením Ruperta Murdocha

„Roku 1969 učinil Rupert Murdoch první krok ke globální expanzi akvizicí listu News of the World, tehdy nejprodávanějšího britského nedělníku. Jednalo se o senzacechtivý bulvární plátek, jehož standardní články pojednávaly o duchovních obviněných z cizoložství či o skautských vedoucích podezřelých z obtěžování malých chlapců. Murdochovo ukořistění tohoto listu však bylo důkazem, že i odhodlaný ‚kolonista‘ dokáže Brity přelstít a zmocnit se některé z britských institucí přímo před jejich nosem.“¹³⁵

Krátce po převzetí listu se Murdoch rozhodl v něm opět uveřejnit paměti Christine Keelerové, o níž už byla řeč v souvislosti s toryovským ministrem Johnem Profumem, s nímž byla zapletena. Už při svém prvním zveřejnění, několik let předtím, tyto informace vyvolaly pozdvižení. Nedělník nyní svým čtenářům slíbil, že se tentokrát dočkají celého příběhu spolu s novými zjištěními. K tomu ale nakonec nedošlo. Kvůli znovu zveřejnění paměti byl nedělník kritizován britskou tiskovou radou, na což Murdoch zareagoval výrokem, že na ni nebude brát zřetel, když se chová jako nástroj establishmentu.¹³⁶

¹³³ KÖPPLOVÁ, VOJTEK., 1976, s. 50-51

¹³⁴ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

¹³⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 65

¹³⁶ MCKNIGHT, 2012, s. 65-66

Ještě v roce 1962 byl náklad více než 6,5 milionu výtisků. Ale roku 1972, tři roky po převzetí listu Murdochem, se náklad poprvé dostal pod 6 milionů výtisků.¹³⁷

V roce 1986 zaměstnanci listu News of the World následovali své kolegy ze Sunu a většinou hlasovali pro přestěhování redakce do Murdochova komplexu Wapping. List se začal více zaměřovat na ženy. V roce 1980 se spustilo vydávání nedělního magazínu listu a o sedm let později byla poprvé jmenována jeho šéfredaktorkou žena – Wendy Henryová. Ale základ nedělníku (sport, skandály a sex) se nikdy nezměnil.¹³⁸

Když se britským premiérem stal John Major, který Murdocha posléze zklamal, objevovaly se v nedělníku zprávy o milostných pletkách různých ministrů toryů, o těhotenství jejich milenek a dokonce o údajných homosexuálních hrátkách poslanců této strany.¹³⁹

List vedli vlivní šéfredaktoři – David Montgomery, Stuart Higgins, Piers Morgan, Phil Hall, Rebekah Wadeová či Andy Coulson. Zveřejňován byl jeden skandál za druhým: aféra Davida Mellora s Antoníí de Sancha,¹⁴⁰ vztah Davida Beckhama s Rebecou Loosovou¹⁴¹ či korupce v pákistánském kriketovém družstvu.

Rebekah Wadeová, nyní Brooksová, byla jmenována šéfredaktorkou v roce 2000 a zahájila kampaň, která měla přinést na veřejnost jména pedofilů a zahanbit je. Kampaň byla ostře kritizována a tento typ žurnalistiky byl označen za velmi nezodpovědný.¹⁴² Stávalo se totiž, že údajní pedofilové byli terorizováni skupinami lidí. Brooksově bylo v době, kdy se stala šéfredaktorkou listu, 32 let. Byla tak nejmladší šéfredaktorkou národních novin v celé zemi.

Brooksová se později, v roce 2003, stala šéfredaktorkou Murdochova listu The Sun, nejprodávanějšího deníku v Británii. Na vedoucím postu v News of the World ji

¹³⁷ DURRANI, Arif a Rich SUTCLIFFE. News of the World to close, ending 168-year history. In: *Brand Republic* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.brandrepublic.com/news/1079113/>

¹³⁸ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

¹³⁹ MCKNIGHT, 2012, s. 186-187

¹⁴⁰ Antonia de Sancha byla milenkou ženatého britského ministra Davida Mellora. Aféra se odehrála v létě roku 1992. Mellor se kvůli skandálu vzdal ministerské kariéry a došlo k rozvodu. (Zdroj: REID, Sue. Absolutely nothing attracted me to him physically, but I did love him: Antonia de Sancha insists she has no regrets about the affair that ruined David Mellor's marriage and career. In: *Mail Online* [online]. 1. 2. 2013 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2272170/Antonia-Sancha-Has-regrets-affair-David-Mellor.html>)

¹⁴¹ V roce 2004 měla Rebecca Loos údajně vztah s ženatým britským fotbalistou Davidem Beckhamem. (Zdroj: Rebecca Loos Tells 'Daybreak' - 'I Regret Selling My Story On David Beckham'. In: *Huff Post* [online]. 15. 3. 2013 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: http://www.huffingtonpost.co.uk/2013/03/15/rebecca-loos-daybreak-david-beckham_n_2882755.html)

¹⁴² ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

nahradil Andy Coulson, který byl dříve jejím zástupcem. Brooksová se pak roku 2009 stala ředitelkou společnosti News International.

Roku 2005 se v listu objevuje zpráva o zranění kolene prince Williama, vnuka královny Alžběty. Množily se stížnosti na to, že určitě musely být odposlouchávány hlasové zprávy. Začalo policejní vyšetřování.

V srpnu roku 2006 byl uvězněn Clive Goodman, královský korespondent listu, a také soukromý detektiv Glenn Mulcaire, a to kvůli tvrzení, že odposlouchávali telefony členů královské rodiny.¹⁴³

Šéfredaktor Coulson v roce 2007 odstoupil, když byl Goodman uznán vinným kvůli telefonním odposlechům. Coulson prohlašoval, že o ničem ilegálním nevěděl a že se to týkalo pouze jednoho darebáckého reportéra. Přesto nesl zodpovědnost. Coulson i Murdoch si nepochybně mysleli, že tím je celá záležitost vyřešena.¹⁴⁴

„Roku 2011 byli Murdoch a jeho redaktoři v Británii přistiženi při tom, že pravidla obcházel až příliš často. Bylo prokázáno, že nedělník News of the World systematicky porušoval zákon tím, že zcela běžně odposlouchával telefony a rovněž uplácel policisty. Následný skandál zapříčinil v Murdochově firmě News Corporation krizi, která dosud nepominula.“¹⁴⁵

2.3 Ukončení vydávání listu

List The Guardian přišel s informací o tom, že list odposlouchával mobilní telefon unesené a později zavražděné školačky Milly Dowlerové. Veřejnost byla pobouřena a prostřednictvím sociálních sítí se zaměřila na inzerenty – chtěla, aby na protest v listu neinzerovali.¹⁴⁶ Vydávání britského nedělníku bylo ukončeno 10. července roku 2011. Tento list, který býval největším na světě (náklad 8,4 milionů výtisků) a vycházel 168 let, měl v době ukončení vydávání náklad 2 miliony výtisků.¹⁴⁷

V době uzavření listu ho četlo každý týden 7,4 milionu čtenářů a šlo o nejprodávanější nedělník v anglicky mluvícím světě.¹⁴⁸

¹⁴³ CHANDRASEKHAR, Indu, Murray WARDROP a Andy TROTMAN. Phone hacking: timeline of the scandal. In: *The Telegraph* [online]. 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8634176/Phone-hacking-timeline-of-a-scandal.html>

¹⁴⁴ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

¹⁴⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 11

¹⁴⁶ DURRANI, SUTCLIFFE. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

¹⁴⁷ CARLSON, M. a D. BERKOWITZ. 'The emperor lost his clothes': Rupert Murdoch, News of the World and journalistic boundary work in the UK and USA. *Journalism*. DOI: 10.1177/1464884913477280, s. 2

¹⁴⁸ ADDLEY, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]

James Murdoch ve svém prohlášení k ukončení vydávání listu News of the World mimo jiné uvedl, že byl list podporován největšími britskými inzerenty, byl čtenější než jakýkoli jiný anglicky psaný list a že může být hrdý na svou minulost, kdy bojoval proti zločinu, odhaloval bezpráví a pro celý národ vytvářel agendu událostí. News of the World a News International podle něj selhaly, když se v roce 2006, kdy byli na základě vyšetřování dva muži zatčeni, více nezaměřila na opakované protiprávní jednání. Pachatelé podle něj změnili dobrou redakci k horšímu. News of the World údajně zaplatil za chyby druhých.

Příjmy z posledního čísla byly podle Rupertova syna Jamese Murdocha věnovány na prospěšné účely. Inzertní plochy v posledním čísle měly být místo komerčních společností určeny charitativním organizacím.

Uzavření listu, který byl vydáván po 168 let, udivilo osobnosti mediálního průmyslu.¹⁴⁹

3. Odposlechy listu News of the World

3.1 Globální vliv News Corporation před vypuknutím skandálu

Podle článku zveřejněného na serveru BBC News v roce 2011, kdy propukl skandál s odposlechy, činily roční příjmy News Corporation 19 miliard liber. Vliv společnosti se projevoval na všech kontinentech.

V Austrálii a na Novém Zélandu vlastnila v roce 2011 News Corp 44% podíl ve Sky Network. Dále také asi 150 národních a regionálních listů, včetně listu Australian, Telegraph a Herald Sun. Navíc patřil společnosti ještě 50% podíl v Premier Media Group, která v Austrálii provozovala 9 televizních kanálů Fox.

V Asii vlastnila News Corp pod označením Star celkem devět kabelových kanálů napříč kontinentem a významné podíly měla v osmi dalších. Dále také 20% podíl v indické Tata Sky Channel a většinový podíl v listu Post Courier vycházejícím v Papue Nové Guineji. Dalším jejím médiem byla asijská verze Wall Street Journalu.

V Evropě patřil News Corporation roku 2011 39% podíl British Sky Broadcasting (BSkyB) a společnost doufala, že ji nakonec odkoupí celou. Po uzavření listu News of the World zbyly News Corp v Británii 3 listy: Times, Sunday Times a The Sun. Co se týče dalších evropských zemí, v Itálii News Corp vlastnila Sky Italia a v Německu měla 45% podíl ve Sky Deutschland.

¹⁴⁹ DURRANI, SUTCLIFFE. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

News Corporation měla vliv i v Africe a na Blízkém východě. Měla 9% podíl v Rotana network, která provozovala řadu kanálů v severní Africe a na Blízkém východě. V Jižní Americe patřil společnosti roku 2011 významný podíl ve třech provozovatelích televizního vysílání: LAPTV, Telecine a Fox Telecolombia.

Co se týče USA a Kanady, zde vlastnila společnost několik významných amerických listů, například Wall Street Journal či New York Post. Patřila jí také řada ekonomických listů jako Barons a MarketWatch a provozovala 7 informačních agentur (News information services). Vlastnila také Fox Network a kanály National Geographic. Dále 27 lokálních stanic Fox. Filmové společnosti News Corp, např. 20th Century Fox a Fox Searchlight Pictures, mají také většinou základ v USA. Společnost také vlastnila třetinu video serveru Hulu. Dále provozovala nakladatelství HarperCollins, a to v USA, Kanadě, Evropě, na Novém Zélandu a v Austrálii. Měla podíl v HarperCollins Asia. Dále vlastnila nebo částečně vlastnila několik marketingových a mediálních společností a sociální médium MySpace.¹⁵⁰

3.2 První signály nelegální činnosti listu

Kořeny skandálu sahají do let 2005-2006, kdy byl po policejním vyšetřování uvězněn detektiv Glenn Mulcaire a také novinář Clive Goodman z listu News of the World. Mulcaire a Goodman nezákonně odposlouchávali hlasové schránky členů britské královské rodiny. Díky tomu pak vznikaly exkluzivní články.¹⁵¹

Deník Guardian tehdy zpochybňoval vyšetřování s tím, že velké množství materiálů policie nezahrnula.¹⁵²

Goodman i Mulcaire tedy byli shledáni vinnými z toho, že se jim roku 2005 podařilo proniknout do mobilních telefonů členů britské královské rodiny. Byli odsouzeni na čtyři měsíce a půl roku vězení. Tehdejší šéfredaktor listu Andy Coulson odstoupil ze své funkce. Tvrdil ale, že nevěděl o nezákonné činnosti svých zaměstnanců.¹⁵³ To vše se odehrálo roku 2007.¹⁵⁴

¹⁵⁰ The global reach of Murdoch's News Corp. In: *BBC News* [online]. 11. 7. 2011 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-14104349>

¹⁵¹ MCKNIGHT, 2012, s. 13

¹⁵² Šlo o materiály týkající se Jonathana Reese, který se stýkal se zkorumpovanými anglickými policisty a získával tak důvěrné informace o celebritách, a dalších osobách. Dokázal získat bankovní výpisy celebrit, záznamy jejich textových zpráv i telefonních rozhovorů a uměl proniknout i do soukromých počítačů. Jeho služeb využívali redaktori News of the World k pronikání do soukromí lidí. Dokonce si u Reese objednávali vloupání do soukromých příbytků celebrit. Ročně dostával až 150 tisíc liber. Londýnská policie nevyšetřovala jeho vztah s listem News of the World celých deset let.

¹⁵³ MONICA, 2011, s. 223-224

¹⁵⁴ PARSONS, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

Když chtěla policie pokračovat ve vyšetřování, narazila v Murdochově britské společnosti News International na odpor. Podle pozdějšího zjištění parlamentní komise se společnost záměrně pokoušela mařit vyšetřování. Parlamentní komise si také všimla laxního přístupu jednoho z policejních činitelů během vyšetřování. Tento činitel několikrát obědval s čelnými představiteli News International. Krátce po odchodu od policie začal pro tuto společnost pracovat. Později se bývalý zástupce šéfredaktora listu News of the World naopak stal poradcem vysokých policejních činitelů.¹⁵⁵

Policejní vyšetřování nebylo příliš efektivní a došlo k závěru, že reportéři novin vlastněných Murdochem odposlouchávali pouze mobilní telefony celebrit, politiků a členů britské královské rodiny.¹⁵⁶

Společnost News International trvala na tom, že v případě odposlechů šlo o selhání jednoho nepoctivého redaktora. V dalších letech ale přibývaly důkazy o tom, že odposlechy byly v listu News of the World poněkud rozšířenější. Čím dál více lidí společnost žalovalo. Deník New York Times odhalil, že k odposlechům dokonce nabádal šéfredaktor a že policejní vyšetřování nebylo příliš důkladné. Případem se zabýval poslanec Tom Watson. Když vyzval Tonyho Blaira k rezignaci, povedlo se mu rozlítit přední Murdochovu řídicí pracovníci Rebeku Brooksovou. Dozvěděl se, že to, co provedl „jejímu Tonymu“ mu Brooksová nikdy neodpustí. Později Watson zjistil, že je sledován soukromým detektivem najatým listem News of the World. Jinému poslanci, který se zúčastnil vyšetřování skandálu kolem odposlechů, vyhrožovala News International odhalením z jeho soukromého života.¹⁵⁷

V roce 2009 se zjistilo, že reportéři listu se nelegálně dostávali ke zprávám z mobilních telefonů celebrit a politiků, a to s vědomím vedoucích pracovníků listu a v době, kdy byl šéfredaktorem Coulson (mezi lety 2003 a 2007). Je také známo, že byl vyplacen více než milion liber za účelem uklidnit ty, kteří hrozili, že předloží důkazy o zapojení novinářů do odposlechů. Scotland Yard¹⁵⁸ oznámil, že nebude provádět nové vyšetřování. Coulson stále trval na tom, že o telefonních odposleších nic nevěděl. Les Hinton, výkonný ředitel Murdochovy společnosti Dow Jones, prohlásil, že existoval jen jediný případ odposlechů a že při přezkoumání nenašel důkazy žádného dalšího případu. Orgán Press Complaints Commission oznámil, že nebyly předloženy žádné nové důkazy, které by naznačovaly, že někdo z listu News of the World kromě Goodmana a

¹⁵⁵ MCKNIGHT, 2012, s. 13

¹⁵⁶ MONICA, 2011, s. 222

¹⁵⁷ MCKNIGHT, 2012, s. 13-14

¹⁵⁸ metropolitní policie Londýna

Mulcairea praktikoval odposlechy, ani že vedení listu vědělo o praktikách těchto dvou mužů.

Na počátku roku 2010 Výbor Dolní sněmovny pro kulturu, média a sport prohlásil, že je nemyslitelné, že vedení listu o nelegálních praktikách nevědělo. Podle zákonodárců byly mnohem rozšířenější, než list přiznával. V květnu se Coulson stává vedoucím komunikace vlády, a to po nástupu Davida Camerona do funkce premiéra. V září žádali poslanci o spuštění nového vyšetřování. List New York Times přinesl článek, který tvrdil, že Coulson věděl o nelegálních odposleších svých podřízených. Článek také vyvolal otázky ohledně toho, jak intenzivně Scotland Yard případ sledoval a vyzýval k tlaku na nové vyšetřování. V listopadu byl Coulson vyslýchán jako svědek detektivy metropolitní policie. Nebyl zatčen. V prosinci státní zastupitelství oznámilo, že na News of the World nebudou vznesena žádná další obvinění ohledně odposlechů, protože svědci odmítli spolupracovat s policií.¹⁵⁹

3.3 Profil skandálu

Na začátku roku 2011 započalo nové policejní vyšetřování telefonních odposlechů.¹⁶⁰ Stalo se tak poté, co například herečka Sienna Millerová či poslanec George Galloway prohlásili, že jejich telefony byly odposlouchávány. List oznámil, že po interním vyšetřování byl propuštěn vedoucí redaktor Ian Edmondson.¹⁶¹

Soukromý detektiv Glenn Mulcaire v lednu roku 2011 přiznal, že byl listem požádán o odposlouchávání hlasových schránek. V dubnu pak bylo uvedeno, že list odposlouchával telefony 4 000 lidí. List se omluvil a vyčlenil peníze, které měly uklidnit prohlášení vedená proti němu ze strany celebrit a poslanců.¹⁶²

David Cameron obhajoval Andyho Coulsona proti pokračujícím spekulacím o jeho povědomí o odposleších, ale Coulson přesto odstoupil z pozice Cameronova vedoucího komunikace.

V únoru bylo oznámeno, že při prohlížení složek týkajících se případu Goodmana a Mulcairea identifikovala policie více potenciálních obětí odposlechů. Zjištění od Mulcairea se údajně také mohla dostávat k většímu množství novinářů, ne jen ke Goodmanovi – tím pádem mohlo být povědomí o odposleších širší, než bylo dříve známo.

¹⁵⁹ CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁶⁰ MCKNIGHT, 2012, s. 14-15

¹⁶¹ CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁶² PARSONS, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

V dubnu bylo několik členů redakce News of the World zatčeno pro podezření ze snahy o zachycení textových zpráv. Na svých internetových stránkách a také v tištěné podobě publikoval list News of the World omluvu. Společnost News Corporation oznámila, že v některých oprávněných případech zajistí kompenzaci, ale že bude dále zpochybňovat neopodstatněné stížnosti.

V červnu vyplácela společnost odškodné několika osobnostem, jejichž telefony odposlouchávala.¹⁶³

„V červenci 2011 vyšlo najevo, že ‚novináři‘ pracující pro Murdochovu společnost News International, pobočky jeho globální News Corporation, odposlouchávali mobilní telefony a četli textové zprávy soukromých osob. Bylo to běžnou praxí v redakci bulvárního listu News of the World, ale zřejmě také v redakcích jiných britských bulvárních novin, které vlastnil Rupert Murdoch. Ukázalo se, že zaměstnanci Murdochova impéria nejen že pronikali do mobilních telefonů soukromých osob, nýbrž také podpláceli policii.“¹⁶⁴

4. července přinesl list The Guardian informace o tom, že si redaktori News of the World najali soukromé detektivy, kterým se podařilo dostat do hlasové schránky tehdy pohřešované školačky Milly Dowlerové. Ta zmizela v březnu roku 2002. Detektivové dokonce z mobilu vymazali některé zprávy a kvůli tomu si policie myslela, že je dívka stále naživu. O půl roku později našli dívku mrtvou. Vymazáním některých zpráv z mobilu Dowlerové byly zničeny důležité důkazy o únosu a vraždě, jejíž pachatel Levi Bellfield byl až v červnu roku 2011 odsouzen na doživotí.

Poté, co byly zveřejněny informace o praktikách novinářů kolem případu Milly Dowlerové, britští politici začali uvažovat o zablokování plánovaného převzetí televizní společnosti British Sky Broadcasting (BSkyB) společností News Corporation Ruperta Murdocha. To se nakonec stalo. Navíc byla založena organizace Hacked Off (Oběti hackerských útoků), která usilovala o veřejné vyšetřování praktik zaměstnanců společnosti News International. Mluvčím skupiny se stala jedna z údajných obětí praktik Murdochových zaměstnanců, britský herec Hugh Grant.¹⁶⁵

Ukázalo se, že byly odposlouchávány i telefony rodin dvou zavražděných desetiletých dívek – Holly Wellsové a Jessicy Chapmanové (šlo o tzv. Soham Murders).

¹⁶³ CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁶⁴ MONICA, 2011, s. 222

¹⁶⁵ MONICA, 2011, s. 224-225

5. července se společnost Ford stala prvním inzerentem, který přestal v listu inzerovat. Další firmy ho následovaly.¹⁶⁶ V tento den se také objevily informace o tom, že se podle e-mailů policii platilo za informace, což Coulson údajně odsouhlasil. Seznam pravděpodobných obětí odposlechů už zahrnoval také oběti londýnských bombových útoků z roku 2005, ale i mluvčího rodiny unesené Madeleine McCannové.¹⁶⁷ Rebekah Brooksová uvedla, že je šokována zjištěním, že se odposlouchával mobil Milly Dowlerové.¹⁶⁸

Hned 6. července 2011 přišel deník Daily Telegraph s informacemi o tom, že se redaktoři News of the World dostali i do mobilních telefonů rodin britských vojáků, kteří zemřeli ve válkách v Afghánistánu a Iráku. Telefonní čísla i osobní údaje příslušníků rodin se našly v dokumentech Glenna Mulcairea, již zmiňovaného soukromého detektiva najatého nedělníkem.¹⁶⁹

6. července také premiér David Cameron oznámil, že po skončení policejního vyšetřování začne veřejné vyšetřování odposlechů.

7. července pak společnost News International uvedla, že 10. července vyjde poslední číslo listu News of the World.¹⁷⁰

8. července Cameron řekl, že se uskuteční dvě šetření: jedno se bude zabývat skandálem s odposlechy a povede ho soudce, druhé se zaměří na novou regulaci britského tisku. Zatčen byl Andy Coulson.¹⁷¹

13. července News Corporation oznámila, že stáhla nabídku na koupi zbylého podílu BSKyB. David Cameron se setkal s rodinou Milly Dowlerové a do čela veřejného vyšetřování byl jmenován Lord Leveson.

14. července byl zatčen Neil Wallis, bývalý výkonný šéfredaktor News of the World. Šlo už o devátou osobu zatčenou v souvislosti a aférou. FBI oznámila, že řeší údajné proniknutí do telefonů obětí s rodin obětí z 11. září.¹⁷²

15. července Rebekah Brooksová odstoupila z funkce ředitelky News International. Jejím nástupcem se stal Tom Mockridge, generální ředitel společnosti Sky Italia. Rupert Murdoch se setkal s rodinou Milly Dowlerové a jejím členům se omluvil.

¹⁶⁶ PARSONS, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

¹⁶⁷ Tříletá Madeleine zmizela roku 1996 z portugalského bytu, kde trávila dovolenou se svou rodinou. (Zdroj: Madeleine McCann: Police hunt sex attacker. In: *BBC News* [online]. 19. 3. 2014 [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26646885>)

¹⁶⁸ CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁶⁹ MONICA, 2011, s. 225

¹⁷⁰ PARSONS, 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

¹⁷¹ CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁷² CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

16. července se Murdoch omlouval za News of the World prostřednictvím inzerátů v národních listech.

17. července pak v inzerátech prohlašoval, že společnost je odhodlána se změnit. Rebekah Brooksová byla ve stejný den zatčena pro podezření ohledně odposlechů a korupce. Mezi oběti odposlechů mezi celebritami se nově zařadil i David Beckham a Paul McCartney.

18. července se zjistilo, že bývalý redaktor nedělníku Alex Marunchak byl zaměstnán u metropolitní policie a zároveň v News of the World. Bývalý reportér News of the World Sean Hoare, který prohlašoval, že Coulson o odposleších věděl, byl nalezen mrtvý. Policie na jeho smrti neshledala nic podezřelého. Webová stránka deníku Sun byla napadena hackery, kteří na ní zveřejnili falešnou zprávu o smrti Ruperta Murdocha.

19. července se konalo slyšení sněmovního Výboru pro kulturu, média a sport mimo jiné s Rupertem a Jamesem Murdochem a Rebekou Brooksovou. Hovořilo se o odposleších, platbách policistům či využití soukromých detektivů.

20. července jmenoval Cameron členy Levesonovy vyšetřovací komise (s Lordem Levesonem v čele). Zároveň premiér prohlásil, že lituje, že najal jako svého mluvčího Andyho Coulsona.

21. července se objevila informace o tom, že James Murdoch možná uvedl poslance výboru při slyšení v omyl, když tvrdil, že neví o tom, že by se více než jeden reportér zúčastnil odposlechů.

22. července vychází najevo, že Andy Coulson nebyl dostatečně prověřen, než se přidal k zaměstnancům Camerona v Downing Street. Prošel jen základní bezpečnostní prověrkou, takže se vyhnul intenzivnější kontrole svého osobního života a profesní historie. Americké ministerstvo spravedlnosti hodlalo předvolat vedení News Corp, protože zkoumalo možnost, že se list News International dostal i do hlasových schránek obětí z 11. září.

24. července se ukázalo, že detektiv, který pracoval na případu Milly Dowlerové, byl v roce 2002 propuštěn kvůli úniku informací.

28. července vyšlo najevo, že se nedělník zaměřil i na mobilní telefon matky Sarah Payneové. Sarah byla osmiletá dívka unesená a zavražděná roku 2000. Odposlouchávaný mobilní telefon byl údajně darem od News of the World, osobně od Brooksové. Příběh o vraždě Sarah se přitom dříve v News of the World stal hybnou silou ke kritizovanému zveřejňování adres sexuálních delikventů.

Představenstvo BSKyB také jednomyslně hlasovalo pro setrvání Jamese Murdocha na postu předsedy společnosti.

Během srpna byli zatčeni dva další redaktoři listu. Vyšetřovalo se také podezření, že policista ze Scotland Yardu poskytl v roce 2002 listu News of the World informace o Milly Dowlerové. Deník The Sun ohlásil pokles červencového prodaného nákladu, a to o 7 %. Šlo o největší pokles za posledních 10 let. Byl odhalen dopis Goodmana určený vedení listu, kde Goodman tvrdil, že Andy Coulson odposlechy plně podporoval. Podle dopisu se tyto praktiky také probíraly na redakčních poradách. BBC uvedla, že Andy Coulson přijímal peníze od News International ještě několik měsíců poté, co začal pracovat pro Camerona.

Na podzim se Rupertu Murdochovi dařilo odrážet pokusy investorů odstranit ho z pozice předsedy News Corporation. Zjistilo se také, že list najal soukromého detektiva pro tajné sledování prince Williama. 14. listopadu začalo vyšetřování standardů tisku Levesonovou komisí.

V únoru roku 2012 odstoupil James Murdoch z předsednického postu v News International. V dubnu odstoupil i z postu předsedy BSKyB. Zatčen byl královský zpravodaj listu The Sun kvůli vyšetřování nezákonných plateb policii a státním úředníkům.

V květnu se ukázalo, že Cameron měl s Brooksovou dvě nezveřejněná setkání a že po jejím odstoupení z funkce jí poslal povzbudivou textovou zprávu. Levesonova komise zjistila, že se Coulson zúčastňoval schůzí ohledně národní bezpečnosti a měl přístup k důvěrným informacím. Brooksová se dozvěděla, že spolu se svým manželem bude obviněna z maření výkonu spravedlnosti v souvislosti s odposlechy. Před Levesonovou komisí vypovídal i Tony Blair a prohlásil, že jeho vztah s Rupertem Murdochem byl čistě pracovní. Coulson a Brooksová v červenci roku 2012 patřili mezi 7 bývalých zaměstnanců News International zatčených kvůli odposlechům.

Další zatýkání následovalo. Coulson a Brooksová byli podmíněčně propuštěni na kauci s tím, že budou souzeni 9. září 2013.

V listopadu roku 2012 byli Coulson a Goodman obviněni z toho, že nelegálně platili za informace z Buckinghamského paláce. George Eustice, bývalý tiskový tajemník Davida Camerona, žádal, aby noviny už nedostávaly další šanci na pouhou samoregulaci. Poslanci ale varovali, že státní regulace by představovala největší nebezpečí pro svobodu tisku za posledních 300 let.

Kvůli aféře postupně odstoupilo několik policistů a zatčeno bylo několik novinářů, a to nejen z News of the World, ale i z deníku The Sun či The Times. Obvinění se nevyhnulo ani některým vedoucím pracovníkům společnosti.

Naplno tedy skandál vypukl právě v červenci roku 2011, kdy rodina unesené a zavražděné školačky Milly Dowlerové zjistila, že se listu News of the World podařilo nabourat do její hlasové schránky.

Přesněji řečeno, 3. července oznámil právník rodiny Dowlerových, že od policie zjistil, že hlasové zprávy Milly Dowlerové byly odposlouchávány, a to pravděpodobně někým z News of the World, v době, kdy policie dívku hledala. Podle právníka byly některé z jejích hlasových zpráv smazány, aby se vytvořilo místo pro nové.¹⁷³

Skutečnost o proniknutí novinářů listu do mobilu Dowlerové odhalil deník The Guardian. Dále se zaměstnanci listu News of the World, jak už bylo řečeno, dostali také do mobilních telefonů rodin britských vojáků, kteří zemřeli ve válce v Iráku a Afghánistánu, ale i do mobilů obětí teroristických útoků, které se odehrály v Londýně 5. července roku 2005.¹⁷⁴

„Odhalené informace zvedly obrovskou vlnu rozhořčení vůči společnosti News Corporation i proti jejímu vlastníku Rupertu Murdochovi. Zadavatelé reklamy začali list News of the World bojkotovat a to zřejmě přispělo k tomu, že tento 168 let vycházející týdeník Rupert Murdoch dne 10. července 2011 zrušil. O zaměstnání přišlo 200 lidí.“¹⁷⁵

Společnost dramaticky oznámila, že svůj nedělník News of the World, který přinášel velké zisky a který Murdoch koupil už v roce 1969, ruší. To ale nestačilo. Skandál se prohluboval a Murdoch byl přinucen stáhnout nabídku na plné převzetí britské televize BSkyB, a to nedlouhou poté, kdy bylo téměř jisté, že nový Cameronův kabinet schválí toto rozšíření jeho mediální moci.¹⁷⁶

Ve dnech 16. a 17. července roku 2011 vydala News International v britském tisku celostránkovou omluvu. Rupert Murdoch se setkal s rodinou Milly Dowlerové a omluvil se jí za jednání zaměstnanců svého listu.¹⁷⁷

„Skandál vyvolal celou řadu dalších vyšetřování. The Guardian například napsal, že Scotland Yard vyšetřuje Murdochovy deníky The Sun a The Sunday Times proto, že protizákonně získaly přístup k finančním, telefonním a právním záznamům bývalého

¹⁷³ CHANDRASEKHAR, WARDROP, TROTMAN, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁷⁴ MONICA, 2011, s. 222

¹⁷⁵ MONICA, 2011, s. 222

¹⁷⁶ MCKNIGHT, 2012, s. 14-15

¹⁷⁷ MONICA, 2011, s. 226

britského premiéra Gordona Browna. Tisk informoval i o tom, že Murdochův bulvární list *The Sun* získal ilegálně informace o Brownově synovi, nemluvněti, které trpí cystickou fibrózou. Gordon Brown vydal prohlášení, že je jeho rodina šokována mírou kriminality a neetickým způsobem, jímž byly získány jeho osobní údaje.¹⁷⁸

Obětí odposlechů mohlo být celkem téměř 6 000. Objevily se také důkazy o skrytém sledování a pravidelném narušování soukromí, které tento titul prováděl.¹⁷⁹

3.4 Následky nelegálních odposlechů

Události, které vyšly najevo ve Velké Británii, vyvolaly otázky ohledně chování společnosti News International také v jiných zemích. Aféra telefonních odposlechů přilákala pozornost k oblasti etiky a regulace médií. Když se objevila tvrzení o tom, že spolupachatelé byli mediální manažeři, vysocí policejní úředníci a také vedoucí vládní úředníci, veřejný odpor proti chování novin přinutil vládu k zahájení rozsáhlého veřejného šetření.¹⁸⁰

Britský premiér David Cameron po propuknutí skandálu oznámil, že až bude ukončeno policejní vyšetřování, bude zahájeno také veřejné vyšetřování. Později musel Rupert Murdoch spolu se synem Jamesem svědčit před parlamentním výborem pro sdělovací prostředky.¹⁸¹

Aféra měla i politické důsledky, a to když odstoupil Andy Coulson z funkce mluvčího britského premiéra Davida Camerona.¹⁸² David Cameron dle svých slov převzal plnou zodpovědnost za to, že zaměstnával Andyho Coulsona, bývalého šéfredaktora NoW, a zpočátku obhajoval své rozhodnutí.¹⁸³

Cameron také oznámil, že Dolní sněmovna se bude zabývat novinářskou praxí z hlediska etiky, což mezi šéfredaktory médií vyvolalo obavy z toho, že by stát mohl přísněji regulovat sdělovací prostředky a také omezit svobodu tisku. Dvě nezávislá vyšetřování byla skutečně zahájena.

¹⁷⁸ MONICA, 2011, s. 227

¹⁷⁹ A round-table on the international dimensions of News Corp in the light of the UK phone hacking scandal. *Global Media and Communication*. 2012-04-29, vol. 8, issue 1, s. 3-25 [cit. 2014-04-13]. DOI: 10.1177/1742766511434730. Dostupné z: <http://gmc.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1742766511434730>, s. 3

¹⁸⁰ A round-table on the international dimensions of News Corp in the light of the UK phone hacking scandal. *Global Media and Communication*. 2012-04-29, vol. 8, issue 1, s. 3-25 [cit. 2014-04-13]. DOI: 10.1177/1742766511434730. Dostupné z: <http://gmc.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1742766511434730>, s. 3

¹⁸¹ MONICA, 2011, s. 222-223

¹⁸² MCKNIGHT, 2012, s. 14-15

¹⁸³ CHANDRASEKHAR, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

V říjnu roku 2011 se také objevila informace, že akcionáři firmy News Corp požadují, aby Rupert Murdoch, jeho dva synové a deset dalších ředitelů odešlo ze správní rady společnosti. To, že správní rada nebyla schopná odmítnout neetické podnikatelské praktiky, vedlo k obrovským finančním, regulačním, právním i podnikatelským nákladům a také k vážnému poškození pověsti společnosti.¹⁸⁴

Vyšetřování, které následovalo po propuknutí aféry, přineslo zájem veřejnosti o problémy mediální politiky, například narušování soukromí, regulaci a odpovědnost, která se několik desítek let neřešila.

Veřejné vyšetřování praktik britského tisku vedl Lord Leveson, celý proces je pak známý jako Levesonovo vyšetřování. Veřejnost se díky němu dozvěděla o mnoha nových důkazech. Vyšetřování vyvolalo otázky například i ohledně toho, kdo média hlídá, a komu by se vlastně měli novináři zodpovídat, což je v demokratickém režimu ožehavá otázka. Existuje konflikt mezi ideou novinářské svobody na jedné straně a novinářskou zodpovědností na straně druhé.¹⁸⁵

Premiér David Cameron jmenoval do Levesonovy komise 6 členů od novinářů, bývalého policisty po občanskoprávní aktivistku. Byli vybráni pro své odborné znalosti, ale i pro nezávislost. Působnost komise byla rozšířena i na vysílací a sociální média. Komise měla zkoumat mediální postupy a vztahy mezi tiskem, politiky a policií. Měla také pravomoc předvolat svědky, aby vypovídali pod přísahou. Cameron specifikoval, kterých oblastí se vyšetřování mělo týkat: kontaktů a vztahů mezi politiky a národními listy a jejich chování, kontaktů a vztahů mezi tiskem a policií a jejich chování, míry selhání politiky a regulace v souvislosti s ochranou osobních údajů a rozsahu pochybení v souvislosti s nereagováním na dřívější náznaky a pochybení médií.

Lord Leveson uvedl, že tisk kontroluje všechny aspekty veřejného života, a proto jakákoli chyba v médiích ovlivní celou společnost. Jádrem šetření tedy podle něj byla jednoduchá otázka: „Kdo hlídá hlídače?“¹⁸⁶

Britský orgán s názvem Press Complaints Commission (PCC) byl kritizován za svou naivitu a také za to, že na něj měly vliv mediální společnosti. Orgán už nebyl vnímán jako regulátor.

¹⁸⁴ MONICA, 2011, s. 227-228

¹⁸⁵ BROCK, G. The Leveson Inquiry: There's a bargain to be struck over media freedom and regulation. *Journalism*. 2012-04-18, vol. 13, issue 4, s. 519-528 [cit. 2014-04-13]. DOI: 10.1177/1464884912443495, s. 519-520

¹⁸⁶ Phone hacking: Cameron widens remit of Leveson probe. In: *BBC News* [online]. 20. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-14218911>

Budoucí pravidla a zákony týkající se novinářiny musí brát v úvahu radikální změny v tom, jak se lidé dozvídají o událostech ve světě. Roste počet lidí, kteří využívají internet jako hlavní zdroj informací. Mladí lidé méně čtou noviny. V podstatě každý může „vydávat zprávy“ pro stále rostoucí publikum. Zprávy už nemusí být tištěné ani vysílané.¹⁸⁷

Díky odhalení skandálu s odposlechy došlo také k odkrytí politického vlivu Ruperta Murdocha. V roce 2007 se stal mediálním poradcem Konzervativní strany Andy Coulson, někdejší šéfredaktor News of the World. Šéfredaktorem byl právě v době prvních odposlechů, což vyvolalo kritiku. Ale David Cameron, předseda strany, si chtěl zajistit podporu a přízeň Murdocha, který k němu byl dříve kritický. Cameron přijal jeho pozvání na luxusní jachtu a před následujícími volbami podpořil Murdoch Camerona tímto titulkem ve svém listu The Sun: Labouristé už nemají co nabídnout.

Když se David Cameron stal britským premiérem, stále se s Murdochem stýkal. Ale nejen s ním, také s Rebekou Brooksovou. Šlo o piknik, pozvání do venkovského sídla a podobně. Cameron se seznámil i se synem Ruperta Murdocha – Jamesem – a jeho ženou.¹⁸⁸

„Právě v době těchto důvěrných společenských styků rozhodoval kabinet o tom, zda Murdochovi umožnit odkup veškerých akcií BSKyB. Dnes již víme, že počet těchto formálních i neformálních styků ještě několikanásobně vzrostl poté, co byl Cameron nucen je odhalit v zájmu zmírnění politických důsledků. Uvedl, že ze 74 schůzek se sdělovacími prostředky byla třetina (26) vyhrazena společnosti News International. V průměru se někteří z členů jeho kabinetu během patnáctiměsíčního období vládnutí setkávali s představitelem Murdochových novin či společností každé tři dny.“¹⁸⁹

Ale už za vlády labouristických kabinetů Tonyho Blaira a následně Gordona Browna nebyly důvěrné vazby s News International ničím neobvyklým. Rebekah Brooksová několikrát ročně navštěvovala Tonyho Blaira. Murdoch podporoval Blairovy kabinetu a labouristé přizpůsobovali mediální zákony tak, aby byly pro Murdocha příznivé. Mnoho let, ať už vládli labouristé či konzervativci, zasahoval Murdoch spolu se svými manažery do politických záležitostí. „Byli důvěrně zapojeni do procesu

¹⁸⁷ BROCK, 2012-04-18, [cit. 2014-04-13], s. 520-521

¹⁸⁸ MCKNIGHT, 2012, s. 16-17

¹⁸⁹ MCKNIGHT, 2012, s. 17

vládnutí a rovněž udržovali úzké styky s policií. To vše díky tomu, že ovládali významnou část novin ovlivňujících veřejné mínění i celonárodní politickou debatu.¹⁹⁰

Celý skandál s telefonními odposlechy, který probíhal v letech 2011 a 2012, uškodil pověsti Ruperta Murdocha i jeho syna a nástupce Jamese. Zatčeno bylo mnoho novinářů, editorů a také řídicích pracovníků. Následně se od něj poprvé veřejně odvrátili předsedové obou největších britských stran, což bylo neobvyklé vzhledem k tomu, že dříve míval Murdoch přímý a pravidelný přístup k premiérům i ministrům, ať byla u moci jakákoli strana. Není příliš pravděpodobné, že by skandál ukončil Murdochovu touhu a schopnost ovlivňovat politiku. Ač může být Murdochova schopnost ovlivňovat britskou politiku po skandálu slabší, jen těžko si lze představit, že by deník The Sun před volbami nevedl další kampaň a že by se politické strany nesnažily vetřít do jeho přízně.

V USA se britský skandál v podstatě nijak neprojevil a neohrozil významnou roli televize Fox News a její vliv na politiku.¹⁹¹ Přesto začala FBI 14. července roku 2011 vyšetřovat, jestli média patřící do Murdochovy společnosti News Corporation, neodposlouchávala i hlasové schránky obětí teroristických útoků z 11. září 2001. O Murdochova média v USA se začalo zajímat i americké ministerstvo spravedlnosti, které zjišťovalo, jestli News Corp porušila Zákon proti nabízení úplatků v zahraničí.¹⁹²

Skandál s odposlechy zkomplikoval Murdochův plán dosadit své potomky do vedoucích funkcí v News Corporation. Z právního hlediska jde o veřejnou korporaci řízenou akcionáři a obchodovanou na newyorské burze, ale ve skutečnosti je to rodinný podnik. Murdochova rodina ovládá 40 % hlasovacích akcií a před vypuknutím skandálu v roce 2011 nenamítali ostatní akcionáři nic proti tomu, když Murdoch společnost spravoval, jako by byl jediným vlastníkem, takže ani jmenování potomků do řídicích funkcí nebylo problémem. Jenže od propuknutí skandálu se Murdochova dcera Elisabeth distancuje od celé firmy a odmítá místa v představenstvu. Syn James do rodinné firmy vstoupil a zůstal v ní nejdéle. Bylo téměř jisté, že právě on se později stane ředitelem News Corporation. Kvůli skandálu se ale James údajně s otcem několikrát pohádal a nějakou dobu spolu nemluvili. Jamesovi skandál uškodil, ale pravděpodobně i tak zaujme nejvyšší pozici ve firmě.¹⁹³

¹⁹⁰ MCKNIGHT, 2012, s. 18

¹⁹¹ MCKNIGHT, 2012, s. 250-251

¹⁹² MONICA, 2011, s. 223

¹⁹³ MCKNIGHT, 2012, s. 252-254

Krátce po vypuknutí skandálu – 17. července roku 2011 – prohlásil vůdce britské opozice Ed Miliband, že pravidla vlastnictví médií se musí od základů změnit. Varoval také, že vliv Ruperta Murdocha na britskou politiku byl nebezpečný.¹⁹⁴

V důsledku skandálu byl podle Jamese Murdocha ve společnosti vytvořen Výbor pro management a standardy, který řeší problémy, zkoumá minulá pochybení a doporučuje systémy a postupy, které by se měly stát standardem.¹⁹⁵

3.5 Reakce R. Murdocha

Rupert Murdoch musel společně se svým synem Jamesem kvůli odposlechům vypovídat před britským parlamentním výborem, a to 19. července roku 2011. Rupert Murdoch označil skandál za hysterii, kterou rozpoutali jeho konkurenti. Oba tvrdili, že o odposleších nevědí nic víc, než co odhalila policie. „Odmítavá slova Jamese Murdocha se setkala se značnou nedůvěrou. Osobně totiž dal News International svolení vyplatit obří částku oběti odposlechů, jejíž případ se objevil po uzavření původního policejního vyšetřování. Nechal se slyšet, že tak učinil, aniž by chápal, že tento čin bude považován za doznání skutečnosti, že odposlechy byly daleko rozšířenější, než se původně očekávalo. Tvrdil, že dal na radu dvou vysoce postavených zaměstnanců.“¹⁹⁶ Tito dva zaměstnanci (právní poradce Tom Crone a šéfredaktor News of the World Colin Myler) ale Jamesovo prohlášení zpochybnili. Údajně ho plně informovali o relevantních skutečnostech.

Také dopis psaný roku 2007 a adresovaný Clivem Goodmanem společnosti News International informoval o tom, že se o telefonních odposleších široce diskutovalo na redakčních poradách listu.¹⁹⁷

Rupert Murdoch argumentoval tím, že řídí celosvětové impérium s 53 000 zaměstnanci, přičemž nedělník z něj tvoří jen procento. Necítil se tak zodpovědný za události kolem listu a nehodlal odstoupit. Cítil se ale nejponíženější za celý svůj život.¹⁹⁸

Svému vlastnímu americkému deníku Wall Street Journal poskytl Murdoch exkluzivní rozhovor. Hovořil o tom, že se jeho společnost mimořádně dobře vypořádala s krizí a dopustila se jen drobných chyb. O několik dní později se v úvodníku stejného

¹⁹⁴ CHANDRASEKHAR, 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]

¹⁹⁵ DURRANI, SUTCLIFFE. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]

¹⁹⁶ MCKNIGHT, 2012, s. 15

¹⁹⁷ MCKNIGHT, 2012, s. 15-16

¹⁹⁸ MONICA, 2011, s. 226

listu objevil výsměch „dodatečné chytrosti“ kritiků a také „morálnímu pobouření“ lidí znepokojených narušením soukromí. Úvodník sděloval svým čtenářům, že za obviněním nestály prohřešky redaktorů či manažerů, ale obchodní a ideologické motivy kritiků ze strany konkurence.¹⁹⁹

3.6 Současná situace

Proces s bývalými novináři, kteří byli obviněni ze spiknutí za účelem odposlechů mobilních telefonů, stále pokračuje. Jde o dlouhý a složitý proces a porota, která se skládá z devíti žen a tří mužů, už mnoho měsíců zkoumá důkazy. Obžalovaní veškerá obvinění odmítají.

Od 20. února roku 2014 své jednání hájila Rebekah Brooksová. Čelila jednomu obvinění ze spiknutí za účelem zachytit hlasové zprávy, jednomu obvinění pro podplácení úředníků veřejné správy a dvěma obviněním ze spiknutí za účelem zvrátit průběh soudního řízení. Brooksová na lavici svědků porotě řekla, že když vedla list News of the World, nikdy neslyšela o soukromém detektivovi Glennu Mulcaireovi. Během svého působení na postu šéfredaktorky News of the World Brooksová prý netušila, že odposlouchávání je nezákonné, ale zároveň po ní žádný z novinářů nikdy nepožadoval schválení takových praktik. Když zjistila, že byl odposloucháván telefon unesené Milly Dowlerové, byla dle svých slov zděšena a šokována. Šokem pro ni prý bylo i zatčení Clivea Goodmana.

Brooksová přiznala schválení plateb veřejným činitelům, ale šlo prý o důležitý veřejný zájem a bylo to jen několik případů mezi lety 1998-2009. Porotě sdělila, že sami veřejní činitelé žádali listy o peníze výměnou za informace.

Kromě Brooksové hovořil také Clive Goodman, bývalý královský zpravodaj, který už byl kvůli odposlechům před několika lety odsouzen a uvězněn. Goodman uvedl, že odposlouchával telefon patřící poradci prince Williama a také mobil Toma Parkera Bowlese, který je synem Camilly, vévodkyně z Cornwallu. Řekl, že Coulson schválil platby Mulcaireovi a ten pak mohl monitorovat tři mobilní telefony členů královské domácnosti. Platby přicházely z rozpočtu redakčního vedení listu. Goodman také uvedl, že Coulson věděl, že některé příběhy byly získané díky telefonním odposlechům.

Soudní slyšení se svědky trvalo vždy několik dní a začalo právě v únoru letošního roku.

¹⁹⁹ MCKNIGHT, 2012, s. 19

Svědčila i Sara Payneová, jejíž dcera byla roku 2000 zavražděna. Brooksovou popsala jako „sladkou dívku“ a list News of the World jako „sílu dobra“.²⁰⁰

Jak už bylo řečeno, obvinění stále popírají svou účast na skandálu a soudní proces pokračuje.²⁰¹ Ještě koncem dubna a počátkem května roku 2014 informoval server BBC News o tom, že například Andy Coulson²⁰² i Rebekah Brooksová²⁰³ stále odmítají obvinění. Coulson tvrdil, že nevěděl o odposlouchávání Milly Dowlerové a ani v té době nevěděl, že odposlouchávání něčí hlasové schránky je nelegální.²⁰⁴

4. ČTK a její zpravodajství z Velké Británie

4.1 Česká tisková kancelář

Továrny na zprávy, velkoobchod s informacemi, noviny novinářů – tak bývají označovány tiskové agentury. Agentury jsou pro média významným zdrojem a bývají nepostradatelné hlavně v případě zahraničního zpravodajství.²⁰⁵

Tiskové agentury vyhledávají zpravodajské informace, ty následně zpracovávají v co nejkratším čase do podoby zpráv a za úplatu je dodávají abonentům a také archivují. Abonenty ČTK bývají především média, ale třeba i parlament, sázkové kanceláře, banky a různé firmy.²⁰⁶

4.1.1 Základní informace o ČTK

„Česká tisková kancelář (ČTK) je národní tisková a informační agentura, jejímž posláním je poskytovat objektivní a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů. Není financována státem, ani z koncesionářských poplatků.“²⁰⁷

Dle zákona 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři, je tisková kancelář právnickou osobou, nakládá s vlastním majetkem a používá zkratku ČTK. Stát

²⁰⁰ CASCIANI, Dominic. Hacking trial: Defence story so far. In: *BBC News* [online]. 15. 4. 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26386151>

²⁰¹ Phone-hacking trial: Rebekah Brooks's evidence 'well-scripted'. In: *BBC News* [online]. 7. 5. 2014 [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27311370>

²⁰² Andy Coulson: 'I may not have got Downing Street job'. In: *BBC News* [online]. 29. 4. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27206425>

²⁰³ Phone-hacking trial: Rebekah Brooks 'treated sensitively by police'. In: *BBC News* [online]. 8. 5. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27329760>

²⁰⁴ Phone-hacking trial: Andy Coulson 'unaware' of Milly phone hack. In: *BBC News* [online]. 15. 4. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27034907>

²⁰⁵ TRUNEČKOVÁ, Ludmila. *Tiskové agentury*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-718-4459-4, s. 9-10

²⁰⁶ ŠMÍD, Milan a Ludmila TRUNEČKOVÁ. *Novinář a jeho zdroje v digitální éře*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009, 205 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-802-4616-612, s. 141

²⁰⁷ Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

neodpovídá za závazky tiskové kanceláře, stejně jako tisková kancelář neodpovídá za závazky státu.

Posláním tiskové kanceláře je poskytování objektivních a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů. Tisková kancelář poskytuje službu veřejnosti, a to šířením slovního i obrazového zpravodajství z České republiky, ale i ze zahraničí a také do zahraničí.

Tisková kancelář poskytuje zpravodajství sdělovacím prostředkům, ale i jiným právnickým a fyzickým osobám, a to za úplatu.

Zákon zapovídá České tiskové kanceláři provozování rozhlasového a televizního vysílání, může ale vykonávat podnikatelskou činnost, ta však nesmí ohrozit její poslání. Tisková kancelář zřizuje síť odboček, zpravodajů a také spolupracovníků v České republice i v zahraničí.

„Orgánem, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu tiskové kanceláře je Rada tiskové kanceláře (dále jen "Rada"). Rada má sedm členů. Členy Rady volí a odvolává Česká národní rada.“^{208 209} Funkční období je pětileté. Rada si ze svého středu volí předsedu a může ho i odvolat. Rada tiskové kanceláře je odpovědná Poslanecké sněmovně.

Mezi faktory neslučitelné s členstvím v Radě patří např. funkce vedoucího ústředního orgánu státní správy, funkce v politických stranách apod. Členství v Radě zaniká odvoláním, uplynutí funkčního období a v dalších případech. Poslanecká sněmovna může odvolat člena Rady nebo i celou Radu.

Rada tiskové kanceláře přijímá rozhodnutí nadpoloviční většinou hlasů a činnost Rady se řídí jednacím řádem. Rada dbá na plnění poslání tiskové kanceláře, schvaluje rozpočet apod. Má povinnost předkládat Poslanecké sněmovně výroční zprávu o činnosti a hospodaření agentury.

Ředitel tiskové kanceláře je jejím statutárním orgánem. Nesmí zastávat určité funkce stejně jako členové Rady. Nemůže být členem Rady a zodpovídá se jí. Je Radou jmenován na šest let a Rada ho může odvolat.

Do finančních zdrojů ČTK spadají příjmy z poskytování služeb, které vyplývají z hlavního předmětu činnosti kanceláře, ale i příjmy z další podnikatelské činnosti. Ze

²⁰⁸ Zákon České národní rady o České tiskové kanceláři. In: 517/1992 Sb. 1992.

²⁰⁹ Dále jako „Poslanecká sněmovna“. V zákoně je ještě uvedena Česká národní rada, nyní jde o Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky. (Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/)

státního rozpočtu může tisková kancelář obdržet účelovou dotaci. Ta ale nesmí být použita k pokrytí ztráty z hospodaření.²¹⁰

ČTK je tedy nejen politicky, ale také ekonomicky nezávislá. Finanční prostředky získává díky prodeji zpravodajství a dalším podnikatelským aktivitám – nevyužívá žádných veřejných prostředků (ani státních dotací, ačkoli by ze zákona mohla).²¹¹ „ČTK pracuje jako politicky i ekonomicky nezávislá zpravodajská agentura. Od roku 1996 ČTK nepobírá státní dotace ani nečerpá finance z jiných veřejných zdrojů.“²¹²

Jak je uvedeno v zákoně, agentura je povinna předkládat Poslanecké sněmovně výroční zprávu o své činnosti a hospodaření, a to i když nehosподаří s veřejnými prostředky.²¹³

4.1.2 Zpravodajství ČTK

ČTK disponuje vlastními redaktory, zpravodaji, fotoreportéry i kameramany. Má domácí i zahraniční odbočky, přičemž domácích odboček je 14, tedy jedna v každém kraji České republiky. Zahraniční odbočky se pak nacházejí ve vybraných evropských městech, v současné době je to Berlín, Brusel a Bratislava.²¹⁴ Část zpráv ze zahraničí tak vytvářejí zahraniční zpravodajové. Mimo to využívá ČTK servisu zahraničních agentur, např. Reuters, AP, AFP, DPA, ANSA či ITAR-TASS.²¹⁵ Informace od svých zahraničních zpravodajů tedy ČTK doplňuje o zprávy ze světa, které vycházejí ze zpravodajství zahraničních agentur²¹⁶ a také z informací zveřejňovaných zahraničními médii. V hlavním zkoumaném období (druhá polovina roku 2011) měla ČTK odbočky v Londýně, ve Varšavě, v New Yorku, v Moskvě, v Bruselu, v Berlíně a v Bratislavě.²¹⁷ Odbočka v Londýně a Varšavě byla uzavřena právě roku 2011.²¹⁸

²¹⁰ 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři. In: *517/1992 Sb.* 1992. Dostupné z:

<http://www.uplnezeneni.cz/zakon/517-1992-sb-o-ceske-tiskove-kancelari/>

²¹¹ Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

²¹² 95. výročí založení ČTK. *ČTK Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2014-03-23]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/

²¹³ ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, 2009, s. 135

²¹⁴ Odbočky ve světě. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/kontakty/odbocky_ve_svetel/; Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online].

[cit. 2013-12-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

²¹⁵ Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

²¹⁶ MAJSTR, Jiří, 1998, s. 1 Jaroslav RICHTER, Hana ŘEHÁKOVÁ, Ludmila TRUNEČKOVÁ a Dušan VESELÝ. Ed. Jaroslav RICHTER. *ČTK včera, dnes a zítra*. Praha: Česká tisková kancelář, 1998, s. 26

²¹⁷ E-mailová komunikace se Stanislavem Mundilem (7. 5. 2014)

²¹⁸ BERNIOVÁ, Andrea. *Zobrazení vybraného regionu, města či země v agenturním zpravodajství na příkladě Velké Británie*. Praha, 2012. 57 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních

Ve Velké Británii momentálně žádný zahraniční zpravodaj ČTK nepůsobí. Londýnská odbočka byla z finančních důvodů uzavřena. Posledním britským zpravodajem byl Stanislav Mundil. Poslední rok činnosti londýnské odbočky zachycuje také má bakalářská práce.²¹⁹ Londýnská odbočka byla uzavřena přesně 30. listopadu roku 2011. Od konce roku 2011 dodnes nebyla londýnská odbočka ČTK otevřena, a to ani dočasně.²²⁰

4.1.3 Služby ČTK

Infobanka ČTK byla pro veřejnost otevřena 1. září roku 1997. V rámci této služby agentura začala nabízet své kompletní domácí, zahraniční, sportovní i ekonomické zpravodajství, a to v češtině i angličtině. Dále také faktografické dokumentační databáze, ale i české noviny a přepisy rozhlasových i televizních zpravodajských relací, a to v elektronické podobě.²²¹ Infobanka obsahuje i elektronický archiv všech tištěných deníků (ale i dalších periodik) vycházejících v České republice. Infobanka byla spuštěna koncem 90. let a dnes nabízí informace v podobě textů, obrazu i zvuku.

Fotobanka ČTK nabízí více než 5 milionů fotografií, z nichž ty nejstarší pocházejí z 20. let 19. století. Fotobanka ale obsahuje i aktuální či ilustrační fotografie.²²² Nové středisko pod názvem Fotobanka ČTK vzniklo v roce 2007.²²³

Videobanka ČTK obsahuje denní videoprodukcí agentury a všechny dosud vydané videoreportáže ČTK. Aktuální reportáže přibývají každý den.²²⁴ Od roku 2013 nabízí agentura svým internetovým klientům průběžné multimediální přenosy ze sledovaných a významných událostí.²²⁵

Infografický servis²²⁶ začala ČTK svým abonentům poskytovat v roce 1992. Od roku 1998 pak Česká tisková kancelář vydává své infografické materiály ve vektorovém formátu, a to prostřednictvím satelitního vysílání.²²⁷

věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Ludmila Trunečková, s. 16

²¹⁹ BERNIOVÁ, 2012, s. 7

²²⁰ E-mailová komunikace s Janem Stejskalem, redaktorem ČTK, 25. 3. 2014.

²²¹ MAJSTR, RICHTER, ŘEHÁKOVÁ, TRUNEČKOVÁ, VESELÝ, 1998, s. 22

²²² Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

²²³ 95. výročí založení ČTK. *ČTK Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2014-03-23]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/

²²⁴ Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

²²⁵ 95. výročí založení ČTK. *ČTK Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2014-03-23]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/

²²⁶ tedy tabulky, mapky, schémata, grafy apod.

²²⁷ ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, s. 174-175

4.1.4 Zpravodajské produkty

Nejstarším agenturním produktem je textové zpravodajství. První takové zprávy vyšly v ČTK v Praze 28. října roku 1918. Dodnes jsou textové zprávy hlavním produktem ČTK.²²⁸

4.1.4.1 Metadata

Agenturní zprávy se uchovávají s metadaty, tedy identifikačními prvky. Patří mezi ně například titulek, který býval dříve co nejstručnější kvůli úspoře místa, ale i časových a finančních nákladů. Zprávy se posílaly dálnopisem a všechny se tiskly. Dnes je možné si na počítači otevřít třeba jen vybrané zprávy, proto je titulek delší a měl by co nejdéle vyjádřit obsah zprávy.²²⁹

Mezi metadata patří také klíčová slova. Díky nim je možné utřídit zpravodajství v databázích a vyhledávat dokumenty. Klíčovým slovem může být název země či teritoria, ale také obecné slovo. Ve stejném řádku jako klíčová slova se objevuje seznam dalších mediálních forem, které byly ke konkrétní informaci vytvořeny (např. audio, foto, grafika).

Důležitými metadaty je také datum vydání a časový údaj. Zpráva vždy obsahuje také ID, tedy údaj o vnitřním řazení každé ze zpráv v redakčním systému. Zprávy agenturního servisu bývají označeny určitou prioritou, která určuje závažnost zpráv. Jsou totiž řazeny chronologicky.

Mezi metadata patří také servis, tedy třímístný kód, který zprávu řadí k jednomu ze základních servisů ČTK.²³⁰ V kódu je obsažen i regionální původ zpráv.²³¹ Další třímístný kód pak označuje kategorii, tedy oblast, které se zpráva tematicky týká.²³²

U zprávy se objevuje také domicil a signatura. Bývají vloženy mezi titulek a vlastní text zprávy a nejde o typická metadata. Domicil je zeměpisné označení místa, kde se událost stala, případně kde byla zpráva zpracována či odkud byla odeslána. Někdy je jako domicil označováno spolu s geografickým označením také datum a zkratka agentury. Signatura má většinou podobu zkratky názvu tiskové agentury.²³³

²²⁸ ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, s. 142

²²⁹ ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, s. 142-144

²³⁰ d – domácí všeobecný, m – zahraniční všeobecný, e – ekonomický se zprávami z ČR i ze zahraničí, s – sportovní se zprávami z ČR i ze zahraničí a c – exportní

²³¹ ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, s. 144-146

²³² např. politika, práce, kultura, zdravotnictví, právo apod.; u jedné zprávy může být uveden pouze jeden kód označující servis, ale zároveň více kódů pro kategorii

²³³ ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, s. 148-150

4.1.4.2 Formáty zpravodajství

Jednomu tématu se může věnovat více zpráv různých typů.

Headline je formátem s prioritou 1 (ale někdy i s nižší). Jde o stručné sdělení o délce maximálně 144 znaků, které bývá předřazeno důležité zprávě a má zrychlit distribuci prvních informací odběratelům. Headline neobsahuje některé formální náležitosti agenturní zprávy, například nemívá titulek, domicil, datum ani signaturu.

Zpráva s druhou nejvyšší prioritou se nazývá fleš. Vydává se několik minut po headline a potvrzuje tak předchozí strohé oznámení. Často se stane prvním odstavcem klasické zprávy, která následuje. Fleš už obsahuje domicil, datum a signaturu agentury.

Klasická zpráva s prioritou 3 či 4 mívá strukturu dvoustupňové obrácené pyramidy – důležitý je titulek a také první odstavec zprávy (lead, čelo). Nejdůležitější sdělení má být na počátku zprávy. Někdy následuje trup rozdělený do odstavců, které jsou řazené sestupně podle významu (někdy ale chronologicky). Zpráva obsahuje background, tedy nastínění předchozího běhu událostí. Následovat mohou aktualizované a očíslované verze zprávy, které původní zprávu doplňují o nové skutečnosti.²³⁴

Dalším používaným formátem je shrnutí. Vydává se v případě, kdy agentura vydala k fázím určité události větší počet dílčích zpráv. Shrnutí komplexně zachycuje nejdůležitější momenty události.²³⁵

Profily přinášejí životopisy osobností či také chronologické přehledy vývoje určitých událostí a jejich faktografické zpracování.²³⁶

Jedním z využívaných zpravodajských formátů je dokument. Jde o plné znění textů (např. projevů, prohlášení či smluv) bez redakčního zásahu. Dříve měla ČTK ze zákona²³⁷ povinnost přinášet oficiální texty.²³⁸

Formátem zpravodajství ČTK je také otvírák, který je první zprávou dne²³⁹ referující o nějaké významné, očekávané události, které se ČTK plánuje ve svém zpravodajství během dne věnovat podrobněji. Otvírák může například obsahovat background události, shrnout její dosavadní vývoj před další očekávanou etapou apod.

²³⁴ TRUNEČKOVÁ, Ludmila. Zpráva v agentuře. In: OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-802-4618-999, s. 47-50

²³⁵ TRUNEČKOVÁ, 2011, s. 51, 53

²³⁶ Typy agenturních zpráv. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/sluzby/vyhody_zprav_ctk/typy/

²³⁷ zákon č. 123/1965 Sb.

²³⁸ TRUNEČKOVÁ, 2011, s. 54 a 56

²³⁹ LJAŠKOVÁ, Lucie. *Základní formáty agenturních zpráv (komparace ČTK/Reuters)* [online]. Praha, 2010. 39 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Ludmila Trunečková, s. 42

Ranní otvíráky také dle jednoho z newsletterů ČTK pomáhají při plánování práce jednotlivých redakcí.²⁴⁰

Monitor, to je další formát využívaný Českou tiskovou kanceláří. Jde o překlad textů vydaných zahraničními agenturami či zveřejněných v zahraničních periodikách.²⁴¹

Název použitého formátu se vždy objevuje na řádku klíčových slov a je psán verzálami.²⁴²

4.2 Zpravodajství ČTK z Velké Británie

Prvním zpravodajem ČTK v Londýně se stal Alois Šašek roku 1919.²⁴³ V roce 1920 pak byla uzavřena smlouva s britskou agenturou Reuter.²⁴⁴ V lednu roku 1924 začal v londýnské odbočce působit Miloš Novotný.²⁴⁵ V meziválečném období byla londýnská odbočka nejdražší, proto se koncem 20. let uzavřela. Agentura Reuter se pak po dohodě více věnovala zpravodajství pro Československo. Už ve druhé polovině 30. let byla odbočka znovu otevřena, a to kvůli zostřené mezinárodní situaci v Evropě.²⁴⁶ V létě roku 1939 byla celá zahraniční zpravodajská síť kanceláře zrušena.²⁴⁷ Vznikla ale londýnská exilová ČTK, která informovala o činnosti československých exilových orgánů a o represích okupantů. Po skončení války byl post londýnského zpravodaje obnoven.²⁴⁸

Zdrojem zpravodajství z Británie byly i zahraniční zpravodajské agentury. Například v roce 1946 přijímala ČTK od zahraničních agentur více než 100 000 slov denně, mimo jiné i v angličtině. Od roku 1965 se k nepřetržitému spojení s londýnským zpravodajem mohl využívat dálkopisný okruh Praha–Paříž–Londýn. Roku 1973 udržovala tisková kancelář trvalé spojení s celkem 62 tiskovými agenturami, listy, institucemi a tiskovými úřady.²⁴⁹

²⁴⁰ Newsletter ČTK, č. 12, podzim 2009, s. 8. In: [online]. [cit. 2014-05-05]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/extern_kontejner/CTK/newsletter_pdf/CTK_newsletter_12-CZ.pdf

²⁴¹ BERNIOVÁ, 2012, s. 16

²⁴² ŠMÍD, TRUNEČKOVÁ, s. 163, 174, 177, 182

²⁴³ STEJSKAL, Jan. *Zprávy z českého století: tiskové agentury a česká společnost 1848-1948*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2008, 439 s. ISBN 978-807-3871-703, s. 131

²⁴⁴ MAJSTR, RICHTER, ŘEHÁKOVÁ, TRUNEČKOVÁ, VESELÝ, 1998, s. 3

²⁴⁵ STEJSKAL, 2008, s. 150

²⁴⁶ STEJSKAL, 2008, s. 188

²⁴⁷ STEJSKAL, 2008, s. 267

²⁴⁸ STEJSKAL, 2008, s. 291, 313

²⁴⁹ MAJSTR, RICHTER, ŘEHÁKOVÁ, TRUNEČKOVÁ, VESELÝ, 1998, s. 11, 15, 17

Londýnská odbočka fungovala bez přerušení od roku 1945 až do roku 2011, kdy byla podle informací od Jana Stejskala (redaktora ČTK) a Stanislava Mundila (posledního britského zpravodaje ČTK) zrušena.²⁵⁰

Když v Londýně působil zpravodaj ČTK, přinášela agentura zprávy i jeho prostřednictvím, ale také prostřednictvím dalších zdrojů. Dnes, když zpravodaj v Londýně nepůsobí, využívají se právě jiné zdroje. ČTK může čerpat ze zpráv zahraničních tiskových agentur (např. Reuters, AFP, AP či DSA).²⁵¹ Další možností je čerpání ze zpravodajství zahraničních médií či různých oficiálních prohlášení a oznámení.²⁵²

5. Textové zpravodajství ČTK o aféře

Tato kapitola se bude zabývat texty týkajícími se listu News of the World vydanými Českou tiskovou kanceláří především v druhé polovině roku 2011, kdy skandál s odposlechy vypukl. Stručněji se kapitola zmíní také o textech vydaných v období před druhou polovinou roku 2011 a po ní.

Původně měly být předmětem analýzy pouze texty zahraničního servisu, ale po zjištění, že i texty ekonomického servisu obsahují důležité informace především ohledně Murdochových společností, jsem do analýzy zahrnula oba servisy – zahraniční i ekonomický.

Ke zjišťování informací o počtech zpráv a následně k práci se zprávami jsem používala rozšířené vyhledávání Infobanky ČTK. To umožňuje filtrování zpráv podle plného textu, klíčových slov, titulku, období, data vydání, priority, kategorie, servisu, autora, editora, původu, přítomnosti headline zprávy a podle databáze.

Nejprve jsem zjišťovala, kolik zpráv dle požadovaných kritérií bylo vydáno ve zkoumaném období a posléze také v období, které předcházelo sledovanému, nebo po něm následovalo. Zvolila jsem databázi Archiv zpravodajství, vybrala vždy potřebné datové rozpětí, následně zvolila zahraniční a ekonomický servis a do řádku pro plný text vyplnila sousloví News of the World ve frázové shodě, tedy „*News of the World*“. Toto byla základní metoda filtrování, přičemž jsem později přidávala další filtry podle toho, jaké zprávy bylo potřeba nalézt.

²⁵⁰ Podle e-mailové komunikace s Janem Stejskalem (4. 4. 2012) a Stanislavem Mundilem (15. 4. 2012).

²⁵¹ Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z:

http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

²⁵² BERNIOVÁ, 2012, s. 34

Při vyhledávání různých formátů jsem je zadávala do řádku klíčových slov – například jsem k „*News of the World*“ vložila ještě slovo *headline* či *otvírák*. Pokud bylo třeba vyhledat klasické zprávy, zvolila jsem rozpětí priorit 3-4, do klíčových slov zadala všechny typy formátů a zaškrtnula, aby se tyto formáty z vyhledávání vyloučily. Ještě bylo potřeba zvolit, aby se při vyhledávání vkládal mezi formáty implicitní operátor *nebo*.

Při vyhledávání priorit jsem k základním filtrům zvolila ještě potřebnou prioritu. Když bylo například potřeba zjistit, kolik textů typu *headline* mělo určitou prioritu, filtrovala jsem zadáním *headline* do řádku klíčových slov a k tomu zvolila prioritu.

Obtížnější bylo vyhledávání zdrojů. Nejprve jsem pročetla všechny zprávy a poznamenávala si mediální a agenturní zdroje. Následně jsem pomocí vyhledávání v plném textu hledala zprávy, které v sobě měly tyto zdroje obsažené (např. BBC, AFP apod.; u delších názvů, jako je *The Sunday Telegraph*, jsem opět využívala frázových shod). Pak bylo ještě potřeba takto vyfiltrované zprávy projít a u každé z nich ověřit, zda je v ní například určité médium skutečně zdrojem a není zmíněno v jiné souvislosti. Do tabulek zdrojů jsem pak nezapočítávala, pokud médium nebylo zdrojem a také pokud bylo zmíněno jako zdroj událostí, které se odehrály například před několika lety – nešlo tedy o zdroj k současnosti aféry. Nezahrnula jsem také zdroje informací, které vůbec nesouvisely s odposlechy (to se stávalo v případě, kdy zpráva hovořila o jiné události a britský skandál jen okrajově zmínila).

Hledala jsem ale i jiné než mediální a agenturní zdroje – poznamenávala jsem si citace a parafráze různých prohlášení či oznámení apod.

Další formy zpravodajství (foto, audio apod.) jsem hledala zadáním jejich označení do řádku klíčových slov.

Servisy jsem filtrovala jejich výběrem v samostatném okně, což je možnost, kterou Infobanka nabízí.

Pro nalezení verzí zpravodajských formátů jsem používala slova *2.verze*, *3.verze* apod. vložená do řádku klíčových slov.

U kategorií bylo nejprve potřeba projít všechny zprávy, poznamenat si veškeré použité kategorie a dle nich následně filtrovat – zadávala jsem jejich zkratku do řádku Kategorie.

Tabulka č. 1 – počty zpráv zahraničního a ekonomického servisu s frází „News of the World“ v textu za poslední 4 roky i s částí roku 2014

rok	počty zpráv
2010	31
2011	191
2012	115
2013	35
2014 (1. 1. 2014-30. 4. 2014)	10

Z tabulky je jasně patrný očekávatelný nárůst počtu zpráv týkajících se nedělníku News of the World v roce 2011 a jeho postupný pokles až k roku 2013, kdy byl vydán podobný počet zpráv o tomto listu jako před vypuknutím skandálu roku 2010. Je ale třeba vzít v potaz, že v roce 2013 (na rozdíl od roku 2010) už list nevycházel.

5.1 Zobrazení skandálu v ČTK po dobu 6 měsíců od jeho vypuknutí

V druhé polovině roku 2011, tedy od 1. července do 31. prosince, vydala Česká tisková kancelář celkem 179 zpráv, v jejichž plném textu se vyskytovala fráze „News of the World“.

Tabulka č. 2 – počty zpráv zahraničního a ekonomického servisu s frází „News of the World“ v textu v jednotlivých měsících druhé poloviny roku 2011

měsíc	počty zpráv
červenec 2011	121
srpen 2011	19
září 2011	15
říjen 2011	5
listopad 2011	15
prosinec 2011	4

V červenci, kdy se podrobnosti o skandálu dostaly na veřejnost, bylo v ČTK vydáno nejvíce zpráv týkajících se nedělníku (121 zpráv). V srpnu už se jejich počet snížil na 19, v září na 15 a v říjnu dokonce na 5. V listopadu došlo opět k mírnému nárůstu počtu zpráv, ale prosinec opět přinesl pokles.

5.1.1 Červenec 2011

5.1.1.1 Formáty

Česká tisková kancelář využívá ve zpravodajství různých formátů, jejichž charakteristika byla popsána v předchozí kapitole.

Tabulka č. 3 – počty formátů zpravodajství vydaných ČTK k tématu za červenec roku 2011

formát	počet výskytů
zpráva	87
headline	15
profil	7
shrnutí	6
otvírák	5
fleš	1

Z tabulky vyplývá, že nejčastějším používaným formátem byla dle očekávání klasická zpráva, které ale v patnácti případech předcházely headline a jednou také fleš. Bylo vydáno celkem sedm profilů a šest shrnutí. Otvíráky ČTK publikovala v pěti případech.

Podrobněji popisují způsob použití jednotlivých formátů následující podkapitoly.

5.1.1.1.1 Headline

V červenci roku 2011 využila ČTK formátu headline v celkem 15 případech. Z toho jeden text byl označen prioritou 1, zbylých 14 textů prioritou 3.

Dá se předpokládat, že událostem, které byly vydány nejprve formou headline, přikládala ČTK velký význam. Vůbec největší pak formátu headline s prioritou 1.²⁵³ Šlo o informaci o zatčení bývalého premiérova mluvčího Andyho Coulsona kvůli

²⁵³ Policie zatkla bývalého mluvčího Davida Camerona. Andy Coulson je..., ČTK, 8. 7. 2011, 12:24

odposlechům v listu *News of the World*, kde byl, jak headline připomíná, šéfredaktorem. Headline okamžitě reagoval na aktuální události, vyšel totiž 8. července – v den, kdy byl Coulson zatčen. Po tomto nejdůležitějším textu formátu headline byla vydána ještě fleš. Šlo o jedinou vydanou fleš na toto téma ve sledovaném měsíci.

Další texty formátu headline, tentokrát s prioritou 3, se týkaly různých událostí. První vydaný headline²⁵⁴ sledovaného období vyšel 7. července a informoval o tom, že list *News of the World* vyjde za několik dní naposledy kvůli skandálu s odposlechy. Opět šlo o rychlou reakci, právě 7. července společnost oznámila plánované uzavření listu. Dle dalšího textu formátu headline²⁵⁵ oznámil premiér David Cameron vyšetřování aféry. Tento text vyšel 8. července – v den, kdy Cameron o vyšetřování hovořil.

Jako headline²⁵⁶ byl vydán také pro tento formát neobvykle dlouhý text (5 odstavců) pojednávající o tom, že skandál zatím příliš nezasáhl akcie *News Corporation*. Text mapuje vývoj hodnoty akcií *News Corp* a *BSkyB*.

Dále informovaly texty formátu headline o plánovaném přeletu Ruperta Murdocha do Londýna kvůli krizi kolem nedělníku,²⁵⁷ o vydání posledního čísla nedělníku *News of the World*,²⁵⁸ o již sedmém zatčení souvisejícím s aférou,²⁵⁹ o obvinění poslanců vůči Murdochově společnosti kvůli blokování vyšetřování listu a o jejich kritice policie.²⁶⁰

Dle dalších textů tohoto formátu tvrdili bývalí zaměstnanci, že James Murdoch už před třemi lety věděl o rozsahu odposlechů,²⁶¹ dále se objevil headline o možném rozšíření odposlechů také v redakci listu *Sunday Mirror*.²⁶² Poslední headline s prioritou 3 ve sledovaném měsíci vyšel 29. července a hovořil o tom, že odposlouchávána mohla být i matka Sarah Payneové.²⁶³

Dne 19. července, kdy probíhalo slyšení v parlamentu, vyšly hned 4 texty formátu headline. Informovaly o průběhu slyšení či o prohlášení, která na něm zazněla. První headline²⁶⁴ dne tak hovořil o omluvě Jamese Murdocha obětem odposlechů

²⁵⁴ Britský bulvární nedělník *News of the World* vyjde v neděli naposl... , ČTK, 7. 7. 2011, 18:01

²⁵⁵ David Cameron oznámil vyšetřování aféry kolem odposlechů. Po neče..., ČTK, 8. 7. 2011, 10:57

²⁵⁶ Akcie mediálního koncernu *News Corporation* skandál tolik nezasáhl, ČTK, 8. 7. 2011, 13:47

²⁵⁷ Australský mediální magnát Rupert Murdoch míří do Londýna řešit k..., ČTK, 9. 7. 2011, 12:35

²⁵⁸ V Británii vyšlo poslední číslo bulvárního nedělníku *News of the ...*, ČTK, 10. 7. 2011, 12:13

²⁵⁹ Britská policie zatkla šedesátiletého muže v rámci vyšetřování od..., ČTK, 14. 7. 2011, 11:08

²⁶⁰ Britští poslanci obvinili Murdochovu společnost z blokování vyše..., ČTK, 20. 7. 2011, 11:30

²⁶¹ Bývalí zaměstnanci tvrdí, že magnát James Murdoch věděl o plném r..., ČTK, 22. 7. 2011, 10:57

²⁶² Odposlechy, které vedly k uzavření bulvárního nedělníku *News of t...*, ČTK, 23. 7. 2011, 13:23

²⁶³ Cílem odposlechů britského nedělníku *News of the World* byla prý i..., ČTK, 29. 7. 2011, 12:20

²⁶⁴ James Murdoch se omluvil obětem odposlechů v *News of the World*. P..., ČTK, 19. 7. 2011, 15:49

během slyšení a o názoru Ruperta Murdocha na celé slyšení. Další headline²⁶⁵ hovořil o prohlášení Ruperta Murdocha, které během slyšení zaznělo ohledně důvodu uzavření listu. Následoval headline²⁶⁶ o tom, že poslanci vyslyšají Rebeku Brooksovou, která se za odposlechy taktéž omluvila. Poslední headline²⁶⁷ dne informoval o ukončení slyšení s Rebekou Brooksovou a připomněl, že před ní vypovídal Rupert Murdoch.

Jeden headline byl zařazen do ekonomického servisu, ostatní do zahraničního.

Krátce po vydání headline by měla následovat klasická zpráva s dalšími podrobnostmi, anebo fleš. Rozšiřující zprávy byly skutečně vydávány brzy po headline, často v rámci několika minut. V případě zprávy o Sarah Payneové šlo o rozdíl 13 minut, u odposlechů v Daily Mirror to bylo 6 minut, v jiných případech šlo o rozdíly 9 minut, 3 minut či dokonce o 1 minutu. Intervaly ale byly i delší. Někdy byly informace z headline pouze využity pro rozšíření už dříve vydané zprávy a vznikla tak další verze.

V případě zatčení Andyho Coulsona byla fleš vydána 12 minut po headline a klasická zpráva pak 27 minut po fleši.

5.1.1.1.6 Fleš

Ve sledovaném měsíci byla vydána jen jedna fleš. Rozšiřovala headline týkající se zatčení Andyho Coulsona. Fleš informovala o tom, že je Coulson vyšetřován kvůli odposlechům a že byl šéfredaktorem NoW.²⁶⁸

5.1.1.1.2 Zpráva

Klasické zprávy vycházely s prioritou 3 nebo 4. Následuje stručný souhrn jejich obsahů.

List News of the World (NoW) si pořizoval odposlechy telefonů politiků, celebrit a obětí zločinů a pozůstalých, ale i unesené Milly Dowlerové. Firmy přestávají v listu inzerovat.²⁶⁹

Premiér odmítl odkládat souhlas britské vlády s prodejem televize BSKyB Murdochovi.²⁷⁰

Byly odposlouchávány i rodiny britských vojáků padlých v Iráku a Afghánistánu.²⁷¹

²⁶⁵ Rupert Murdoch nechal zavřít nedělník News of the World, protože ..., ČTK, 19. 7. 2011, 16:26

²⁶⁶ Britští poslanci vyslyšají bývalou šéfredaktorku News of the Wor..., ČTK, 19. 7. 2011, 18:59

²⁶⁷ Výbor britského parlamentu ukončil slyšení s bývalou šéfredaktork..., ČTK, 19. 7. 2011, 20:26

²⁶⁸ V rámci vyšetřování odposlechů zatčen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 12:36

²⁶⁹ V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechů, ČTK, 6. 7. 2011, 13:49

²⁷⁰ V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechů, ČTK, 6. 7. 2011, 17:00

²⁷¹ Britský bulvár prý odposlouchával i rodiny padlých vojáků, ČTK, 7. 7. 2011, 17:11

Vydávání listu bude ukončeno. Výnos z posledního vydání bude věnován na charitu.²⁷²

Rebekah Brooksová zůstane ve funkci šéfky společnosti News International.²⁷³

Rupert Murdoch slíbil, že při vyšetřování bude spolupracovat.²⁷⁴

Cameron se vyslovil pro změnu regulace tisku. Vyšetřování skandálu se zaměří i na praktiky listu a britského tisku vůbec. Komise pro stížnosti na tisk podle premiéra selhala.²⁷⁵

Byl zatčen Andy Coulson. Jako šéfredaktor věděl o placení policistům za informace.²⁷⁶

Uzavření nedělníku může být snahou zachránit převzetí BSKyB. List končí, přestože téměř nikdo z redaktorů, kteří nyní přišli o práci, v něm v době skandálů nepracoval, zatímco Brooksová zůstává šéfkou News International.²⁷⁷

Clive Goodman byl po letech znovu zatčen. Policie prohledala Coulsonův i Goodmanův dům. James Murdoch nabídl zdarma reklamní místo v posledním čísle NoW charitě.²⁷⁸

Klesala hodnota akcií společnosti BSKyB. Klesat znovu začaly i akcie News Corp.²⁷⁹

Policie navštívila redakci listu Daily Star, kde pracuje Goodman.²⁸⁰

Coulson byl několik hodin vyslýchán a večer propuštěn. Nesdělil, zda byl obviněn.²⁸¹

Zatčena byla ještě třetí osoba – pro korupci. Znám byl pouze její věk: 63 let.²⁸²

Murdoch míří do Londýna kvůli krizi kolem listu. Aféra je přirovnávána k Watergate. Policie zkoumá, zda společnost nevyřadila miliony e-mailů za účelem maření vyšetřování.²⁸³

Zástupce šéfa Scotland Yardu se omluvil za liknavost policie při vyšetřování.²⁸⁴

²⁷² Britský bulvár News of the World kvůli skandálu končí, ČTK, 7. 7. 2011, 18:27

²⁷³ Britský bulvár News of the World kvůli skandálu končí, ČTK, 7. 7. 2011, 19:34

²⁷⁴ Britský bulvár News of the World kvůli odposlechům končí, ČTK, 7. 7. 2011, 20:58

²⁷⁵ Cameron oznámil vyšetřování aféry kolem odposlechů, ČTK, 8. 7. 2011, 11:22

²⁷⁶ V rámci vyšetřování odposlechů zatčen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 13:03

²⁷⁷ Cameron oznámil vyšetřování aféry kolem odposlechů, ČTK, 8. 7. 2011, 13:22

²⁷⁸ V rámci vyšetřování odposlechů zatčen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 16:09

²⁷⁹ Skandál s News of the World srazil akcie televize BSKyB o 10 pct, ČTK, 8. 7. 2011, 16:46

²⁸⁰ V rámci vyšetřování odposlechů zatčen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 19:07

²⁸¹ V rámci vyšetřování odposlechů zadržen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 20:56

²⁸² V rámci vyšetřování odposlechů zadržen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 23:37

²⁸³ Murdoch přijíždí řešit krizi, listy píší o britské Watergate, ČTK, 9. 7. 2011 12:49

²⁸⁴ Vyšlo poslední číslo britského bulváru News of the World, ČTK, 10. 7. 2011, 12:16

Na titulní straně posledního čísla se objevil titulek *Děkujeme a nashledanou*. Redakční komentář vyjádřil lítost nad skandálem.²⁸⁵

Murdoch přiletěl do Londýna. Společnost neposkytla informace o jeho programu.²⁸⁶

Britský vicepremiér Nick Clegg vyzval Murdocha, aby ustoupil od záměru převzít BSKyB. Zástupci rodiny Milly Dowlerové vyzvali Brooksovou, aby odstoupila.²⁸⁷

Ed Miliband, šéf britské opozice, hodlal prosadit hlasování o odložení rozhodování o BSKyB. List si kupoval informace o kontaktech na členy královské rodiny. Rodina Milly Dowlerové se sejde s Milibandem i Cameronem.²⁸⁸

Další Murdochovy listy se snažily získat nelegálně informace o Gordonu Brownovi, bývalém britském premiérovi.²⁸⁹

Listy R. Murdocha se měly snažit získat informace o nemoci syna Gordona Browna. Informace pravděpodobně pocházely z nelegálně získaných lékařských záznamů.²⁹⁰

Podle Browna užívaly Murdochovy listy zločinců při získávání důvěrných informací. Dostaly se tak k Brownovým daňovým přiznáním a také k jeho účtům.²⁹¹

Když Brownovi list oznámil, že otiskne informace o zdravotním stavu jeho syna, byl v slzách. Murdoch podporoval premiéra Tonyho Blaira, jeho nástupce Browna ne.²⁹²

Dle Camerona bylo hrozivě narušeno Brownovo soukromí.²⁹³

Britský parlamentní výbor hodlá vyslechnout R. Murdocha, Jamese Murdocha a Rebeku Brooksovou. Andy Hayman, bývalý zástupce šéfa Scotland Yardu, byl po odchodu od policie komentátorem Murdochova listu The Times.²⁹⁴

Vláda podpoří rezoluci proti Murdochovi, která ho vyzývá, ať neusiluje o BSKyB.²⁹⁵

Rupert a James Murdoch i Brooksová přijali pozvání výboru a budou vypovídat.²⁹⁶

Akcie News Corp klesají, stejně jako akcie BSKyB.²⁹⁷

²⁸⁵ Vyšlo poslední číslo britského bulváru News of the World, ČTK, 10. 7. 2011 12:33

²⁸⁶ Vyšlo poslední číslo britského bulváru News of the World, ČTK, 10. 7. 2011, 18:20

²⁸⁷ Clegg vyzval Murdocha, aby odstoupil od převzetí BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 12:07

²⁸⁸ Clegg vyzval Murdocha, aby upustil od převzetí BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 13:31

²⁸⁹ Britská vláda oznámila odklad rozhodnutí o BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 18:44

²⁹⁰ Britská vláda oznámila odklad rozhodnutí o BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 19:34

²⁹¹ Brown: Murdochovy listy využívaly "zločinecké podsvětí", ČTK, 12. 7. 2011, 11:26

²⁹² Brown: Murdochovy listy využívaly "zločinecké podsvětí", ČTK, 12. 7. 2011, 12:43

²⁹³ Brown: Murdochovy listy využívaly "zločinecké podsvětí", ČTK, 12. 7. 2011, 15:35

²⁹⁴ Britský parlament chce kvůli odposlechům vyslechnout Murdocha, ČTK, 12. 7. 2011, 16:30

²⁹⁵ Britská vláda podpoří v parlamentu opozici proti Murdochovi, ČTK, 12. 7. 2011, 18:15

²⁹⁶ Britská vláda podpoří v parlamentu opozici proti Murdochovi, ČTK, 12. 7. 2011, 19:18

News Corp mohla odposlouchávat i v USA, například oběti útoku z 11. září.²⁹⁸

The Sun odmítl Brownovo tvrzení o nelegálním získání informací.²⁹⁹

Cameron pověřil vyšetřením odposlechů soudce Briana Levesona. Chce průhlednější vztahy politiků s médii. Nikdo zapletený do skandálu se nemá podílet na řízení médií.³⁰⁰

News Corporation odstoupila od záměru převzít celou BSKyB.³⁰¹

Ed Miliband řekl, že rozhodnutí je vítězstvím pro lidi, kteří byly praktikami společnosti zděšeni. Dle vicepremiéra Nicka Clegga bylo rozhodnutí rozumné a slušné.³⁰²

Podle Nicka Clegga je šance vyčistit zkorumpované vztahy mezi politikou, tiskem a policií. Wall Street Journal naznačil, že by se magnát mohl zbavit ostatních britských listů.³⁰³

Vzdání se snah Murdocha o získání BSKyB pomohlo růstu akcií News Corporation.³⁰⁴

V souvislosti s odposlechy byl zatčen již sedmý člověk – šedesátiletý muž.³⁰⁵

Nakonec šlo o devátého zatčeného, bývalého zástupce šéfredaktora listu Neila Wallise.³⁰⁶

Rupert a James Murdochovi nakonec předstoupí před parlamentní výbor.³⁰⁷

FBI hodlá vyšetřit, zda News Corp neodposlouchávala také telefony obětí z 11. září.³⁰⁸

Murdoch možná prozradil jména některých uplácených policistů. Podle AP jsou policisté upláceni novináři i jinde, ale v Británii je tento trend rozšířen.³⁰⁹

Rebekah Brooksová odstoupila z funkce generální ředitelky News International.³¹⁰

Brooksovou nahradí Thomas Mockridge.³¹¹

²⁹⁷ News Corp zvýšila plán odkupu akcií, její kurz vzrostl, ČTK, 12. 7. 2011, 17:10

²⁹⁸ Americký senátor žádá vyšetřování Murdochova koncernu v USA, ČTK, 13. 7. 2011, 05:50

²⁹⁹ Murdochův bulvár se ohradil proti tvrzením expremiéra Browna, ČTK, 13. 7. 2011, 13:12

³⁰⁰ Cameron: Murdoch by neměl myslet na fúze, ale na řešení skandálu, ČTK, 13. 7. 2011, 15:08

³⁰¹ Rupert Murdoch po skandálu odstoupil od převzetí televize BSKyB, ČTK, 13. 7. 2011, 15:42

³⁰² Rupert Murdoch po skandálu odstoupil od převzetí televize BSKyB, ČTK, 13. 7. 2011, 16:39

³⁰³ Rupert Murdoch po skandálu odstoupil od převzetí televize BSKyB, ČTK, 13. 7. 2011, 18:08

³⁰⁴ Akcie News Corp po Murdochově rozhodnutí výrazně zpevnily, ČTK, 13. 7. 2011, 20:44

³⁰⁵ Britská policie zatkla kvůli odposlechům již sedmého člověka, ČTK, 14. 7. 2011, 11:09

³⁰⁶ V aféře odposlechů další zatčený, Murdoch nechce do parlamentu, ČTK, 14. 7. 2011, 13:46

³⁰⁷ V aféře odposlechů další zatčený, Murdochovi jdou do parlamentu, ČTK, 14. 7. 2011, 18:31

³⁰⁸ Murdoch nakonec půjde před poslance kvůli odposlechové aféře, ČTK, 14. 7. 2011, 21:26

³⁰⁹ AP: Ve skandálu kolem Murdocha jde i o vztahy tisk-policie, ČTK, 15. 7. 2011, 10:19

³¹⁰ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksová, ČTK, 15. 7. 2011, 11:18

³¹¹ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksová, ČTK, 15. 7. 2011, 12:07

Murdoch mladší slíbil Britům veřejnou omluvu. Thomas Mockridge byl dříve ředitelem Sky Italia. Praktiky společnosti se vyšetřují i v USA a v Austrálii.³¹²

Britské sobotní listy měly přinést omluvu napsanou Murdochem.³¹³

Murdoch se sešel s rodinou Milly Dowlerové a vyjádřil prý upřímné omluvy.³¹⁴

Odstoupil Les Hinton, ředitel společnosti Dow Jones.³¹⁵

Dle Hintona je správné z News Corp odejít a omluvit se.³¹⁶

Murdoch si chce ponechat všechny novinové tituly, které jeho společnost vlastní.³¹⁷

Druhý největší akcionář News Corp prohlásil, že za skandál může Brooksová a měla by odstoupit. Murdoch ustaví nezávislou komisi vyšetřující podezření na nezákonná jednání.³¹⁸

Cameron se v předchozím roce více než dvacetkrát setkal se spolupracovníky Murdocha. Herec Jude Law podal trestní oznámení na list The Sun kvůli odposlechům.³¹⁹

Murdoch slíbil spolupráci při vyšetřování. Dle Eda Milibanda by měla být rozpuštěna britská větev impéria. Podle Nicka Clegga má být v tisku mnoho soupeřících organizací.³²⁰

Brooksová byla zadržena kvůli odposlechům.³²¹

Rebekah Brooksová je už desátým zadrženým člověkem v souvislosti se skandálem.³²²

Brooksová šla na policii dobrovolně, protože chtěla pomoci ve vyšetřování.³²³

Odstoupil šéf londýnské policie Paul Stephenson. Byl kritizován za najmutí Neila Wallise, bývalého hlavního editora NoW, jako policejního poradce.³²⁴

Stephenson vinu popírá. Policisté brali peníze od NoW a nevyšetřovali odposlechy.³²⁵

Brooksová byla propuštěna na kauci, a to po výsledku trvajícím 12 hodin.³²⁶

³¹² Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 14:42

³¹³ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 18:26

³¹⁴ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 20:30

³¹⁵ Murdochovo impérium opustili dva jeho blízcí spolupracovníci, ČTK, 15. 7. 2011, 23:34

³¹⁶ Murdochovo impérium opustili dva jeho blízcí spolupracovníci, ČTK, 15. 7. 2011, 23:52

³¹⁷ Murdoch si nechá všechny novinové tituly, News Corp se prý zotaví, ČTK, 15. 7. 2011, 11:37

³¹⁸ Murdoch si nechá všechny novinové tituly, News Corp se prý zotaví, ČTK, 15. 7. 2011, 13:05

³¹⁹ Britská vláda popírá blízkost k Murdochovi, ten se omluvil, ČTK, 16. 7. 2011, 13:22

³²⁰ Murdoch se znovu omlouvá, Milliband chce konec jeho britské větve, ČTK, 17. 7. 2011, 13:34

³²¹ Britská policie zadržela kvůli odposlechům Brooksovou, ČTK, 17. 7. 2011, 14:48

³²² Britská policie zadržela kvůli odposlechům Brooksovou, ČTK, 17. 7. 2011, 15:29

³²³ Britská policie zadržela kvůli odposlechům Brooksovou, ČTK, 17. 7. 2011, 16:41

³²⁴ Šéf londýnské policie odstoupil kvůli spojení s bulvárem Murdocha, ČTK, 17. 7. 2011, 21:05

³²⁵ Šéf londýnské policie odstoupil kvůli spojení s bulvárem Murdocha, ČTK, 17. 7. 2011, 22:00

Scotland Yard v roce 2009 neotevřel vyšetřování, i když se objevily nové informace.³²⁷

Brooksová je dle svého tvrzení nevinná a policisté jí nepředložili nic průkazného. Krize oslabil Murdocha a Camerona. Vítězem je Miliband. Jako první se postavil Murdochovi.³²⁸

Rezignoval zástupce šéfa Scotland Yardu John Yates. Po jeho rozhodnutí se o 2 roky dříve neotevřelo vyšetřování odposlechů.³²⁹

Bývalý reportér NoW Sean Hoare byl nalezen mrtvý. Veřejně prohlašoval, že Coulson věděl o odposleších a vybízel k nim. Policie zatím jeho smrt nepovažovala za podezřelou.³³⁰

Byla nalezena taška s dokumenty v popelnici blízko bydliště Brooksové. Prý patří jejímu muži. Hackery byla napadena webová stránka deníku The Sun.³³¹

10 ze 45 zaměstnanců tiskového oddělení metropolitní policie bylo dříve zaměstnáno v News International. Roku 2009 měla policie několik tisíc stránek neprozkoumaných dokumentů, přesto se vyšetřování neotevřelo. Prý byly jiné priority, například terorismus.³³²

John Yates řekl, že News International utajovala informace.³³³

Dle Jamese Murdocha se společnost začala více věnovat afěře, když se odhalilo, že se týká i herečky Sienny Millerové, tedy koncem roku 2010. Bylo jí vyplaceno odškodné.³³⁴

Murdoch neplánuje nový nedělník. Nenese prý zodpovědnost, protože list tvořil jen necelé jedno procento jeho společnosti a nebylo tak možné, aby nedělník sledoval.³³⁵

V parlamentním výboru většinou mluvil James Murdoch. News International platila soukromému detektivu Mulcaireovi soudní výlohy. Murdoch platby zastaví.³³⁶

Na Murdocha zaútočil muž bílou pěnou. Murdoch z vedení společnosti neodstoupí.³³⁷

³²⁶ Brooksová byla po 12hodinovém výslechu propuštěna na kauci, ČTK, 18. 7. 2011, 02:21

³²⁷ Brooksová propuštěna na kauci, Cameron pod tlakem, ČTK, 18. 7. 2011, 11:35

³²⁸ Brooksová vystoupí s Murdochem v parlamentu, Cameron pod tlakem, ČTK, 18. 7. 2011, 15:21

³²⁹ Kvůli odposlechům odstoupil další policista, Cameron pod tlakem, ČTK, 18. 7. 2011, 16:12

³³⁰ Kvůli odposlechům odstoupil další policista, Cameron pod tlakem, ČTK, 18. 7. 2011, 21:02

³³¹ Policie zkoumá tašku nalezenou v popelnici u bytu Brooksové, ČTK, 19. 7. 2011, 11:34

³³² Odstupující šéf Scotland Yardu se hájil v afěře odposlechů, ČTK, 19. 7. 2011, 15:19

³³³ Odstupující šéf Scotland Yardu se hájil v afěře odposlechů, ČTK, 19. 7. 2011, 15:42

³³⁴ James Murdoch se před poslanci omluvil obětem odposlechů, ČTK, 19. 7. 2011, 16:07

³³⁵ Murdoch lituje odposlechů, odpovědnost za skandál ale popírá, ČTK, 19. 7. 2011, 17:15

³³⁶ Murdoch lituje odposlechů, odpovědnost za skandál ale popírá, ČTK, 19. 7. 2011, 17:52

³³⁷ Murdoch lituje odposlechů, odpovědnost za skandál ale popírá, ČTK, 19. 7. 2011, 19:00

Brooksová se při slyšení připojila k omluvě, prý odposlechů lituje a nevěděla o nich.³³⁸

Neil Wallis asi radil Coulsonovi. Detektivů prý využívají všechny bulvární listy.³³⁹

Poslanci obvinili společnost R. Murdocha ze záměrného blokování vyšetřování odposlechů v letech 2005 a 2006. Poslanci kritizovali policii, a to za její přístup k aféře.³⁴⁰

Cameron obhajoval své rozhodnutí najmout Coulsona.³⁴¹

Představitelé královské rodiny jsou údajně znepokojeni, že se Coulson dostal na takový post u Camerona. Mluvčí královského paláce řekl, že to nebylo dáno najevo.³⁴²

Cameron útočí na labouristy kvůli kontaktům Blaira a Browna – labouristických premiérů – s Murdochovými šéfredaktory. News International už neplatí soudní výlohy Mulcairea.³⁴³

Coulson neměl nejvyšší bezpečnostní prověrku jako jeho předchůdci. Vyšetřovány by mohly být i listy Daily Mail, Sunday People či Daily Mirror kvůli soukromým detektivům.³⁴⁴

Austrálie chce chránit soukromí lidí před médii. News Limited (australská větev News Corp) musí zodpovědět otázky o své činnosti. Murdoch zde ovládá dvě třetiny tisku.³⁴⁵

FBI hodlá kontaktovat herce Judea Lawa, protože ho list NoW odposlouchával, když byl v USA a využíval americké mobilní sítě. Na odposlechy upozornil i herec Hugh Grant.³⁴⁶

James Murdoch prý o odposleších věděl, i když před britským parlamentem tvrdil, že ne. Údajně byl informován o e-mailu, který dokazoval, že jsou odposlechy běžné.³⁴⁷

Cameron uvedl, že bude muset James Murdoch tuto záležitost v parlamentu vysvětlit.³⁴⁸

³³⁸ Murdoch lituje odposlechů, odpovědnost za skandál ale popírá, ČTK, 19. 7. 2011, 19:22

³³⁹ Murdoch lituje odposlechů, odpovědnost za skandál ale popírá, ČTK, 19. 7. 2011, 20:56

³⁴⁰ Britští poslanci kvůli odposlechům kritizují Murdocha i policii, ČTK, 20. 7. 2011, 11:39

³⁴¹ Cameron řekl, že by dnes Coulsona jako mluvčího nenajal, ČTK, 20. 7. 2011, 13:37

³⁴² Cameron řekl, že by dnes Coulsona jako mluvčího nenajal, ČTK, 20. 7. 2011, 14:32

³⁴³ Cameron řekl, že by dnes zatčeného Coulsona jako mluvčího nenajal, ČTK, 20. 7. 2011, 16:06

³⁴⁴ Bývalý Cameronův mluvčí neměl nejvyšší bezpečnostní prověrku, ČTK, 21. 7. 2011, 12:14

³⁴⁵ Austrálie chce více chránit soukromí lidí před médii, ČTK, 21. 7. 2011, 13:30

³⁴⁶ FBI chce kontaktovat herce Lawa v souvislosti s odposlechy, ČTK, 22. 7. 2011, 09:07

³⁴⁷ Bývalí zaměstnanci tvrdí, že James Murdoch o odposleších věděl, ČTK, 22. 7. 2011, 11:06

³⁴⁸ Bývalí zaměstnanci tvrdí, že James Murdoch o odposleších věděl, ČTK, 22. 7. 2011, 14:38

Ministerstvo spravedlnosti USA bude chtít informace z News Corp kvůli vyšetřování možných odposlechů telefonů obětí útoků z 11. září.³⁴⁹

Odposlechy byly možná běžné i v listu Daily Mirror patřícímu konkurenci R. Murdocha – skupině Trinity Mirror. Dále prý list využíval imitátora, který se vydával za celebrity.³⁵⁰

Ministr financí George Osborne se od voleb šestnáctkrát sešel s představiteli Murdochových médií. Ed Miliband patnáctkrát. Cameronovi ministři se se zástupci společnosti News International scházeli každé tři dny.³⁵¹

Piers Morgan se brání tvrzením, že se ho také týká britská aféra telefonních odposlechů. V minulosti vedl list Daily Mirror. Dříve pracoval v NoW.³⁵²

Začalo vyšetřování skandálu sedmičlenným týmem, v jehož čele je soudce Brian Leveson. Policie vyšetřuje praktiky NoW a The Sun.³⁵³

Rada BSkyB rozhodla, že James Murdoch má zůstat ve funkci ředitele.³⁵⁴

Číslo nadace, kterou založila Sara Payneová, matka zavražděné dívky, bylo nalezeno v záznamech soukromého detektiva Mulcairea, jehož služeb nedělník využíval.³⁵⁵

5.1.1.1.3 Shrnutí

Shrnutí, které rekapituluje informace po vydání většího množství zpráv k určité události, vydala ČTK v šesti případech. Šlo o zatčení Andyho Coulsona, kdy shrnutí připomínalo také oznámení Camerona o následujícím vyšetřování, uzavření NoW, či další zatčení Goodmana. Před tímto shrnutím byly vydány dílčí zprávy o zatčení Coulsona, o uzavření NoW i o oznámeném vyšetřování odposlechů.³⁵⁶

Byla vydána i druhá verze shrnutí doplněná o informace o Coulsonově propuštění z výslechu a také o policejní razii v kanceláři Clivea Goodmana. Tyto informace se také objevily ve zprávách, které druhé verzi předcházely.³⁵⁷

Následovalo „víkendové shrnutí“ o zadržení a odstoupení Rebeky Brooksové, o Murdochově omluvě či o trestním oznámení podaným hercem Judem Lawem. Všechny tyto informace byly taktéž vydány v předcházejících zprávách.³⁵⁸

³⁴⁹ Úřady v USA připravují obsilky ve vyšetřování Murdochovy firmy, ČTK, 22. 7. 2011, 15:56

³⁵⁰ Odposlechy byly prý běžné i v dalším britském bulvárním listě, ČTK, 23. 7. 2011, 13:29

³⁵¹ Britský ministr financí pravidelně vídal Murdochovy lidi, ČTK, 27. 7. 2011, 13:59

³⁵² Moderátor CNN se brání nařčení, že se jej týká aféra s odposlechy, ČTK, 27. 7. 2011, 20:10

³⁵³ Začalo nezávislé vyšetřování britského mediálního skandálu, ČTK, 28. 7. 2011, 12:58

³⁵⁴ BSkyB má vyšší tržby i zisk, akcionářům vrátí část peněz, ČTK, 29. 7. 2011, 10:49

³⁵⁵ Britský bulvár prý odposlouchával i matku zavražděné holčičky, ČTK, 29. 7. 2011, 12:33

³⁵⁶ Policie zatkla bývalého mluvčího britského premiéra Camerona, ČTK, 8. 7. 2011, 17:43

³⁵⁷ Policie zatkla bývalého mluvčího britského premiéra Camerona, ČTK, 8. 7. 2011, 21:07

ČTK vydala další verzi tohoto shrnutí doplněnou o informace o odstoupení šéfa londýnské policie Paula Stephensona. Před vydáním druhé verze shrnutí byla tato informace obsažena v klasické zprávě.³⁵⁹

Další shrnutí sumarizovalo slyšení ve výboru britského parlamentu. Rupert Murdoch dle shrnutí odmítl odpovědnost. James Murdoch se omluvil. Před výborem hovořil i Paul Stephenson, bývalý šéf Scotland Yardu, a také jeho bývalý zástupce John Yates. Shrnutí stručně připomnělo napadení webové stránky The Sun hackery, nález tašky s dokumenty či nález těla bývalého reportéra NoW. Taktéž se všechny informace vydané ve shrnutí objevily v dřívějších zprávách.³⁶⁰

Druhá verze tohoto shrnutí byla ještě doplněna o tvrzení Rebecky Brooksově ohledně odposlechů a plateb policistům a dále o informaci, že na úmrtí bývalého reportéra NoW neshledala policie nic podezřelého. Obě informace se objevily ve zprávách vydaných mezi první a druhou verzí shrnutí.³⁶¹

5.1.1.1.4 Profil

Vydáno bylo celkem 7 profilů, z toho čtyři s prioritou 3 a tři profily s prioritou 4.

Priorita 3 byla přiřazena k profilu, který přinesl „vizitku“ Ruperta Murdocha a listu News of the World. Profil rekapituloval Murdochovy začátky působení v médiích, připomněl jeho vliv a mediální vlastnictví. Následovaly informace o listu NoW – o jeho založení i zániku. Profil byl vydán u příležitosti ukončení vydávání listu.³⁶²

Další profil s prioritou 3 mapoval průběh skandálu s odposlechy od roku 2006 do 8. července roku 2011, přesněji od zatčení Clivea Goodmana do zatčení Andyho Coulsona.³⁶³

Následující profil přinesl různé výroky vyřčené v souvislosti s aférou. Byly zde výroky například premiéra Davida Camerona, posledního šéfredaktora NoW Colina Mylera, herce Hughha Granta či šéfa opozice Eda Milibanda, ale i výroky z britských médií.³⁶⁴

Posledním profilem s prioritou 3 byl v podstatě první vydaný profil doplněný o další vývoj v aféře s odposlechy – o události, které se odehrály do 17. července.³⁶⁵

³⁵⁸ Murdoch se znovu omluvil, policie zadržela zástupkyni Brooksovou, ČTK, 17. 7. 2011, 18:44

³⁵⁹ Šéf londýnské policie odstoupil, Brooksová byla zadržena, ČTK, 17. 7. 2011, 22:12

³⁶⁰ Murdoch označil aféru za fiasko, ale přímou odpovědnost odmítl, ČTK, 19. 7. 2011, 18:41

³⁶¹ Murdoch označil aféru za fiasko, ale přímou odpovědnost odmítl, ČTK, 19. 7. 2011, 21:16

³⁶² News of the World končí po 168 letech, Murdochův byl přes 40 let, ČTK, 7. 7. 2011, 21:02

³⁶³ Britský skandál s odposlechy se táhne od roku 2006, ČTK, 8. 7. 2011, 14:34

³⁶⁴ Výroky, které padly kolem aféry odposlechů v News of the World, ČTK, 8. 7. 2011, 15:09

³⁶⁵ Britský skandál s odposlechy se táhne od roku 2006, ČTK, 17. 7. 2011, 15:17

První vydaný profil s prioritou 4 pojednával o mediálním impériu Ruperta Murdocha a také o jeho vstupu do světa médií, ale hovořil i o Jamesi Murdochovi.³⁶⁶

Následoval profil Rebecky Brooksové. Zachycoval její osobní život, charakteristiku její osobnosti, kariéru v médiích, ale také její pád.³⁶⁷

Posledním profilem s prioritou 4 vydaným ve sledovaném měsíci byl profil londýnské policie – Scotland Yardu. Připomněl její založení, historii i současnost.³⁶⁸

5.1.1.1.5 Otvírák

V červenci roku 2011 vydala ČTK celkem 5 otvíráků, z toho tři s prioritou 3 a dva s prioritou 4. Všechny otvíráky vyšly brzy ráno, po 4. hodině ranní.

První otvírák s prioritou 3 informoval o tom, že se Nick Clegg sejde s rodinou Milly Dowlerové.³⁶⁹

Následoval otvírák o tom, že bude britský parlament hlasovat o rezoluci, která by Murdocha vyzvala k tomu, aby po skandálu už neusiloval o převzetí BSKyB.³⁷⁰

Poslední otvírák s prioritou 3 hovořil o chystaném vystoupení premiéra na mimořádné debatě parlamentu týkající se odposlechů.³⁷¹

První otvírák s prioritou 4 byl vydán v den, kdy naposledy vycházel list NoW a o této skutečnosti právě otvírák informoval.³⁷²

Poslední otvírák označený prioritou 4 hovořil o tom, že v den vydání budou Rupert Murdoch, James Murdoch a Rebekah Brooksová vypovídat v britském parlamentu kvůli skandálu s odposlechy.³⁷³

5.1.1.1.7 Verze zpravodajských formátů

Vydávány byly také různé verze textů doplněné o nové informace. Nešlo ale vždy pouze o verze klasických zpráv.

³⁶⁶ Mediální impérium Ruperta Murdocha vzniklo v roce 1979, ČTK, 13. 7. 2011, 16:42

³⁶⁷ Pád Rebecky Brooksové byl stejně střemhlavý jako její vzestup, ČTK, 18. 7. 2011, 14:18

³⁶⁸ Pověstní londýnští "bobíci" pošpiněni skandálem s odposlechy, ČTK, 19. 7. 2011, 15:04

³⁶⁹ Nick Clegg se sejde kvůli odposlechům s rodinou unesené dívky, ČTK, 11. 7. 2011, 04:10

³⁷⁰ Britský parlament bude hlasovat o rezoluci proti Murdochovi, ČTK, 13. 7. 2011, 04:12

³⁷¹ Britský premiér vystoupí v parlamentu kvůli skandálu s odposlechy, ČTK, 20. 7. 2011, 04:21

³⁷² Britský bulvární list News of the World vychází naposledy, ČTK, 10. 7. 2011, 04:18

³⁷³ Výbor britského parlamentu vyslechne Murdocha a Brooksovou, ČTK, 19. 7. 2011, 04:38

Tabulka č. 4 – verze zpravodajských formátů v červenci roku 2011

verze textu	počet výskytů
2. verze	24
3. verze	13
4. verze	7
5. verze	4
6. verze	2
7. verze	1
oprava	2

Jediná vydaná sedmá verze zprávy se týkala odstoupení Rebecky Brooksové a Lese Hintona.

Na příkladu této jediné zprávy se sedmi verzemi lze názorně dokumentovat, jak se informace postupně doplňovaly.

První verze, která hovořila o rezignaci Brooksové, byla v 2. verzi³⁷⁴ doplněna o citace z jejího rezignačního dopisu, dále o jméno jejího zástupce a přidán byl také background. 3. verze³⁷⁵ nabízela nově informace o tom, že Brooksová již dvakrát nabízela svou demisi. Dále zpráva připomněla její výpovědi před parlamentní komisí z roku 2003. Dle nových informací přislíbil James Murdoch veřejnou omluvu. Nová byla také informace o dosavadním působení jejího nástupce Thomase Mockridge. 4. verze³⁷⁶ zprávy byla obohacena o informace o omluvě Ruperta Murdocha, kterou měly přinést sobotní listy. 5. verze³⁷⁷ pak přidala informace o setkání Ruperta Murdocha s rodinou Milly Dowlerové. Murdoch se rodině omluvil. 6. verze³⁷⁸ už hovořila o tom, že odstupuje také Les Hinton, ředitel Murdochovy společnosti Dow Jones. A poslední, 7. verze³⁷⁹ přinesla navíc prohlášení Lese Hintona k odstoupení.

V případě dvou oprav šlo o dvě zprávy. V jedné byl opraven údaj o dnu odstoupení Brooksové ze čtvrtka na pátek a v druhé, ohledně popírání blízkosti k Murdochovi britskou vládou, šlo o doplnění chybějícího titulku.

³⁷⁴ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 12:07

³⁷⁵ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 14:42

³⁷⁶ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 18:26

³⁷⁷ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 20:30

³⁷⁸ Murdochovo impérium opustili dva jeho blízcí spolupracovníci, ČTK, 15. 7. 2011, 23:34

³⁷⁹ Murdochovo impérium opustili dva jeho blízcí spolupracovníci, ČTK, 15. 7. 2011, 23:52

5.1.1.2 Priority

Dle následující tabulky byly ve sledovaném měsíci využívány priority 1 až 4. Priorita 1 a 2 se objevila pouze jednou. Nejčastěji se vyskytovala priorita 3. Prioritou 4 bylo označeno celkem patnáct zpráv.

Tabulka č. 5 - počty používaných priorit u sledovaných zpráv za červenec roku 2011

priorita	počet výskytů
1	1
2	1
3	104
4	15
5	0

Za nejvýznamnější moment celé kauzy považovala ČTK zatčení Andyho Coulsona, bývalého mluvčího premiéra Camerona, kvůli odposlechům. Jedinou zprávou s prioritou 1 byl totiž označen headline, který o této události informoval.³⁸⁰

Prioritou 2 pak ČTK označila pouze fleš rozšiřující uvedený headline o informaci, že Coulson byl šéfredaktorem v letech 2003 až 2007, tedy v době, kdy skandál poprvé propukl.³⁸¹

S prioritou 3 byly vydávány klasické zprávy, ale také většina textů formátu headline, část profilů a otvíráků a všechna shrnutí.

Priorita 4 náležela taktéž klasickým zprávám a dále některým profilům a otvírákům.

5.1.1.3 Zdroje

Zprávy ČTK vycházely z různých zdrojů. Často čerpaly například z médií a agentur, jak ukazuje následující tabulka. Nejsou v ní započítány případy, kdy se v textu pouze objevila zmínka o médiu, ale nešlo o zdroj, anebo pokud médiem nebylo zdrojem nových informací k současnosti aféry.

³⁸⁰ Policie zatkla bývalého mluvčího Davida Camerona. Andy Coulson je..., ČTK, 8. 7. 2011, 12:24

³⁸¹ V rámci vyšetřování odposlechů zatčen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 12:36

Tabulka č. 6 – počty zpráv k tehdejší situaci dle mediálních a agenturních zdrojů za červenec roku 2011

zdroj	počet zpráv
BBC	25
The Guardian	19
The Daily Telegraph	9
The Independent	9
The Wall Street Journal	6
The Financial Times	6
Reuters	6
AFP	6
AP	4
The Sunday Telegraph	3
Daily Star Sunday	3
televizní stanice Sky	3
Daily Mail	2
televize Sky News	2
The Sun	2
The Observer	2
Huffington Post	1
The Times	1
DPA	1
The New York Times	1

Nejčastějším zdrojem byla BBC, ať už šlo o televizní stanici či internetové stránky BBC News. BBC se objevila v celkem 27 zprávách, z toho v 25 jako zdroj. Následuje několik případů, kdy byla BBC zdrojem

Dle BBC schválil Coulson platby policii (desítky tisíc liber) za informace. Dále se ve zprávě objevila citace herce Hughu Granta z rozhlasu BBC.³⁸² Prostřednictvím BBC byla citována matka jednoho z vojáků, kteří padli v Iráku.³⁸³ Dle BBC e-mailů z roku

³⁸² V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechů, ČTK, 6. 7. 2011, 13:49

³⁸³ Britský bulvár prý odposlouchával i rodiny padlých vojáků, ČTK, 7. 7. 2011, 17:11

2007 ukazují, že si nedělník od příslušníka ochranky kupoval informace o kontaktech na členy královské rodiny.³⁸⁴

S odvoláním na BBC informovala jedna ze zpráv o tom, že Rebekah Brooksová je ve vazbě.³⁸⁵ Později byla Brooksová dle stanice BBC propuštěna na kauci.³⁸⁶

Stránky BBC News byly zdrojem informací o životě Rebece Brooksové.³⁸⁷ Jedna ze zpráv přinesla díky BBC informaci o tom, že by londýnská policie mohla rozšířit vyšetřování i na jiné listy, které také využívaly služeb soukromých detektivů.³⁸⁸ Z BBC pocházela také informace, že FBI chce kontaktovat herce Judea Lawa, který podal na News International trestní oznámení za to, že ho list NoW odposlouchával, když byl v USA.³⁸⁹

Dle televize BBC byly odposlechy rozšířené i v listu Sunday Mirror. Podle bývalého zaměstnance listu, kterého televize citovala, byly odposlechy rutinou a list používal i hlasového imitátora. Politici prý byli běžně sledováni. Zdroj televize BBC zpráva také citovala.³⁹⁰

Druhým nejčastějším mediálním zdrojem byl The Guardian. Vyskytoval se v textu u celkem 49 zpráv, ale pouze v 19 z nich mohl být považován za zdroj aktuálních informací. V ostatních zprávách šlo spíše o připomenutí starších událostí souvisejících s odposlechy, tedy o background (např. z roku 2009).

Z tohoto listu pocházela informace o tom, že Scotland Yard začal s kontaktováním příbuzných obětí teroristických útoků v Londýně z roku 2005. Právě jejich mobily mohly být také odposlouchávány.³⁹¹

Dle jedné ze zpráv informoval The Guardian o skutečnosti, že listy The Sunday Times a The Sun se snažily o nezákonné získání soukromých informací o Gordonu Brownovi, bývalém britském premiérovi.³⁹² Na webové stránce Guardianu se objevilo tvrzení, že odhalení listu The Sun o nevyléčitelné nemoci Brownova syna pravděpodobně vzniklo na základě nelegálně získaných lékařských záznamů.³⁹³ Dle jiné

³⁸⁴ Clegg vyzval Murdocha, aby upustil od převzetí BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 13:31

³⁸⁵ Britská policie zadržela kvůli odposlechům Brooksovou, ČTK, 17. 7. 2011, 15:29

³⁸⁶ Brooksová byla po 12hodinovém výslechu propuštěna na kauci, ČTK, 18. 7. 2011, 02:21

³⁸⁷ Pád Rebece Brooksové byl stejně střemhlavý jako její vzestup, ČTK, 18. 7. 2011, 14:18

³⁸⁸ Bývalý Cameronův mluvčí neměl nejvyšší bezpečnostní prověrku, ČTK, 21. 7. 2011, 12:14

³⁸⁹ FBI chce kontaktovat herce Lawa v souvislosti s odposlechy, ČTK, 22. 7. 2011, 09:07

³⁹⁰ Odposlechy byly prý běžné i v dalším britském bulvárním listě, ČTK, 23. 7. 2011, 13:29

³⁹¹ V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechů, ČTK, 6. 7. 2011, 13:49

³⁹² Britská vláda oznámila odklad rozhodnutí o BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 18:44

³⁹³ Britská vláda oznámila odklad rozhodnutí o BSKyB, ČTK, 11. 7. 2011, 19:34

zprávy uveřejnil týden před tím list Guardian informace o tom, že nedělník nechal před lety odposlouchávat i telefon unesené Milly Dowlerové.³⁹⁴

V jedné ze zpráv byla použita citace Eda Milibanda z rozhovoru, který poskytl deníku The Guardian. Miliband uvedl, že podobná koncentrace médií v rukou jednoho člověka, jako je tomu u Murdocha, je nezdravá a může vést ke zneužívání moci. Koncentrace moci, kdy Murdoch ovládá 20 % mediálního trhu, je dle jeho tvrzení nebezpečná.³⁹⁵

List The Guardian byl zdrojem informace o nalezení tašky s dokumenty v popelnici blízko bydliště Brooksových.³⁹⁶

Deník The Guardian také přišel s informací, že Andy Coulson nemusel při nástupu do funkce šéfa premiérové komunikace absolvovat nejvyšší bezpečnostní prověrku.³⁹⁷

Celkem v 9 textech byl jako zdroj použit list The Daily Telegraph. Přinesl dle jedné ze zpráv informace o tom, že nedělník NoW pravděpodobně odposlouchával i rodiny britských vojáků, kteří padli v Afghánistánu a v Iráku.³⁹⁸

Jiná zpráva nabídla také citaci komentátora listu The Daily Telegraph Andrewa Gilligana, který uvedl, že novináři někdy za informace platí a také využívají lsti. Většina novin to ale, na rozdíl od NoW, dělá zřídkla a opatrně a jen v případě veřejného zájmu.³⁹⁹

Jedna ze zpráv citovala deník The Daily Telegraph, který uvedl, že málokdy byl nějaký premiér Británie tak vděčný za začátek parlamentních prázdnin (jako nyní Cameron) a že ač se premiér v parlamentu choval sebejistě, nebyl příliš upřímný.⁴⁰⁰

Zprávy čerpaly informace také z listu The Independent, a to v devíti případech.

Steve Richards, komentátor tohoto listu, dle zprávy uvedl, že před týdnem by politici byli ochotni zemřít pro podporu Rebecky Brooksových, ale ptal se, která strana by ji mohla chtít nyní.⁴⁰¹

³⁹⁴ Brown: Murdochovy listy využívaly "zločinecké podsvětí", ČTK, 12. 7. 2011, 12:43

³⁹⁵ Murdoch se znovu omlouvá, Milliband chce konec jeho britské větve, ČTK, 17. 7. 2011, 13:34

³⁹⁶ Policie zkoumá tašku nalezenou v popelnici u bytu Brooksových, ČTK, 19. 7. 2011, 11:34

³⁹⁷ Bývalý Cameronův mluvčí neměl nejvyšší bezpečnostní prověrku, ČTK, 21. 7. 2011, 12:14

³⁹⁸ Britský bulvár prý odposlouchával i rodiny padlých vojáků, ČTK, 7. 7. 2011, 17:11

³⁹⁹ Výroky, které padly kolem aféry odposlechů v News of the World, ČTK, 8. 7. 2011, 15:09

⁴⁰⁰ Bývalý Cameronův mluvčí neměl nejvyšší bezpečnostní prověrku, ČTK, 21. 7. 2011, 12:14

⁴⁰¹ Murdoch přijíždí řešit krizi, listy píší o britské Watergate, ČTK, 9. 7. 2011, 12:49

Dle jiné zprávy list napsal, že už je jasné, kdo zemi řídí – nikým nezvolená společnost, která se většinou nikomu nezodpovídá.⁴⁰²

Zdrojem byl také Murdochův list The Wall Street Journal. Zmínka o něm se objevila v celkem 9 zprávách, ale většinou šlo o části shrnující vlastnictví R. Murdocha. Zdrojem se stal list v šesti zprávách.

V jedné ze zpráv byl The Wall Street Journal zdrojem informace o tom, že by se Murdoch možná mohl zbavit také ostatních svých britských listů, přičemž ziskový je jen The Sun.⁴⁰³

Jiná zpráva čerpala z rozhovoru s Rupertem Murdochem otištěného právě v listu The Wall Street Journal. Uváděl tam, že jeho syn James reagoval nejrychleji, jak to šlo.⁴⁰⁴

Dalším zdrojem byl list Financial Times, který se objevil v šesti zprávách.

Jedna ze zpráv citovala komentátora listu Philipa Stephense, který uvedl, že News International jednala bezohledně a Rupert Murdoch špatně reagoval.⁴⁰⁵

Dle další zprávy napsal list Financial Times ohledně Murdochova vystoupení v parlamentu, že bylo váhavé a uctivé.⁴⁰⁶

Podle listu bylo bizarní, že se Cameron odmítl omluvit za přijetí Coulsona. Cameron prý ignoroval varování o Coulsonově napojení na skandál.⁴⁰⁷

Nedělník The Sunday Telegraph byl zdrojem informací u tří zpráv.

Jedna ze zpráv nabídla citaci z The Sunday Telegraph. Zástupce šéfa Scotland Yardu John Yates ohledně liknavosti policie při dřívějším skandálu uvedl, že rozhodně mohl udělat víc a vyjádřil lítost nad skutečností, že nenechal dva roky předtím znovu otevřít vyšetřování.⁴⁰⁸

Zmínka o nedělníku Daily Star Sunday se objevila ve čtyřech zprávách. Za zdroj se dá ale nedělník považovat ve třech z nich.

⁴⁰² V afěře odposlechů další zatčený, Murdoch nechce do parlamentu, ČTK, 14. 7. 2011, 13:46

⁴⁰³ Rupert Murdoch po skandálu odstoupil od převzetí televize BSkyB, ČTK, 13. 7. 2011, 18:08

⁴⁰⁴ Murdoch si nechá všechny novinové tituly, News Corp se prý zotaví, ČTK, 15. 7. 2011, 11:37

⁴⁰⁵ Výroky, které padly kolem aféry odposlechů v News of the World, ČTK, 8. 7. 2011, 15:09

⁴⁰⁶ Britští poslanci kvůli odposlechům kritizují Murdocha i policii, ČTK, 20. 7. 2011, 11:39

⁴⁰⁷ Bývalý Cameronův mluvčí neměl nejvyšší bezpečnostní prověrku, ČTK, 21. 7. 2011, 12:14

⁴⁰⁸ Vyšlo poslední číslo britského bulváru News of the World, ČTK, 10. 7. 2011, 12:16

V listu Daily Star Sunday pracoval Goodman v době vypuknutí skandálu a policie redakci prohledávala. List pak uvedl, že detektivové byli v redakci dvě hodiny a odnesli s sebou disk, který zaznamenával aktivitu na Goodmanově počítači.⁴⁰⁹

Jako zdroj byla také jednou uvedena pouze „televizní stanice Sky“ – není tedy jasné, o kterou stanici přesně šlo. Přinesla ale dle zprávy informaci o tom, že Rebekah Brooksová byla v Londýně zadržena.⁴¹⁰

Zdrojem byl i další britský list, Daily Mail, který byl také obviňován z nekalých praktik. Objevil se v červenci ve dvou textech.

Jeden z nich informoval o tom, že list Daily Mail uvedl, že nikdy nepoužíval odposlechy a není tak nutné začínat a interním vyšetřováním.⁴¹¹

Mediálním zdrojem byla také televize Sky News, a to ve dvou případech.

Jedna ze zpráv v souvislosti s možným znepokojením královské rodiny ohledně Coulsona uvedla, že dle zdrojů televize byla prý královská rodina ohromena jmenováním Coulsona. Nemluvila o tom ale s premiérovým úřadem.⁴¹²

Jako zdroj byl uveden i Murdochův deník The Sun. Ten se vyskytl v 53 zprávách, ale jen ve dvou mohl být považován za zdroj informací vztahujících se k současným událostem.

Po Murdochově vystoupení v parlamentu napsal deník The Sun, že působil kajícně a zkroušeně.⁴¹³

List The Sun také dle jedné ze zpráv odmítl Brownovo tvrzení, že informace o nevléčitelné nemoci jeho syna získal nekalým způsobem.⁴¹⁴

ČTK využívala i zpravodajství nedělníku The Observer, a to u dvou zpráv. Podle tohoto listu varoval bývalý šéf liberálních demokratů Paddy Ashdown několik dní po volbách premiérův úřad před Coulsonem.⁴¹⁵

⁴⁰⁹ V rámci vyšetřování odposlechů zadržen Cameronův exmluvčí Coulson, ČTK, 8. 7. 2011, 20:56

⁴¹⁰ Britská policie zadržela kvůli odposlechům Brooksovou, ČTK, 17. 7. 2011, 16:41

⁴¹¹ Britský ministr financí pravidelně vidal Murdochovy lidi, ČTK, 27. 7. 2011, 13:59

⁴¹² Cameron řekl, že by dnes Coulsona jako mluvčího nenajal, ČTK, 20. 7. 2011, 14:32

⁴¹³ Britští poslanci kvůli odposlechům kritizují Murdocha i policii, ČTK, 20. 7. 2011, 11:39

⁴¹⁴ Murdochův bulvár se ohradil proti tvrzením expremiéra Browna, ČTK, 13. 7. 2011, 13:12

⁴¹⁵ Vyšlo poslední číslo britského bulváru News of the World, ČTK, 10. 7. 2011, 12:33

Dalším médiem uvedeným jako zdroj byla anglická verze internetového deníku Huffington Post. Když se hovořilo o tom, že i Daily Mirror mohl odposlouchávat mobilní telefony, připomněl Huffington Post rozhovor Pierse Morgana z roku 2009, který odvysílala BBC. Uvedl v něm, že věděl o odposleších.⁴¹⁶ Huffington Post byl zdrojem pouze pro jednu zprávu ve sledovaném měsíci.

I Murdochův deník The Times byl použit jako zdroj. Celkem se vyskytl v 27 zprávách, zdrojem byl však jen v jedné z nich – v případě zprávy, kde se hovořilo o Murdochově vystoupení v parlamentu. Dle listu The Times vypovídal Murdoch zdvořile a vlídně.⁴¹⁷

Zdrojem nebyla jen britská média. Důkazem je list The New York Times, který se objevil ve čtyřech zprávách. Jen u jedné z nich se ale dal považovat za zdroj informací vztahujících se k tehdy aktuální situaci ve sledované kauze.

O Coulsonovi dle zprávy Hoare, jehož mrtvola byla nalezena, hovořil právě s listem The News York Times. Uvedl, že Coulson vybízel k odposlechům a používala se technologie určená pro zjištění polohy majitele mobilního telefonu.⁴¹⁸

Média byla v některých případech parafrázována, jindy citována – citováni byli komentátoři médií, jednotlivé listy či prohlášení známých osobností prostřednictvím médií.

Ve zprávách také byla uváděna jako zdroj britská média všeobecně, titulní strany britských listů, britský tisk, britští komentátoři či britské listy.

Zdrojem se staly také různé zpravodajské agentury.

Reuters byla zdrojem v šesti případech. Jedna ze zpráv hovořila o tom, že pokud by se nepodařilo Murdochovi dokončit akvizici BSKyB, mohla by dle analytika Reuters hodnota jejích akcií spadnout.⁴¹⁹

Senátor USA John Rockefeller dle agentury Reuters uvedl, že odposlechy mohly zahrnovat i oběti útoků z 11. září. Mělo by to podle něj vážné důsledky.⁴²⁰

⁴¹⁶ Moderátor CNN se brání nařčení, že se jej týká aféra s odposlechy, ČTK, 27. 7. 2011, 20:10

⁴¹⁷ Britští poslanci kvůli odposlechům kritizují Murdocha i policii, ČTK, 20. 7. 2011, 11:39

⁴¹⁸ Kvůli odposlechům odstoupil další policista, Cameron pod tlakem, ČTK, 18. 7. 2011, 21:02

⁴¹⁹ Akcie mediálního koncernu News Corporation skandál tolik nezasáhl, ČTK, 8. 7. 2011, 13:47

Jedna ze zpráv přinesla informaci, že dle agentury Reuters sdělil zdroj z FBI, že se zkoumají obvinění z dopisu Petera Kinga, poslance USA, který dal podnět k šetření možnosti, že byly odposlouchávány i oběti z 11. září.⁴²¹

ČTK využívala také francouzské agentury AFP, a to v celkem 6 zprávách.

Podle agentury AFP vybídl americký senátor John Rockefeller americké úřady, aby vyšetřily, zda Murdochova společnost nepoužívala v USA podobné praktiky jako v Británii.⁴²²

Dle další zprávy potvrdil agentuře AFP mluvčí News International rezignaci Rebeky Brooksové z funkce generální ředitelky News International.⁴²³

Další využívanou agenturou byla AP. Zdrojem se stala celkem u čtyř zpráv.

Jedna ze zpráv uváděla, že podle této agentury nejde ve skandálu pouze o ilegální odposlechy, ale také o vztahy mezi policií a tiskem a o nelegální platby policistům za informace. Dle agentury AP je to dlouhá britská tradice. I v jiných zemích novináři dle agentury uplácí policisty, ale v Británii je tato strategie obzvlášť rozšířena, protože listy mezi sebou tvrdě soupeří.⁴²⁴

AP dle další zprávy oznámila, že odstoupil Paul Stephenson, šéf londýnské policie, a to kvůli svému spojení s Murdochovými listy. Vinu ale popřel.⁴²⁵

ČTK čerpala také z agentury DPA, i když pouze v jednom případě. Když odstoupil šéf londýnské policie Paul Stephenson, uvedla DPA dle zprávy, že mu Murdochova společnost zaplatila část pobytu v lázních.⁴²⁶

Kromě médií a zpravodajských agentur uváděly zprávy také různá prohlášení. Parafrázovaly například oznámení soudce Briana Levesona, prohlášení Brooksové při vystoupení v parlamentu, oznámení společnosti Trinity Mirror, prohlášení premiéra Davida Camerona, tvrzení Jamese Murdocha, tvrzení posledního šéfredaktora NoW Colina Mylera a bývalého právního poradce News International Toma Cronea,

⁴²⁰ Americký senátor žádá vyšetřování Murdochova koncernu v USA, ČTK, 13. 7. 2011, 05:50

⁴²¹ Murdoch nakonec půjde před poslance kvůli odposlechové aféře, ČTK, 14. 7. 2011, 21:26

⁴²² Americký senátor žádá vyšetřování Murdochova koncernu v USA, ČTK, 13. 7. 2011, 05:50

⁴²³ Demise šéfky britské části Murdochova impéria Brooksové, ČTK, 15. 7. 2011, 11:18

⁴²⁴ AP: Ve skandálu kolem Murdocha jde i o vztahy tisk-police, ČTK, 15. 7. 2011, 10:19

⁴²⁵ Šéf londýnské policie odstoupil kvůli spojení s bulvárem Murdocha, ČTK, 17. 7. 2011, 21:05

⁴²⁶ Šéf londýnské policie odstoupil kvůli spojení s bulvárem Murdocha, ČTK, 17. 7. 2011, 22:00

oznámení australské vlády a australské premiérky Julie Gillardové, oznámení policie a mluvčího Rebecky Brooksové, prohlášení šéfa opozice Eda Milibanda apod.

Podobná prohlášení, tvrzení a oznámení bývala uvedena samostatně, bez zdroje. Dá se ale předpokládat, že v některých případech zde byla opět zdrojem média – prohlášení, oznámení apod. mohla právě média přinést.

Ve zprávách se také objevovaly citace. Citováno bylo například prohlášení nadace Phoenix, kterou zakládala Sara Payneová, dále mluvčí společnosti News International, premiér David Cameron, australský ministr vnitra Brendan O'Connor, šéf opozice Ed Miliband, mluvčí královského paláce, bývalý šéf Scotland Yardu Paul Stephenson, vicepremiér Nick Clegg, mluvčí Rebecky Brooksové David Wilson, ministr zahraničí William Hague, Rebekah Brooksová apod.

V zemi ještě v červenci působil londýnský zpravodaj ČTK. Byl autorem či spoluautorem celkem 64 ze 121 červencových zpráv. Při pohledu na zprávy psané londýnským zpravodajem a ty vytvořené v Praze ale zjistíme, že zdroje se v těchto dvou typech nijak výrazně neliší. Londýnský zpravodaj i autoři zpráv píšící z Prahy využívali britských médií jako je například The Guardian, The Daily Telegraph či BBC. V obou druhích zpráv se také objevují různá prohlášení či oznámení, a to jak parafrázovaná, tak citovaná. Jediným rozdílem je to, že zahraniční zpravodaj při tvorbě zpráv v červenci nevyužíval zahraniční zpravodajské agentury – na rozdíl od pražské redakce. V textech zahraničního zpravodaje se neobjevila agentura Reuters, AP, AFP ani DPA. Jako zdroj uváděl britská média a také různá prohlášení. Žádný z agenturních zdrojů uvedených v tabulce tedy londýnský zpravodaj nevyužil.

5.1.1.4 Servisy

Zaměřila jsem se na zprávy ze zahraničního a ekonomického servisu. Jak je patrné z tabulky níže, většina zpráv byla zařazena do servisu zahraničního. Zprávy z ekonomického servisu se týkaly například vývoje hodnoty akcií News Corporation a BSkyB v reakci na skandál či obchodních rozhodnutí Ruperta Murdocha – například že Murdoch nemá v plánu zbavovat se novinových titulů News Corp a že společnost se z krize zotaví. Ostatní informace pocházely ze zpráv zařazených do zahraničního servisu.

Tabulka č. 7 – počty zpráv z jednotlivých sledovaných servisů za červenec roku 2011

servis	počet výskytů
zahraniční	114
ekonomický	7

5.1.1.5 Další formy zpravodajství

K některým zprávám nabídla ČTK také další formu zpravodajství.

Tabulka č. 8 – počet zpráv, k nimž byla v červenci roku 2011 nabízena další forma zpravodajství

forma	počet výskytů
foto	66
audio	17
grafika	9
video	0

K celkem 66 textům vydala ČTK také fotografie, k 17 audio záznamům a k 9 textům grafiku. Video ČTK neposkytla k žádnému z textů ve sledovaném období.

Fotografie byly vydány například ke zprávám, které popisovaly vypuknutí aféry, konec nedělníku News of the World, zatčení Coulsona apod.

Audio záznam nabídla agentura například ke zprávám o posledním vycházejícím čísle nedělníku, o Murdochově odstoupení od převzetí BSKyB či o nález Brooksovy tašky s dokumenty.

U textů ohledně slyšení před parlamentním výborem se často objevovalo FOTO i AUDIO.

Grafiku agentura vydala například ke zprávám o vývoji akcí News Corp a BSKyB, k profilu skandálu s odposlechy či ke zprávám o zatčení Coulsona.

Někdy byly tyto formy zpravodajství vydávány i u různých verzí textů.

5.1.1.8 Kategorie

Následující tabulka ukazuje, že nejčastěji byly zprávy zařazovány do kategorií *média a reklama*, *kriminalita a právo* a také *politika*.

Tabulka č. 9 – kategorie používané u zpráv červenci roku 2011

kategorie	počet výskytů
média a reklama (med)	121
kriminalita a právo (zak)	118
politika (pol)	71
parlamenty a vlády (for)	56
fírmy (efm)	7
burzy (bur)	4
magazínový servis (mag)	1
mix zajímavostí (mix)	1
burzy akciové = kapitálové (bua)	1
ekonomické souhrny (sue)	1

Do kategorie *média a reklama* se řadily všechny vydané zprávy. Téměř všechny pak spadaly do kategorie *kriminalita a právo*.

Kategorie *kriminalita a právo* nezahrnovala tři texty, které se týkaly zvýšení plánu odkupu akcií News Corp, růstu akcií společnosti a tržeb a zisku BSKyB.

5.1.2 Srpen až prosinec 2011

Pro přehled o zpravodajství ve zbytku druhé poloviny roku 2011 následuje stručnější přiblížení agenturní produkce ČTK v období od srpna do prosince roku 2011. Celkem za toto období vyšlo 58 textů, takže v červenci bylo téměř dvakrát více textů než ve zbytku pololetí. Na několikanásobně delší období od srpna do prosince tak zbyla zhruba pouhá třetina všech textů. Proto se práce podrobně věnovala textům vydaným v červenci, zbytek pololetí shrnuje stručněji a tabulky ho porovnávají s červencem.

5.1.2.1 Stručný obsah textů

Tato podkapitola stručně shrnuje obsah některých textů vydaných od srpna do prosince roku 2011.

News Corporation si nechala devětkrát smazat mnoho e-mailů.⁴²⁷

Britský novinář Piers Morgan, dříve pracující pro Daily Mirror, byl obviněn z odposlechů. Skandál se tak začíná týkat i listů, které nepatří Murdochovi.⁴²⁸

⁴²⁷ V britské kauze odposlechů v News of the World je další zatčený, ČTK, 2. 8. 2011, 15:16

James Murdoch by nebyl první v řadě pro převzetí společnosti, spíše by vedení připadlo provoznímu řediteli Chaseovi Careymu. Skandál poškodil Jamesovy nástupnické ambice.⁴²⁹

Na redakčních poradách NoW se mluvilo o odposleších za přítomnosti Coulsona.⁴³⁰

Glenn Mulcaire žaloval Murdochovu společnost za to, že mu už neplatí soudní výlohy.⁴³¹

James Murdoch dle výpovědí bývalých zaměstnanců věděl o rozšířenosti odposlechů v nedělníku. Tvrdil ale, že roku 2008 netušil o existenci e-mailu o odposleších.⁴³²

Jamese Murdocha chtějí ohledně odposlechů znovu vyslechnout poslanci.⁴³³

Aféra se týká také britského ministra financí George Osbornea. Prý Andymu Coulsonovi dopomohl k postu u Camerona.⁴³⁴

Austrálie hodlá nechat prověřit australská média kvůli britskému skandálu.⁴³⁵

Murdochova společnost souhlasí s vyplacením asi tří milionů liber odškodného za odposlouchávání hlasové schránky Milly Dowlerové.⁴³⁶

Oběti odposlechů NoW hodlají v USA žalovat Murdochovu News Corp.⁴³⁷

Britský herec Hugh Grant prohlásil, že odposlechů využívalo minimálně 6 nebo 7 britských listů. Kritizoval britské vlády za podlézání Murdochovi.⁴³⁸

Žalobu na vydavatele zaniklého nedělníku podalo už celkem 63 osob.⁴³⁹

Murdochova News International zaplatí rodině Milly Dowlerové odškodné dva miliony liber. Murdoch také věnuje milion liber na dobročinné účely vybrané Dowlerovými.⁴⁴⁰

Nedělník odposlouchával celkem asi 5 795 osob a toto číslo nemusí být konečné.⁴⁴¹

⁴²⁸ Piers Morgan v defenzivě po nařčení Heather Millsové, ČTK, 4. 8. 2011, 13:24

⁴²⁹ Murdoch mladší není první v řadě, kdo převezme vedení News Corp, ČTK, 11. 8. 2011, 07:58

⁴³⁰ O odposleších se běžně mluvilo, říká bývalý novinář od Murdocha, ČTK, 16. 8. 2011, 18:16

⁴³¹ Soukromý detektiv, který odposlouchával, žaluje Murdochovu firmu, ČTK, 19. 8. 2011, 12:08

⁴³² James Murdoch podle svých podřízených věděl o odposleších, ČTK, 6. 9. 2011, 16:46

⁴³³ Murdochův syn je předvolán opět před britské poslance, ČTK, 13. 9. 2011, 14:13

⁴³⁴ Skandál kolem odposlechů se dotkl i britského ministra financí, ČTK, 13. 9. 2011, 17:56

⁴³⁵ Austrálie chce po skandálech v Británii vyšetřovat média, ČTK, 13. 9. 2011, 18:32

⁴³⁶ Murdoch dá prý tři miliony liber za odposlouchávání britské dívky, ČTK, 19. 9. 2011, 20:40

⁴³⁷ Britské oběti odposlechů zažalují v USA Murdochovu firmu, ČTK, 23. 9. 2011, 22:02

⁴³⁸ Dle Hugh Granta britské listy odposlouchávaly v masovém měřítku, ČTK, 5. 10. 2011, 11:53

⁴³⁹ Počet žalob na News of the World kvůli odposlechům se zvyšuje, ČTK, 6. 10. 2011, 23:24

⁴⁴⁰ Murdoch zaplatí za odposlechy unesené a zavražděné školačky, ČTK, 21. 10. 2011, 18:13

⁴⁴¹ Britský list News of the World odposlouchával asi 5795 osob, ČTK, 3. 11. 2011, 22:14

News International vyzvala oběti odposlechů, aby požádaly o odškodnění prostřednictvím formuláře na webu. Zatčen a obviněn byl Jamie Pyatt z listu The Sun.⁴⁴²

Obětí odposlechů je i britský princ William a princ Harry.⁴⁴³

James Murdoch před parlamentní komisí opět popřel, že dříve věděl o rozsahu odposlechů nedělníku.⁴⁴⁴

Odposlechy byly pravděpodobně praktikovány i jinými listy než uzavřeným nedělníkem, např. listy Daily Mirror či The Sun. Započalo vyšetřování Levesonovy komise.⁴⁴⁵

Před komisí vypovídala matka Milly Dowlerové. List The Mail on Sunday (list nepatřící Murdochovi) údajně odposlouchával mobil herce Hughy Granta.⁴⁴⁶

James Murdoch se vzdal vedení dvou mediálních firem – společností vydávajících listy The Sun, The Times a The Sunday Times. Ponechal si pozici v News International.⁴⁴⁷

Spisovatelku J. K. Rowlingovou novináři pronásledovali prostřednictvím její dcery.⁴⁴⁸

James Murdoch byl valnou hromadou BSKyB opět zvolen předsedou správní rady. V důsledku odposlechů se ale skoro čtvrtina akcionářů postavila proti němu.⁴⁴⁹

Zatčen byl Glenn Mulcaire, který byl kvůli odposlechům královské rodiny odsouzen už před několika lety. Dle policie mohlo být obětí odposlechů celkem 5 800.⁴⁵⁰

5.1.2.2 Formáty

Následující tabulka ukazuje, že nejvíce bylo vydáno klasických zpráv, druhým nejfrekventovanějším formátem byl headline (pouze s prioritou 3), posléze profil a otvírák. Oproti červenci například nebyla vydána žádná fleš ani shrnutí.

⁴⁴² Murdochova společnost nabídla všem obětem odposlechů odškodnění, ČTK, 4. 11. 2011, 18:16

⁴⁴³ Britský bulvár News of the World sledoval i prince Williama, ČTK, 8. 11. 2011, 21:32

⁴⁴⁴ James Murdoch trvá na tom, že o plném rozsahu odposlechů nevěděl, ČTK, 10. 11. 2011, 12:44

⁴⁴⁵ Odposlechy v Británii provádělo nejspíše více listů, 14. 11. 2011, ČTK, 19:19

⁴⁴⁶ Herec Grant vyzval kvůli kauze s odposlechy k regulaci médií, ČTK, 21. 11. 2011, 19:19

⁴⁴⁷ Murdoch mladší se vzdal vedení dvou mediálních firem, ČTK, 23. 11. 2011, 18:20

⁴⁴⁸ Rowlingovou prý pronásledovala média i prostřednictvím její dcery, ČTK, 24. 11. 2011, 17:35

⁴⁴⁹ Murdoch znovuzvolen do čela BSKyB, proti němu čtvrtina investorů, ČTK, 29. 11. 2011, 15:35

⁴⁵⁰ Britové zadrželi kvůli odposlechům soukromého detektiva, ČTK, 8. 12. 2011, 02:17

Tabulka č. 10 – počty formátů zpravodajství vydaných ČTK k tématu za srpen–prosinec roku 2011 v porovnání s červencem roku 2011

formát	počet výskytů (srpen až prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
zpráva	49	87
headline	7	15
profil	1	7
otvírák	1	5
shrnutí	0	6
fleš	0	1

Oproti červenci bylo ve zbytku pololetí vydáno v poměru ke zprávám méně textů typu headline. Takových textů byla ve srovnání s červencem méně než polovina. Jediným vydaným profilem v pěti měsících následujících po červenci byl *Přehled hlavních událostí ve světové politice v roce 2011*.⁴⁵¹

Ve zbylých měsících druhého pololetí vyšlo oproti červenci méně otvíráků. Jediný vydaný otvírák informoval o tom, že se šéf labouristů Ed Miliband, který se jako první postavil proti Murdochovi a kritizoval Camerona, na výroční konferenci bude snažit přesvědčit spolustraníky o tom, že udělali dobře, když jako šéfa opozice zvolili právě jeho a nikoli jeho bratra Davida.⁴⁵²

5.1.2.2.1 Verze zpravodajských formátů

Vydávány byly také různé verze textů doplněné o nové informace. Nešlo ale vždy pouze o další verze klasických zpráv.

⁴⁵¹ Přehled hlavních událostí ve světové politice v roce 2011, ČTK, 2. 12. 2011, 10:10

⁴⁵² Šéf opozičních labouristů se bude snažit převzít iniciativu, ČTK, 24. 9. 2011, 10:10

Tabulka č. 11 – počty dalších verzí textů v srpnu-prosinci roku 2011 v porovnání s červencem 2011

verze textu	počet výskytů (srpen až prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
2. verze	8	24
3. verze	2	13
4. verze	0	7
5. verze	0	4
6. verze	0	2
7. verze	0	1
oprava	0	2

Jak je vidět z tabulky, na rozdíl od července 2011, kdy byla vydána až sedmá verze zprávy, byly v druhé části pololetí vydány maximálně třetí verze. Šlo o dvě zprávy týkající se trestu pro člověka, který zaútočil na Ruperta Murdocha při slyšení v parlamentu, a také výzvy herce Hughu Granta k regulaci médií.

5.1.2.3 Priority

Následující tabulka ukazuje, že na rozdíl od července nebyly vydány žádné zprávy s nejvyššími prioritami 1 a 2.

Tabulka č. 12 – počty používaných priorit u sledovaných zpráv za srpen–prosinec v porovnání s červencem roku 2011

priorita	počet výskytů (srpen až prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
1	0	1
2	0	1
3	27	104
4	31	15
5	0	0

Na rozdíl od července mělo nejvíce textů prioritu 4, následovala priorita 3. V případě priority 3 šlo ve druhé části pololetí kromě zpráv také o 7 sdělení typu headline.

Prioritu 4 nesly kromě klasických zpráv také další formáty: jeden profil a jeden otvírák.

Klasické zprávy měly ve dvaceti případech prioritu 3 a ve 29 případech prioritu 4.

Absence sdělení typu headline s prioritou 1 naznačuje, že se v druhé části pololetí nevyskytla natolik důležitá událost, aby jí ČTK přiřadila nejvyšší prioritu. O podobné skutečnosti svědčí také větší výskyt priorit 4 než priorit 3 oproti červenci.

5.1.2.4 Zdroje

Tabulka shrnuje mediální a agenturní zdroje uváděné ve zprávách ČTK.

Tabulka č. 13 – počty zpráv dle mediálních a agenturních zdrojů k tehdejší situaci, porovnání za srpen–prosinec a červenec roku 2011

zdroj	počet výskytů (srpen až prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
AP	12	4
BBC	11	25
The Guardian	11	19
televize, server Sky News	4	2
The Financial Times	3	6
Reuters	3	6
London Evening Standard	2	0
The Daily Telegraph	1	9
The Wall Street Journal	1	6
AFP	1	6
televize ABC	1	0
The Independent	0	9
The Sunday Telegraph	0	3
Daily Star Sunday	0	3
televizní stanice sky	0	3
Daily Mail, dailymail.co.uk	0	2
The Sun	0	2
The Observer	0	2
Huffington Post	0	1

The Times	0	1
DPA	0	1
The New York Times	0	1

Názvy jednotlivých médií se ve zprávách vyskytovaly někdy častěji, než ukazuje tabulka, ale ne vždy byla média ve zprávě zdrojem a někdy také nebyla zdrojem nových informací k současné situaci. V tom případě jsem média jako zdroj nezapočítávala. Tabulka porovnává období od srpna do prosince 2011 s červencem 2011.

Na rozdíl od července byla ve zbytku druhé poloviny roku nejčastějším zdrojem agentura AP. V červenci to byla BBC. Druhým nejpoužívanějším zdrojem byla od srpna do prosince BBC spolu s listem The Guardian. Mnoho médií se jako zdroj už oproti červenci ve zbývajících měsících druhého pololetí neobjevovalo, jako například listy The Independent, The Sunday Telegraph, The Times či The Observer. Naopak přibyly nové zdroje: televize ABC a list London Evening Standard.

Kromě zdrojů uvedených v tabulce byla použita i další média, šlo ale o informace nesouvisející s odposlechy. Příkladem zprávy s mnoha takovými zdroji byla ta o skandálu s odposlechy v Rusku, v níž byla aféra s NoW jen stručně připomenuta a jinak se jí text nevěnoval. V tomto textu byly jako zdroje uvedeny například listy Kommersant, Vedomosti, Kosmolskaja, televize NTV či televize Dožd'.

Podobně tomu bylo u listu Times of South Africa, který byl zdrojem informací ve zprávě o tom, že zpravodajské agentury instalovaly kamery blízko domu Nelsona Mandely v očekávání jeho úmrtí. Zde byl skandál s odposlechy opět jen zmíněn a tento zdroj jsem do tabulky nezařazovala.

Kromě médií a agentur byly ve zprávách citovány a parafrázovány další zdroje. Vydané zpravodajství citovalo například výpověď spisovatelky J. K. Rowlingové před parlamentním výborem, stejně tak výpověď herce Hughua Granta a matky Milly Dowlerové. Dále také prohlášení předsedy vyšetřovací komise Levesona, prohlášení bývalých Murdochových zaměstnanců Colina Mylera a Toma Cronea apod.

Parafrázovány pak byly například tyto zdroje: britská média, londýnská policie, britští komentátoři, britské listy, prohlášení News International, výpověď posledního šéfredaktora NoW Colina Mylera apod.

Po většinu druhého pololetí působil ve Velké Británii ještě londýnský zpravodaj, stejně jako v červenci. V dalších měsících byl londýnský zpravodaj autorem či spoluautorem celkem 17 zpráv z 58. Co se týče zdrojů, texty zpravodaje se podobně

jako v červenci liší tím, že nečerpají informace ze zpravodajských agentur. V obou typech zpráv se ale objevila britská média (např. BBC či Daily Telegraph), stejně tak se objevovaly parafráze a citace různých prohlášení.

5.1.2.5 Servisy

Jak už bylo řečeno výše, tato práce se zaměřuje na zprávy ze zahraničního a ekonomického servisu. Tabulka níže ukazuje, že i v druhé části pololetí se více zpráv řadilo do zahraničního servisu než do ekonomického. Poměr se však posunul směrem k ekonomickému zpravodajství.

Do ekonomického servisu se řadily například zprávy týkající se okolností převzetí News Corp – vedení podniku by nepřevzal James Murdoch, ale provozní ředitel Chase Carey. Dále šlo o to, že News Corp platila právníky Coulsonovi, James Murdoch byl znovu zvolen do čela společnosti BSKyB apod.

Tabulka č. 14 – počty zpráv z jednotlivých sledovaných servisů za srpen–prosinec roku 2011, v porovnání s červencem 2011

servis	počet výskytů (srpen až prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
zahraniční	52	114
ekonomický	6	7

5.1.2.6 Další formy zpravodajství

I v druhé části pololetí nabídla ČTK k některým textům další mediální formu zpravodajství

Tabulka č. 15 – počty zpráv, k nimž byla v srpnu až prosinci roku 2011 nabízena další forma zpravodajství, v porovnání s červencem 2011

forma	počet výskytů (srpen až prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
foto	13	66
video	1	0
audio	0	17
grafika	0	9

V druhé části pololetí bylo vydáno méně zpráv s fotografiemi než v červenci. Je třeba brát v úvahu, že zpráv bylo celkově o polovinu méně, ale i když se podíváme na poměr, bylo od srpna do prosince textů s fotografiemi méně.

Na rozdíl od července ale bylo k jedné zprávě v druhé části pololetí vydáno i video. Šlo o zprávu ohledně toho, že muž, který pěnou zaútočil na Ruperta Murdocha při parlamentním slyšení, byl odsouzen k šesti týdnům vězení a musí zaplatit pokutu.⁴⁵³

Oproti červenci nebylo v druhé polovině pololetí vydáno k žádné zprávě audio ani grafika.

V některých případech byly zprávy s fotografiemi vydávány ve více verzích.

5.1.2.9 Kategorie

Následující tabulka zobrazuje rozdíl v přiřazování zpráv k jednotlivým tematickým kategoriím v průběhu července a ostatních měsíců druhého pololetí.

Tabulka č. 16 – počty kategorií v srpnu-prosinci roku 2011 v porovnání s červencem 2011

kategorie	počet výskytů (srpen–prosinec 2011)	počet výskytů (červenec 2011)
média a reklama (med)	53	121
kriminalita a právo (zak)	44	118
politika (pol)	26	71
parlamenty a vlády (for)	22	56
firmy (efm)	5	7
magazínový servis (mag)	5	1
mix zajímavostí (mix)	4	1
kultura (kul)	2	0
sociální problematika (sop)	1	0
bohemika (bos)	1	0
burzy (bur)	0	4
burzy akciové = kapitálové (bua)	0	1

⁴⁵³ Útočník na Murdocha dostal šest týdnů vězení a pokutu, ČTK, 2. 8. 2011, 19:29

Z tabulky vyplývá, že nejfrekventovanější kategorie byly v obou obdobích totožné: *média a reklama, kriminalita a právo, politika a parlamenty a vlády*. Nově byly oproti červenci používány kategorie *kultura, sociální problematika a bohemika*. Zprávy z kategorie *kultura* se týkaly výpovědí postav britské kultury k odposlechům: herce Hughu Granta a spisovatelky J. K. Rowlingové.

Zpráva z nově použité kategorie *sociální problematika* se odposlechů dotýkala jen okrajově. Spíše hovořila o nepokojích v Londýně. Zmínka o nedělníku se objevila ve větě o tom, že se kvůli nepokojům mimořádně sejde parlament.

Text třetí nově použité kategorie – *bohemika* – se týkal pozdvižení, které v ruském tisku vyvolalo zmírnění českého náhubkového zákona, kdy novináři nově směli zveřejnit informace z odposlechů, pokud to bylo ve veřejném zájmu.

Naopak nebyly v porovnání s červencem zprávy řazeny do kategorií *burzy a burzy akciové = kapitálové*.

5.1.3 Background v druhém pololetí roku 2011

Ve zprávách se velmi často objevoval background, tedy kontext k události. Podobné informace se často opakovaly v průběhu celého pololetí. Přidávaly se k nim ale nové skutečnosti.

Background většinou stručně rekapituloval informace ohledně celého skandálu od jeho počátku, případně připomínal nedávné události, které souvisely s novými informacemi ve zprávě.

Zpočátku, když ještě nebylo známo tolik informací o odposleších, respektive všechny informace byly v podstatě nové, se background zaměřoval například na informování o nákladu nedělníku či o Rupertu Murdochovi a jeho kontaktech s premiérem Davidem Cameronem. Dále se background vracel k příběhu Andyho Coulsona. Často se přidával i fakta o Murdochově vlastnictví médií.

V backgroundu se objevila také informace o snaze všech britských premiérů udržovat dobré vztahy s Rupertem Murdochem, který ovlivňuje britskou politiku. Dodatečné informace ve zprávách se týkaly například i snahy Murdocha převzít celou BSKyB.

Dále byly backgroundem informace o předchozích fázích skandálu – například o jeho počátku v roce 2005, poté se objevily informace o Mulcaireovi a Goodmanovi a podobně. Také se připomínaly novější informace o skandálu – tedy že byl znovu rozpoután roku 2011 především díky zjištění o Milly Dowlerové.

Background často odkazoval k nedávným událostem a okolnostem, např. k uzavření nedělníku a propuštění novinářů, zatímco Rebekah Brooksová zůstávala na svém postu. Jindy obsahoval informace o profesní dráze Brooksové, o vztazích News International s britskými vládami, o Andy Coulsonovi, o výpovědích před výborem britského parlamentu, o přátelství Camerona s Rebekou Brooksovou či o Murdochově omluvě.

Background obsahoval nejen nedávné informace, které s obsahem bezprostředně souvisely, ale i základní informace o aféře.

5.1.4 Důsledky pro média

Už 8. července roku 2011 se David Cameron na tiskové konferenci vyslovil pro změnu regulace tisku. Premiér uvedl, že někdejší systém regulace tisku selhal – šlo o princip, kdy tisk reguloval sám sebe. Komise pro stížnosti na tisk (PCC), v níž zasedají zástupci médií a která prošetřuje stížnosti na jednotlivé listy, podle premiéra selhala, je neefektivní a měla by být nahrazena systémem, který by byl nezávislý na vládě i na tisku. Podle svých slov se Cameron hodlal snažit dosáhnout dohody s opozicí v této věci.

Britská média odhadovala, že bude mít aféra dopad na britská média i politiku. List The Independent dokonce skandál přirovnal k aféře Watergate, která připravila v roce 1974 prezidenta USA Richarda Nixona o funkci.

Důsledkem bylo i šetření, které mělo velmi brzy začít. Vést ho měly uznávané osobnosti s odbornými znalostmi. Jeho předmětem byly odposlechy i vztahy médií s politiky a policií a také selhání tehdejšího systému regulace tisku. Cameron uvedl, že by vztahy mezi politiky a médií měly být transparentnější a veškeré schůzky s novináři se mají zaznamenávat.

Dle slov britského premiéra by se také lidé zapletení do skandálu neměli podílet na řízení britských médií.

Události vyvolaly změny v britském mediálním a politickém světě. Krize oslabil Murdocha a také Camerona kvůli svým vazbám na něj.

O důsledcích v podobě regulace bude podrobněji hovořit šestá kapitola.

5.2 První náznaky

V první polovině roku 2011 (od 1. ledna do 30. června) vydala ČTK jen 12 zpráv, které v textu obsahovaly frázi „News of the World“. Oproti druhé polovině roku, na

jejímž začátku skandál vypukl, je to velký rozdíl. V druhé polovině roku 2011 bylo vydáno na toto téma celkem 179 zpráv, tedy o 167 více.

Tabulka č. 17 – počty zpráv zahraničního a ekonomického servisu s fází „News of the World“ v textu v jednotlivých měsících celého roku 2011

měsíc	počty zpráv
leden 2011	5
únor 2011	2
březen 2011	2
duben 2011	1
květen 2011	2
červen 2011	0
červenec 2011	121
srpen 2011	19
září 2011	15
říjen 2011	5
listopad 2011	15
prosinec 2011	4

Z tabulky č. 17 vyplývá, že před vypuknutím skandálu se v ČTK příliš velké množství zpráv o News of the World neobjevovalo. K velmi výraznému nárůstu došlo v červenci, když se informace o praktikách nedělníku dostaly na veřejnost. V předcházejícím měsíci nebyla naopak o listu vydána žádná zpráva.

Pokud se podíváme do ještě dřívějšího období, zjistíme, že například za celý rok 2010 bylo o News of the World vydáno celkem 31 zpráv, přičemž některé z nich už se týkaly odposlechů.

V roce 2010 byl list News of the World několikrát uveden ve zprávách ČTK jako zdroj. Zmínka o skandálu se pak objevila ve zprávě o plánu britského parlamentního výboru na zmírnění zákona o pomluvě. Výbor údajně kritizoval společnost News International kvůli přístupu k případu, kdy byli odposloucháváni zaměstnanci královské rodiny. Dle jedné ze zpráv podpořil Murdochův nedělník Davida Camerona před parlamentními volbami. Objevila se také zpráva o Coulsonovi v souvislosti

s odposlechy. Dle zprávy je možné, že Coulson o odposleších věděl a dokonce vyzval k jejich použití. Jiná zpráva informuje o tom, že Coulson nebude obviněn.

V první polovině roku 2011, tedy těsně před vypuknutím skandálu, se zprávy ČTK obsahující frázi „News of the World“ týkaly různých témat.

Ve zprávě ohledně BSKyB se (už v lednu roku 2011) hovořilo o podezření, že se v listu NoW odposlouchávaly telefony celebrit. Následující lednová zpráva už hovořila o odchodu Cameronova mluvčího – Andyho Coulsona – z funkce kvůli aféře s odposlechy. Coulson popřel podíl na odposleších a uvedl, že kvůli pozornosti médií nemohl dobře odvádět svou práci u Camerona.

Podle lednové zprávy bylo vyšetřování znovu otevřeno, protože britská policie získala novou informaci, když jí vedení News International předalo nové materiály. Společnost News International začala spolupracovat s policií, přičemž britská média dávala tento obrat do souvislosti s Murdochovou snahou převzít BSKyB. Televize BBC také přinesla informaci o dokumentech, které měly ukázat, že odposlechy probíhaly ještě roku 2010.

V dubnu pak přišla zpráva o tom, že v Británii vrcholí aféra ohledně odposlouchávání celebrit. Dle zprávy přiznal list NoW, že odposlouchával hlasové schránky stovek lidí. Hovořilo se ale jen o hercích, politicích a dalších celebritách. Na právníky se začaly obracet další možné oběti odposlechů. Při vyšetřování přitom bylo nalezeno 3 000 telefonních čísel. Zpráva připomněla, že aféra vrcholí právě v době, kdy se News Corp snaží převzít společnost BSKyB.

5.3 Doznívání skandálu

V letech následujících po roce 2011, kdy skandál vypukl, vypadalo vydávání zpráv o News of the World následovně: v roce 2012 bylo vydáno 115 takových zpráv, roku 2013 pak jen 35 zpráv. V roce 2013 už tedy nebyla kauze věnována taková pozornost. Od 1. ledna do 30. dubna roku 2014 pak bylo vydáno 10 zpráv.

Mnoho zpráv roku 2012, v nichž se hovořilo o News of the World, souviselo se skandálem s odposlechy.

Vyšetřovat se začalo v listu The Times. Zatčen byl bývalý reportér tohoto listu. Další Murdochův deník – The Sun – prý využíval uplácení úředníků. Policie

prohledávala kanceláře Murdochových médií a zadržela několik bývalých či současných novinářů The Sun.

Televize Sky News se dvakrát dostala do cizích e-mailových schránek. Objevovaly se různé zprávy informující o dalších žalobách na NoW.

Murdoch začal vydávat nový nedělník Sun on Sunday místo zaniklého listu.

James Murdoch odstoupil z čela News International. Odešel i z vedoucího postu v BSkyB. Později ho akcionáři ale znovu zvolili do čela správní rady. Brooksová byla obviněna z maření výkonu spravedlnosti. Coulson byl obviněn z křivého svědectví. Oba pak také z korupce.

Před Levesonovou komisí vypovídal premiér David Cameron, vicepremiér Nick Clegg, ministr financí George Osborne a expremiér Gordon Brown. Komise přišla s doporučením přísnější regulace médií. Měl by být vytvořen nový orgán zabývající se mediální regulací. Cameron takový orgán odmítl ustavit zákonem. Vyzval šéfredaktory britských médií, aby vytvořili nezávislý orgán pro regulaci tisku.

Herec Hugh Grant, který byl také obětí odposlechů, prohlásil, že by Evropská unie měla přijmout opatření, které by zajistilo, omezení vlivu mediálních magnátů tím, že by bylo určeno, jaké maximální množství médií může člověk vlastnit.

Komise pro stížnosti na tisk v březnu oznámila, že končí svou činnost. Byla často kritizována pro své pomalé reakce a bezzubost. Nemohla ani udělovat pokuty, pouze mohla tisk vyzvat ke zveřejnění omluvy.

V roce 2013 byla obžalována novinářka listu The Sun, a to z uplácení veřejného činitele. Následovalo zatčení dalších šesti britských novinářů zrušeného listu NoW. Zatčení byli také čtyři novináři listu Sunday Mirror. Poprvé šlo o novináře, kteří nepracovali pro Ruperta Murdocha.

Dva lidé se přiznali k prodeji informací listu The Sun. Šlo o bývalého policistu a o vězeňského strážce.

Tři největší britské strany se dohodly na zpřísnění dohledu nad tiskem a médii celkově. Měl vzniknout nový regulační úřad a udělovány by byly vysoké pokuty.

Rupert Murdoch měl opět vypovídat před britskými zákonodárci. Nedlouho před tímto oznámením se na veřejnost dostala informace o nahrávce, na níž Murdoch lituje, že poskytl policistům při vyšetřování pomoc.

Proces nakonec s Coulsonem, Brooksovou a dalšími představiteli listu začal 28. října. Tři z obviněných přiznali svou vinu. Nešlo ale o Coulsona ani Brooksovou.

Zmíněný soud byl prvním velkým trestním procesem, který byl vyvolán skandálem s odposlechy z roku 2011.

Zprávy týkající se nedělníku vydávala ČTK i v roce 2014. Do 30. dubna tohoto roku byly vydány zprávy s následujícím obsahem.

Andy Coulson o odposleších věděl a dokonce jim naslouchal, když vykonával funkci šéfredaktora listu. Poté se snažil zajistit, aby nevyšlo najevo, že šlo o nezákonný odposlech.

Deník Daily Mirror, který nevlastní Rupert Murdoch, měl také provádět odposlechy.

Tony Blair radil Brooksové ohledně skandálu šest dní před jejím zatčením, Chtěl být k dispozici i Rupertu Murdochovi a jeho synovi, a to jako tajný neoficiální poradce.

Rebekah Brooksová byla v únoru osvobozena v jednom z pěti bodů obžaloby. U soudu uvedla, že o odposleších netušila. O soukromém detektivovi Glennu Mulcaireovi dle svých slov také nikdy neslyšela.

Andy Coulson nutil odsouzeného novináře Clivea Goodmana, aby o množství ilegálních odposlechů prováděných redakcí mlčel. Za to mu Coulson nabídl, že se po odpykání trestu bude moci vrátit do redakce.

Coulson později přiznal, že roku 2004, kdy byl šéfredaktorem NoW, slyšel odposlech Davida Blunketta (tehdejšího ministra vnitra). Žádné jiné odposlechy prý ale neslyšel a ani neušil, že jsou nezákonné.

6. Důsledky kauzy odposlechů News of the World pro mediální sféru

6.1 Dle zpráv ČTK

O možné přísnější regulaci médií se zmiňovalo několik zpráv už ve zkoumaném období, tedy v druhé polovině roku 2011.

Už 6. července jedna ze zpráv informovala o tom, že aféra může ovlivnit regulaci britského tisku. Herec Hugh Grant prohlásil, že když už si veřejnost

uvědomuje, kam až mohou média zajít, mohl by být vyvíjen větší tlak na změny, protože odposlouchávání byli normální lidé, nejen celebrity.⁴⁵⁴

O několik dní později hovořil David Cameron na tiskové konferenci o tom, že by byl pro změnu regulace tisku. Systém, kdy tisk reguloval sám sebe, podle něj selhal. Komisi pro stížnosti na tisk (PCC), jejímiž členy jsou zástupci médií, by dle premiéra měl nahradit systém, který nebude závislý na tisku a vládě. Cameron také uvedl, že se v této oblasti bude snažit dosáhnout dohody s opozicí.⁴⁵⁵

Ofcom, regulační orgán televize a rozhlasu, uvedl, že se kvůli aféře obrátí na policii. Chce tak zjistit, zda je společnost Ruperta Murdocha způsobilá k vlastnictví licence pro rozhlasové a televizní vysílání. Pokud by Ofcom došel k tomu, že společnost nesplňuje podmínky vlastníka licence, mohlo by to ohrozit Murdochovy záměry s BSkyB, ale i vlastnictví jejího podílu.⁴⁵⁶ Dle Gordona Browna se News International snažila vyvíjet tlak na jeho vládu například i v oblastech týkajících se Ofcomu.⁴⁵⁷ S dalším jednáním ohledně BSkyB se pak čekalo na názor regulačních orgánů.⁴⁵⁸ Nakonec Murdoch od záměru získat BSkyB odstoupil kvůli veřejnému pobouření vyvolanému odposlechy.⁴⁵⁹

Dle zprávy z 9. července se listy v tento den shodovaly na tom, že aféra s odposlechy bude mít mimořádný dopad na britská média a politiku. List The Independent přirovnal celou aféru k Watergate. Aféra by také mohla snížit vliv Murdocha na britskou politiku.⁴⁶⁰

David Cameron hovořil o potřebě větší transparentnosti vztahů mezi novináři a politiky. Veškeré schůzky s novináři by podle nových pravidel mohly být zaznamenávány. Doposud se zaznamenávala jen oficiální setkání.⁴⁶¹

Koncem července, kdy Levesonova komise zahájila vyšetřování skandálu, oznámil soudce Brian Leveson, který stal v čele komise, že jeho tým se bude nejprve věnovat právům sdělovacích prostředků v kombinaci s ochranou soukromí, přičemž se zpráva v této souvislosti zmiňovala i o možné potřebě zavedení tužší regulace práce

⁴⁵⁴ V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechnů, ČTK, 6. 7. 2011, 17:00

⁴⁵⁵ Policie zatkla bývalého mluvčího britského premiéra Camerona, ČTK, 8. 7. 2011, 21:07

⁴⁵⁶ Murdoch přijíždí řešit krizi, listy píší o britské Watergate, ČTK, 9. 7. 2011, 12:49

⁴⁵⁷ Brown: Murdochovy listy využívaly "zločinecké podsvětí", ČTK, 12. 7. 2011, 15:35

⁴⁵⁸ Akcie News Corp po Murdochově rozhodnutí výrazně zpevnily, ČTK, 13. 7. 2011, 20:44

⁴⁵⁹ Rupert Murdoch po skandálu odstoupil od převzetí televize BSkyB, ČTK, 13. 7. 2011, 15:42

⁴⁶⁰ Murdoch přijíždí řešit krizi, listy píší o britské Watergate, ČTK, 9. 7. 2011, 12:49

⁴⁶¹ Cameron: Murdoch by neměl myslet na fúze, ale na řešení skandálu, ČTK, 13. 7. 2011, 15:08

médií, tedy i o selhání tehdejšího systému regulace tisku. Komise měla kromě prověření etické stránky fungování médií také zjistit, jestli samoregulace tisku funguje.⁴⁶²

V listopadu dle zprávy agentura Reuters usoudila, že by vyšetřování skandálu mohlo přinést přísnější regulaci britského tisku.⁴⁶³ Podobného názoru byly místní komentáře. Soudce Brian Leveson vyzval vydavatele, aby mu předložili návrhy na lepší způsob regulace činnosti tisku.⁴⁶⁴

Herec Hugh Grant na podzim před etickou komisí uvedl, že by měly být přijaty přísnější etické kodexy v médiích a že regulace tisku by měla být větší.⁴⁶⁵

Zpráva vydaná ČTK v červnu roku 2012 informovala o tom, že herec Hugh Grant vyzval EU k přijetí opatření, které by omezilo vliv mediálních magnátů. O tomto návrhu Grant jednal s Neelí Kroesovou, evropskou komisařkou pro digitalizaci a nové technologie. Grantova aktivita v tomto směru byla reakcí na skandál s odposlechy. Mělo by být omezeno množství médií, které může člověk vlastnit. Jinak podle něj veřejný život ovládnou korporace. EU by tak měla dle herce stanovit horní hranici pro tržní podíl mediálních společností. Grant ale pochyboval o tom, že by něco podobného přijala britská vláda. Dle zprávy neexistovala žádná celoevropská regulace, která by stanovila určitou hranici pro podíl na mediálním trhu. Existovala ale unijní pravidla pro konkurenci na trhu, která se týkala všech jeho sektorů.⁴⁶⁶

V listopadu už se psalo o tom, že by zpráva Levesonovy komise, která měla být brzy vydána, mohla omezit svobodu médií. Od zprávy se čekalo, že navrhne změny v regulaci médií. Ta se obávala o svou svobodu. Komise dle jedné ze zpráv provedla vůbec největší zkoumání praktik britských médií v celých britských dějinách. Celkem bylo vyslechnuto 474 svědků včetně politiků a celebrit. Ty praktiky bulvárního tisku kritizovaly. Očekávalo se, že zpráva Levesonovy komise bude k médiím kritická a přísná. Sdružení Hacked Off vytvořené pro pomoc obětem odposlechů požadovalo, aby se vláda rychle zařadila podle doporučení komise. Vláda ale neměla na věc jednotný pohled. Konzervativní ministr William Hague například svobodu tisku obhajoval, zatímco liberálně demokratičtí ministři požadovali regulaci médií. Bylo také pravděpodobné, že si Cameron nebude chtít média v zemi znepřátelit. Ta totiž byla proti

⁴⁶² Začalo nezávislé vyšetřování britského mediálního skandálu, ČTK, 28. 7. 2011, 12:58

⁴⁶³ Odposlechy v Británii provádělo nejspíše více listů, ČTK, 14. 11. 2011, 19:19

⁴⁶⁴ Herec Grant vyzval kvůli kauze s odposlechy k regulaci médií, ČTK, 21. 11. 2011, 19:19

⁴⁶⁵ Herec Grant vyzval kvůli kauze s odposlechy k regulaci médií, ČTK, 21. 11. 2011, 19:19

⁴⁶⁶ Hugh Grant žádá EU o regulaci mediálního trhu, ČTK, 27. 6. 2012, 10:02

jakékoli regulaci. Britský tisk doposud fungoval v rámci seberegulace a obával se, že činnost komise s sebou přinese značné omezení médií, možná dokonce zákonem. Především bulvární tisk se cítil ohrožen.⁴⁶⁷

David Cameron dle později vydané zprávy oznámil, že by souhlasil s větší regulací médií, změna je podle něj nutná. Levesonova komise byla dle jeho slov zřízena i kvůli neúspěšnému regulačnímu systému. Média by potřebovala nezávislý regulační systém, který by měl pravomoci rozhodovat a zároveň i důvěru veřejnosti. Zpráva ČTK uvedla, že podle průzkumu chce 79 % Britů zákon, který by zajistil nezávislý dozor nad médií.⁴⁶⁸

Další zpráva ČTK informovala o tom, že Levesonova komise doporučila regulovat média přísněji. Komise ve své zprávě uvedla, že by britský parlament měl vytvořit podmínky ke vzniku nového orgánu mediální regulace, který by nebyl závislý na státu. Kvůli diskuzi politiků ohledně zákonného rámce orgánu začal hrozit rozpad vládní koalice. Dle komise by měl být nový orgán tvořen zástupci médií, přístup do něj ale mají mít i lidé nezávislí na médiích, tudíž nikoli zákonodárci a členové vlády – nešlo by tak o státní regulaci médií. Dle Levesona by vznikla možnost chránit nezávislost médií zákonem. Cameron sice souhlasil s přísnější regulací, nechtěl ji ale uzákonit. Naopak, dle vicepremiéra Nicka Clegga (liberálního demokrata) by zákon zajistil nezávislou regulaci. Šéf opozice Ed Miliband promluvil pro přijetí Levesonových návrhů jako celku – tedy i s vytvořením zákona. Někteří konzervativci se obávali omezení svobody projevu.⁴⁶⁹

Zpráva Levesonovy komise měla 2000 stran a byla velmi kritická ke vztahům politiků, médií a policie, díky kterým mohly sdělovací prostředky narušovat soukromí. Dle Camerona musejí takové vztahy skončit. Zpráva se postavila na stranu obětí odposlechů. Měl by existovat způsob, jak by se mohly bránit, a to bez obracení se na soud. Právě zákonem upravený orgán, který by byl nově zřízen, by podle Levesona mohl rychle a také levně řešit stížnosti na chování médií.⁴⁷⁰

Britský tisk reagoval na zprávu Levesonovy komise různě. Konzervativní list The Daily Telegraph spolu s dalšími listy například souhlasil s Cameronovým postojem proti ustavení nového regulačního orgánu zákonem. Dle názoru liberálního listu The Guardian by zase Cameron měl bez výhrad přijmout doporučení komise. Zákon by

⁴⁶⁷ V Británii vyjde zpráva, která může omezit svobodu médií, ČTK, 28. 11. 2012, 12:46

⁴⁶⁸ V Británii vyjde zpráva, která povede ke změně regulace médií, ČTK, 29. 11. 2012, 04:11

⁴⁶⁹ Britská média má regulovat nový, na státu nezávislý orgán, ČTK, 29. 11. 2012, 20:28

⁴⁷⁰ Britská média má regulovat nový, na státu nezávislý orgán, ČTK, 29. 11. 2012, 20:28

podle něj vedl k posílení důvěryhodnosti médií a nešlo by o státní zásah do svobody projevu. Cameron byl za svůj postoj kritizován oběťmi odposlechů. Ministryně kultury a médií dokonce řekla, že vláda připraví návrh zákona dle Levesonovy komise, čímž se podle ní ukáže, jak nepraktické je vytvářet regulace založené na zákoně. Labouristé se obávali, že zákon bude schválně napsán tak, aby zdiskreditoval Levesonovy návrhy. Ministryně také vyzvala tisk, aby sám předložil vlastní plán regulace, který by nahradil současnou autoregulaci. Pokud k dohodě tisku nedojde, zůstává možnost legislativní regulace. Veřejnost byla většinou znechucena a přála si přísnější regulaci. Šéf opozice Ed Miliband hodlal po nějaké době navrhnout parlamentu přijetí Levesonových doporučení, přičemž by pravděpodobně získal většinu.⁴⁷¹

V prosinci pak sám David Cameron vyzval šéfredaktory britských listů, aby rychle vytvořili nezávislý orgán pro regulaci tisku a naplnili tak doporučení Levesonovy komise. Takový orgán by měl odpovídat požadavkům z Levesonovy zprávy – pokuty by tedy dosahovaly až milionu liber, stížnosti by se musely vyšetřovat, omluvy by se tiskly na viditelných místech a regulační systém by byl tvrdý a nezávislý. Cameron dopřál novinářům jen omezený čas pro vytvoření tohoto orgánu. Ministryně kultury a médií už dříve uvedla, že pokud nebude tisk jednat rychle, bude přijat zákon. Doposud dohlížela na listy Komise pro stížnosti na tisk (PCC – Press Complaint Commission). Ta byla ale dle většinového názoru bezzubá, protože ji tvořili například i členové volení britskými listy. Nemohla také udělit pokutu, pouze vyzvat určitý list k tomu, aby zveřejnil omluvu.⁴⁷²

V březnu roku 2013 informovala zpráva ČTK o uzavření kompromisní dohody mezi třemi největšími parlamentními stranami v Británii. Dohoda měla zpřísnit dohled nad médii v království. Počítala s vytvořením nového regulačního úřadu a také s vysokými pokutami, které by následovaly při porušení zákonů. Ve stejný den, kdy byla dohoda uzavřena, vyšlo najevo, že pravděpodobně existují důkazy o stovkách dalších možných obětí odposlechů. Harrieta Hermanová z Labouristické strany řekla, že dohoda bude chránit svobodu tisku, ale i práva lidí. Také podle Davida Camerona a Eda Milibanda nebude dohoda omezovat investigativní novináře. Přesto se organizace Index of Censorship něčeho takového obává. Opačný názor má sdružení obětí odposlechů, podle něhož nejsou opatření dostatečná. Díky dohodě by měl být vytvořen nezávislý

⁴⁷¹ Levesonův zákon by omezil svobodu tisku, píše komentátoři, ČTK, 30. 11. 2012, 16:03

⁴⁷² Cameron vyzval šéfredaktory, aby vytvořili orgán regulující tisk, ČTK, 4. 12. 2012, 14:50

regulační úřad, který bude moci přimět média ke zveřejnění jasné omluvy a při porušení pravidel bude moci médiím uložit pokutu až milion liber. Média se tomuto regulačnímu režimu mohou podřídit dobrovolně, ale pokud to neudělají, mohou pak u soudu utrpět ještě větší škodu. Dle premiéra dohoda podporuje britskou tradici investigativní žurnalistiky a svobody slova, ale zároveň chrání práva občanů. Cameron byl stále proti přijetí tiskového zákona. Regulační úřad totiž bude ustaven královskou listinou neboli chartou (zvláštním vládním nařízením), nikoli zákonem. Bude ale existovat zvláštní zákon, který zabrání účelovým úpravám charty.⁴⁷³

Parlament tedy v podstatě podpořil přísnější samoregulaci tisku.

V říjnu roku 2013 jedna ze zpráv informovala o tom, že začíná proces s Brooksovou a Coulsonem a dalšími představiteli nedělníku News of the World. Zpráva se zmínila i o chartě. Spor o chartu dle zprávy vrcholil právě v době, kdy měl proces začít. Na chartě se totiž sice dohodly tři hlavní britské strany, ale vedení většiny britských médií je proti. Šlo by podle nich o státní dohled nad tiskem.⁴⁷⁴

6.2 Dle britských médií

Jak bylo řečeno výše, v březnu roku 2013 se tři největší britské politické strany dohodly na vytvoření nového regulačního úřadu (později známého jako Královská charta), kterému se budou moci média dobrovolně podřídit. Britská média přinesla další podrobnosti.

Zpráva z listopadu roku 2013 hovořila o tom, že novinový průmysl protestoval proti výše zmíněné Královské chartě. Podle kritiků by po 300 letech mohla přinést politickou kontrolu tisku. Mnoho listů uvedlo, že by se do Královské charty nezaregistrovaly.⁴⁷⁵ Z Charty vyplývá mnoho doporučení Levesonovy komise.⁴⁷⁶

Vydavatelé chtěli podepsání Královské charty zabránit. Jejich snahu ukončil Vrchní soud v říjnu roku 2013.⁴⁷⁷ Novinový průmysl tehdy předložil vlastní, alternativní chartu, která byla odmítnuta. Dle Lorda Blacka, výkonného ředitele Telegraph Media

⁴⁷³ Britské strany se dohodly na zpřísnění dohledu nad médii, ČTK, 18. 3. 2013, 21:35

⁴⁷⁴ V Británii začne dlouho očekávaný proces s Brooksovou a Coulsonem, ČTK, 27. 10. 2013, 10:30

⁴⁷⁵ HOLEHOUSE, Matthew. Royal Charter 'redundant' if press creates own tough system, says minister. In: *The Telegraph* [online]. 3. 11. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/mediatechnologyandtelecoms/media/10423419/Royal-Charter-redundant-if-press-creates-own-tough-system-says-minister.html>

⁴⁷⁶ Celebrities ask press to accept charter regulation plan. In: *BBC News* [online]. 18. 3. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26623103>

⁴⁷⁷ HAGGERTY, Angela. High Court denies press industry an injunction to prevent Royal Charter on press regulation going through. In: *The Drum* [online]. 30. 10. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.thedrum.com/news/2013/10/30/high-court-denies-press-industry-injunction-prevent-royal-charter-press-regulation>

Group, byl dokument odmítnut po podvodném soudním procesu.⁴⁷⁸ Tisk se tedy rozhodl nyní již oficiálně zavedenou Královskou chartu ignorovat a založit nový regulační orgán, který bude mít nové pravomoci.⁴⁷⁹

Britský novinový průmysl se ale své charty tehdy v říjnu roku 2013 nevzdal. Byl zahájen soudní přezkum říjnového zamítnutí alternativní charty. Druhá etapa soudu se měla uskutečnit 30. dubna roku 2014, kdy mělo dojít k odvolacímu řízení.⁴⁸⁰

Novinový průmysl tedy požadoval soudní přezkum odmítnutí vlastní verze charty pro tiskovou regulaci, která byla postavena proti Královské chartě. Vydavatelé požadovali právní uznání své vlastní charty. Dříve prý neměli dostatek informací o kritériích uplatňovaných státní radou při uznávání Královské charty. Hlavní tiskové skupiny (např. Associated Newspapers, Telegraph Media Group či News International) se cítily vyloučeny z konečných fází celého procesu. Hned v dubnu tak předložily svou vlastní chartu.

Soudní rozhodnutí z 1. května roku 2014 ale ukončilo kampaň iniciativy Pressbof (Press Standards Board of Finance)⁴⁸¹ za vlastní oficiálně uznanou královskou chartu. To s největší pravděpodobností vydavatele neodradí od záměru regulovat sami sebe i bez uznání vlády. Pokračují ve snaze ustavit svou vlastní organizaci Independent Press Standards Organisation (IPSO), která má být nástupcem zdiskreditované Press Complaints Commission (PCC). IPSO má podporu drtivé většiny národních tiskových skupin. Nepřipojily se ještě listy Financial Times a The Guardian. List Financial Times oznámil, že hodlá založit vlastní systém pro řešení stížností.⁴⁸²

Dle posledních informací byl předsedou regulačního orgánu IPSO jmenován Sir Alan Moses, který předsedal procesu sohamských vražd.⁴⁸³

⁴⁷⁸ HAGGERTY, 25. 4. 2014 [cit. 2014-05-02]

⁴⁷⁹ Maria Miller quits as culture secretary after expenses row. In: *BBC News* [online]. 9. 4. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-26951464>

⁴⁸⁰ HAGGERTY, 25. 4. 2014 [cit. 2014-05-02]

⁴⁸¹ Pressbof je orgánem novinového průmyslu, který financuje regulační systém. (Zdroj: Press applies for judicial review. *Belfast Telegraph* [online]. 24. 10. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.belfasttelegraph.co.uk/news/local-national/uk/press-applies-for-judicial-review-29695625.html>)

Pressbof zastupuje Asociaci vydavatelů novin, Skotskou novinovou společnost a Asociaci profesionálních vydavatelů. (Zdroj: HAGGERTY, Angela. High Court denies press industry an injunction to prevent Royal Charter on press regulation going through. In: *The Drum* [online]. 30. 10. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.thedrum.com/news/2013/10/30/high-court-denies-press-industry-injunction-prevent-royal-charter-press-regulation>)

⁴⁸² O'CARROLL, Lis. Press regulation: Newspapers lose court of appeal battle over rival royal charter. In: *The Guardian* [online]. 1. 5. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/media/2014/may/01/press-regulation-newspaper-court-appeal-royal-charter>

⁴⁸³ BURRELL, Ian. Appeal Court judge Sir Alan Moses appointed first head of new press regulator. In: *The Independent* [online]. 29. 4. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z:

Nově ustavovaný orgán IPSO by mohl udělovat pokuty ve výši milionu liber. Politici něco takového nejprve odmítli. V listopadu roku 2013 ale Maria Millerová, tehdejší státní tajemnice pro kulturu, média a sport a ministryně pro ženy a rovnosti uvedla, že by bylo dobré, kdyby novinový průmysl prosadil své vlastní plány. Podle ní by byl nejlepším způsobem, jak odvrátit zákonný předpis, efektivní systém samoregulace. Vznikla tak možnost uznání IPSO. Na otázku, zda by nutila listy připojit se k Chartě, kdyby IPSO fungovala, odpověděla Millerová, že ne, protože podle ní by to v zemi, která má tradici svobody tisku, nebylo správné. Svoboda tisku je dle jejích slov součástí demokratického systému země a samoregulační přístup je důležitý.⁴⁸⁴

Článek internetové mutace listu *The Telegraph* 25. dubna roku 2014 přinesl názor Lorda Blacka, výkonného ředitele *Telegraph Media Group*, na Královskou chartu regulace tisku. Black v tomto případě hovořil o nepřijatelném porušení svobody tisku a projevu. Chartu označil za hrozbu. Novinový průmysl podle něj musí bojovat proti zapojení státu.⁴⁸⁵

IPSO, jejíž zakládání mezitím pokračovalo, má mít podobné pravomoci pro ukládání pokut novinám za porušení kodexu, jako ty navrhované Chartou. Organizace je však kritizována za to, že není dostatečně nezávislá na velkých novinových skupinách. Listy ale pravděpodobně nebudou souhlasit s žádným dohledem výboru navrženého Chartou pro zajištění dodržování standardů stanovených v Levesonově zprávě.⁴⁸⁶

V červnu roku 2014 by tedy Komise pro stížnosti na tisk (*Press Complaints Commission PCC*) měla být nahrazena právě organizací *Independent Press Standards Organisation (IPSO)*. Půjde o nový samoregulační orgán, jehož vznik vyplynul ze skandálu s odposlechy a následného vyšetřování Levesonovy komise.⁴⁸⁷

Lord Black 25. dubna uvedl, že do IPSO se zapsal mimořádně vysoký počet vydavatelů – více než 90 %. Trval na tom, že nový regulátor bude mít větší pravomoci a zajistí, že bude regulace tisku oddělena od vměšování politiků. Iniciativa *Hacked Off* se

<http://www.independent.co.uk/news/media/press/appeal-court-judge-sir-alan-moses-appointed-first-head-of-new-press-regulator-9303196.html>

⁴⁸⁴ HOLEHOUSE, 3. 11. 2013 [cit. 2014-05-02]

⁴⁸⁵ Press must 'fight with vigour' against restrictions to freedom, says Lord Black. In: *The Telegraph* [online]. 25. 4. 2014 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z:

<http://www.telegraph.co.uk/news/politics/10786961/Press-must-fight-with-vigour-against-restrictions-to-freedom-says-Lord-Black.html>

⁴⁸⁶ Celebrities ask press to accept charter regulation plan. In: *BBC News* [online]. 18. 3. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26623103>

⁴⁸⁷ Press must 'fight with vigour' against restrictions to freedom, says Lord Black. In: *The Telegraph* [online]. 25. 4. 2014 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z:

<http://www.telegraph.co.uk/news/politics/10786961/Press-must-fight-with-vigour-against-restrictions-to-freedom-says-Lord-Black.html>

ale obává, že IPSO se nebude lišit od končící Press Complaint Commission, která byla často kritizována (byla neefektivní a zasedali v ní zástupci médií).⁴⁸⁸

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo popsat zobrazení skandálu s odposlechy listu News of the World v zahraničním textovém servisu České tiskové kanceláře. Práce se měla zaměřit především na zprávy z druhé poloviny roku 2011, kdy skandál vypukl. Konkrétně se měla soustředit na zjištění, jak rozsáhle ČTK o tomto případu informovala a jak se měnilo množství zpráv v čase, z jakých zdrojů agentura čerpala a které formáty zpravodajství používala.

Mezi cíle práce také patřilo zjistit, zda a jakým způsobem skandál ovlivnil mediální scénu ve Velké Británii v oblasti regulace. Dále měla práce charakterizovat postoj Ruperta Murdocha k aféře a také zjistit, jaké náznaky skandálu přecházely, co se v případě odehrávalo po zkoumaném období či zda skandál zasahuje i do současnosti.

Práce zjistila, že počet textů obsahujících zmínku o listu News of the World se v roce 2011, kdy skandál vypukl, oproti předchozímu roku rapidně zvýšil a ještě v roce 2012 zůstal poměrně vysoký, než došlo k výraznějšímu poklesu roku 2013 (práce zachycuje počet a obsah zpráv až do 30. dubna roku 2014).

V prvním pololetí roku 2011 nevycházelo příliš zpráv týkajících se nedělníku, v červnu dokonce nevyšla žádná. V červenci, kdy skandál vypukl, se ale počet zpráv ohledně tohoto tématu prudce zvýšil. V dalších měsících roku 2011 se opět vydávalo zpráv méně. Opravdu výrazný nárůst počtu zpráv se tedy projevil jen v červenci. Během tohoto jediného měsíce vyšly dvě třetiny všech zpráv druhé poloviny roku 2011.

Z formátů zpravodajství byla v červenci nejčastěji používána klasická zpráva, následoval headline, profil, shrnutí, otvírák a fleš. Textů formátu headline využívala agentura k rychlému informování o důležitých událostech. Soudě podle jediného případu přidělení priority 1 považovala ČTK za nejdůležitější informaci o zatčení Andyho Coulsona, bývalého šéfredaktora News of the World a bývalého mluvčího premiéra Davida Camerona. Formou headline, ač s nižší prioritou vyšly ale i další informace, například o uzavření listu News of the World, o příletu Ruperta Murdocha do Londýna kvůli krizi kolem nedělníku či o průběhu parlamentního slyšení. ČTK rychle reagovala na aktuální události, například headline o zatčení Andyho Coulsona či

⁴⁸⁸ HAGGERTY, 25. 4. 2014 [cit. 2014-05-02]

o plánovaném uzavření News of the World vyšel vždy v den, kdy byly tyto události oznámeny.

Klasické zprávy, kterých bylo ve sledovaném období vydáno nejvíce, vycházely s prioritou 3 nebo 4. Buď rozšiřovaly headline, nebo přinášely informaci jako první. Důkladně popisovaly nové události a většinou nabízely také background, který čtenářům přibližoval, co se dělo doposud, nebo například informoval o mediálním vlastnictví Ruperta Murdocha. Někdy byly vydávány další verze zpráv a postupně doplňovány o nová zjištění. Nejvyšší počet vydaných verzí dosáhl čísla sedm a šlo o zprávu informující o rezignaci Rebeky Brooksové na post ředitelky News International a následně i o rezignaci Lese Hintona na post ředitele společnosti Dow Jones.

Mimo jiné byly vydávány také profily, a to s prioritou 3 nebo 4. Profily se týkaly například Ruperta Murdocha či průběhu celého skandálu.

Zdrojem informací byla často zahraniční média a také zahraniční zpravodajské agentury. V červenci byla nejvyužívanějším mediálním zdrojem britská BBC (televizní stanice a také internetové stránky BBC) následovaná listem The Guardian, The Daily Telegraph a The Independent. Z agentur se nejvíce uplatnily Reuters, AFP a AP, v menší míře i DPA. Práce uvádí některé příklady použití různých zdrojů. Jako zdroje byla ale uváděna i různá prohlášení a oznámení.

Nejvyužívanějšími kategoriemi byly v červenci roku 2011 tyto: *média a reklama, kriminalita a právo a politika*.

V ostatních měsících druhého pololetí roku 2011 se vyskytlo poměrově méně textů typu headline a žádný z nich neměl prioritu 1. Nevyskytla se na rozdíl od července žádná fleš (tedy priorita 2), bylo mnohem méně profilů a otvíráků. Zprávy se vydávaly maximálně ve 3. verzi. Nejvíce textů bylo označeno prioritou 4 (v červenci byla nejfrekventovanější priorita 3).

Nejčastěji citovaným či parafrázovaným zdrojem byla tentokrát agentura AP a po ní BBC a The Guardian. Je to zajímavé zjištění vzhledem k tomu, že v červenci byla americká agentura jako zdroj uváděna v mnohem nižším množství případů. Opět se mezi zdroji objevila také různá prohlášení a oznámení. Obsah zpráv přitom v ostatních měsících nebyl nijak specifický a AP byla zdrojem různých informací. Dvakrát se ale u zpráv, kde byla AP zmíněna, objevily i druhé verze.

Před vypuknutím skandálu, bylo vydáváno jen málo zpráv týkajících se nedělníku. V roce 2010 byl list ve zprávách využíván jako zdroj, anebo se hovořilo o Andym Coulsonovi, který zatím nebyl obviněn.

V první polovině roku 2011 se psalo o možných odposleších celebrit a o odstoupení Andyho Coulsona z postu mluvčího britského premiéra. V lednu bylo také vyšetřování znovu otevřeno díky nově získaným informacím. V dubnu už ČTK informovala o odposlouchávání stovek lidí.

Po sledovaném období, v roce 2012, informovala ČTK o zadržení několika novinářů, o úplatcích listu The Sun či odstoupení Jamese Murdocha z čela News International a BSkyB. Levesonova komise dle jedné ze zpráv přišla s doporučením pro opatření ohledně britských médií. List se ale dále objevoval v některých zprávách jako zdroj. V roce 2013 se psalo o zatčení dalších novinářů či o blížícím se procesu s Coulsonem, Brooksovou a dalšími aktéry.

Texty z roku 2014 hovořily o tom, že Coulson o odposleších věděl a snažil se je zakrýt. Tony Blair radil Brooksové krátce před jejím zatčením a chtěl pomoci i Murdochovým.

Aféra přinesla důsledky pro britská média. Dle zpráv ČTK byla pro svou bezzubost kritizována Komise pro stížnosti na tisk (PCC) a plánovalo se její nahrazení silnějším orgánem. Premiér David Cameron se vyslovil pro větší transparentnost vztahů mezi novináři a politiky. Stále se hovořilo o potřebě přísnější regulace tisku. Levesonova komise takovou regulaci doporučila a Cameron uvedl, že by s ní souhlasil, nechtěl ale ustavit nový regulační orgán zákonem. Nakonec bylo mezi třemi největšími britskými stranami dosaženo dohody, která počítala s vytvořením nového regulačního úřadu.

Britská média hovořila o tom, že se tři největší strany dohodly na vytvoření Královské charty, nového regulačního úřadu. Novinový průmysl proti ní ale protestoval a předložil vlastní chartu, která byla odmítnuta. Rozhodl se tedy Královskou chartu ignorovat (přihlášení k ní nebylo povinné) a založil vlastní orgán: Independent Press Standard Organization (IPSO). Ten by mohl udělovat pokuty do výše milionu liber a měl by další pravomoci podobně jako Charta. PCC by orgánem IPSO měla být nahrazena v červnu letošního roku. Půjde vlastně o nový samoregulační orgán, který vznikl v důsledku skandálu.

Summary

The objective of this thesis was to describe the display of The News of the World phone-hacking scandal in the news of Czech News Agency. The thesis focuses mainly on news published in second half of 2011, when the scandal broke out.

Specifically the thesis was supposed to focus on how widely the Czech news agency informed about this case and how the amount of news changed during that time. The thesis was also supposed to find out if the scandal influenced media regulation in Great Britain and to describe periods before and after the scandal.

In 2011, when the scandal broke out, the number of news of the Czech news agency concerning the News of the World paper increased rapidly as compared with the previous period. Even in 2012 the number of news was quite high and in 2013 a decrease came.

In first half of 2011 there were not published much news concerning the News of the World. The number suddenly increased in July, but in August and next months there were less news again and this situation was similar through other months of the second half of 2011. That is why the thesis more focused on July.

In July, regarding the reporting format, the classic news was used most often. Other formats as headline, profile, summary, opener and flash followed. The agency was using the headline format to quickly inform its subscribers about important events. One of headlines had a priority 1 which means this news was most important. It informed about the arrest of Andy Coulson, former News of the World editor. For example another headline (with priority 3) informed about closing of the News of the World. Classic news often contained a background informing about recent event or Murdoch's media empire. There were versions of these news published which were bringing new pieces of information to those already known.

The most widely used source was BBC or The Guardian and the foreign news agencies too (Reuters, AFP and so on). Some proclamations or announcements were often included. The thesis shows some examples of sources used. Mostly used categories of news were *media and advertising*, *criminality* and *politics*.

In other months of 2011 no news had priority 1 and there were much less news in general. Mostly used source was the AP and then the BBC and The Guardian.

In 2010 there were not much news published concerning the News of the World.

The news concerning arrests, demissions or the phone-hacking trial were published after the main period. The scandal carried consequences for the British media. The Press complaints comission (press regulator) will be replaced by more powerful regulator called Independent Press Standard Organization. Three biggest political parties agreed a royal charter (concerning press regulation), but the press did not want to sign in because it was afraid of censorship.

Použitá literatura

Seznam literatury

BROCK, G. The Leveson Inquiry: There's a bargain to be struck over media freedom and regulation. *Journalism*. 2012-04-18, vol. 13, issue 4, s. 519-528 [cit. 2014-04-13]. DOI: 10.1177/1464884912443495.

CARLSON, M. a D. BERKOWITZ. 'The emperor lost his clothes': Rupert Murdoch, News of the World and journalistic boundary work in the UK and USA. *Journalism*. DOI: 10.1177/1464884913477280.

CONBOY, Martin. *Journalism: a critical history*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications, 2004. ISBN 9781412931687.

CURRAN, James a Jean SEATON. *Power without responsibility: the press and broadcasting in Britain*. New York: Routledge, 1997, viii, 420 p. ISBN 04-151-1407-1.

ELSE, David. *Anglie*. 1. české vyd. Praha: Svojtka, 2004, 926 s. ISBN 80-723-7900-3.

KÖPPLOVÁ, Barbara a Juraj VOJTEK. *Stručný přehled vývoje britského tisku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1976.

KÖPPLOVÁ, Barbara a Ladislav KÖPPL. *Dějiny světové žurnalistiky*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1989. ISBN 80-7077-216-6.

MAJSTR, Jiří, 1998, s. 1 Jaroslav RICHTER, Hana ŘEHÁKOVÁ, Ludmila TRUNEČKOVÁ a Dušan VESELÝ. Ed. Jaroslav RICHTER. *ČTK včera, dnes a zítra*. Praha: Česká tisková kancelář, 1998.

MCKNIGHT, David. *Rupert Murdoch: profil politické moci*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-2585-0.

MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Vyd. 1. Překlad Hana Loupová. Praha: Portál, 2004, 182 s. Sociální vědy. ISBN 80-717-8840-6.

MONICA, Paul R. *Jak myslí Rupert Murdoch: Tajemství úspěchu mediálního magnáta*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011, 255 s. ISBN 978-80-251-2632-5.

PROKOP, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. 1. české vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0618-6.

ŠMÍD, Milan a Ludmila TRUNEČKOVÁ. *Novinář a jeho zdroje v digitální éře*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009, 205 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-802-4616-612.

TEMPLE, Mick. *The British press*. [Rev. ed.]. Maidenhead: Open University Press, 2008. ISBN 978-033-5236-954.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006, 191 s. ISBN 80-736-7096-8.

TRUNEČKOVÁ, Ludmila. *Tiskové agentury*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-718-4459-4.

TRUNEČKOVÁ, Ludmila. Zpráva v agentuře. In: OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-802-4618-999.

Internetové zdroje

517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři. In: *517/1992 Sb.* 1992. Dostupné z: <http://www.uplnezneni.cz/zakon/517-1992-sb-o-ceske-tiskove-kancelari>

95. výročí založení ČTK. *ČTK Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2014-03-23]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/historie/

A round-table on the international dimensions of News Corp in the light of the UK phone hacking scandal. *Global Media and Communication*. 2012-04-29, vol. 8, issue 1, s. 3-25 [cit. 2014-04-13]. DOI: 10.1177/1742766511434730. Dostupné z: <http://gmc.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1742766511434730>

ADDLEY, Esther. The News of the World's sensational history. In: *The Guardian* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/media/2011/jul/07/news-of-the-world-history>

Andy Coulson: 'I may not have got Downing Street job'. In: *BBC News* [online]. 29. 4. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27206425>

BURRELL, Ian. Appeal Court judge Sir Alan Moses appointed first head of new press regulator. In: *The Independent* [online]. 29. 4. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/media/press/appeal-court-judge-sir-alan-moses-appointed-first-head-of-new-press-regulator-9303196.html>

CASCIANI, Dominic. Hacking trial: Defence story so far. In: *BBC News* [online]. 15. 4. 2014 [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26386151>

Celebrities ask press to accept charter regulation plan. In: *BBC News* [online]. 18. 3. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26623103>

D'ARMA, Alessandro. Global media, business and politics: A comparative analysis of News Corporation's strategy in Italy and the UK. *International Communication Gazette*. 2011-12-06, vol. 73, issue 8, s. 670-684 [cit. 2014-03-15]. DOI: 10.1177/1748048511420095. Dostupné z: <http://gaz.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1748048511420095>

DJ Taylor: For 168 years News of the World was as English as roast beef. In: *The Independent* [online]. 8. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/voices/commentators/dj-taylor-for-168-years-news-of-the-world-was-as-english-as-roast-beef-2308954.html>

DURRANI, Arif a Rich SUTCLIFFE. News of the World to close, ending 168-year history. In: *Brand Republic* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.brandrepublic.com/news/1079113/>

FÜRST, Frederike. *Keith Rupert Murdoch* [online]. 2003 [cit. 2014-03-15]. ISBN 978-3-638-39960-9. Dostupné z: <http://www.grin.com/en/e-book/41757/keith-rupert-murdoch>

HAGGERTY, Angela. High Court denies press industry an injunction to prevent Royal Charter on press regulation going through. In: *The Drum* [online]. 30. 10. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.thedrum.com/news/2013/10/30/high-court-denies-press-industry-injunction-prevent-royal-charter-press-regulation>

HOLEHOUSE, Matthew. Royal Charter 'redundant' if press creates own tough system, says minister. In: *The Telegraph* [online]. 3. 11. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/mediatechnologyandtelecoms/media/10423419/Royal-Charter-redundant-if-press-creates-own-tough-system-says-minister.html>

CHANDRASEKHAR, Indu, Murray WARDROP a Andy TROTMAN. Phone hacking: timeline of the scandal. In: *The Telegraph* [online]. 23. 7. 2012 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/phone-hacking/8634176/Phone-hacking-timeline-of-a-scandal.html>

Infobanka ČTK – slovní zpravodajství. www.ctk.cz

KRUSE, H. Betting on News Corporation: Interactive Media, Gambling, and Global Information Flows. *Television*. 2008-10-07, vol. 10, issue 2, s. 179-194. DOI: 10.1177/1527476409332046. Dostupné z: <http://jos.sagepub.com/cgi/doi/10.1177/1440783307080106>

Madeleine McCann: Police hunt sex attacker. In: *BBC News* [online]. 19. 3. 2014 [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-26646885>

Maria Miller quits as culture secretary after expenses row. In: *BBC News* [online]. 9. 4. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-26951464>

Newsletter ČTK, č. 12, podzim 2009, s. 8. In: [online]. [cit. 2014-05-05]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/.extern_kontejner/CTK/newsletter_pdf/CTK_newsletter_12-CZ.pdf

O'CARROLL, Lis. Press regulation: Newspapers lose court of appeal battle over rival royal charter. In: *The Guardian* [online]. 1. 5. 2014 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/media/2014/may/01/press-regulation-newspaper-court-appeal-royal-charter>

Odbočky ve světě. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/kontakty/odbocky_ve_svete/; Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

PARSONS, Russell. News of the World: A History. In: *Marketing Week* [online]. 7. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.marketingweek.co.uk/news-of-the-world-a-history/3028236.article>

Phone-hacking trial: Andy Coulson 'unaware' of Milly phone hack. In: *BBC News* [online]. 15. 4. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27034907>

Phone hacking: Cameron widens remit of Leveson probe. In: *BBC News* [online]. 20. 7. 2011 [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-14218911>

Phone-hacking trial: Rebekah Brooks's evidence 'well-scripted'. In: *BBC News* [online]. 7. 5. 2014 [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27311370>

Phone-hacking trial: Rebekah Brooks 'treated sensitively by police'. In: *BBC News* [online]. 8. 5. 2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-27329760>

Press applies for judicial review. *Belfast Telegraph* [online]. 24. 10. 2013 [cit. 2014-05-02]. Dostupné z: <http://www.belfasttelegraph.co.uk/news/local-national/uk/press-applies-for-judicial-review-29695625.html>

Press must 'fight with vigour' against restrictions to freedom, says Lord Black. In: *The Telegraph* [online]. 25. 4. 2014 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/10786961/Press-must-fight-with-vigour-against-restrictions-to-freedom-says-Lord-Black.html>

Rebecca Loos Tells 'Daybreak' - 'I Regret Selling My Story On David Beckham'. In: *Huff Post* [online]. 15. 3. 2013 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: http://www.huffingtonpost.co.uk/2013/03/15/rebecca-loos-daybreak-david-beckham_n_2882755.html

REID, Sue. Absolutely nothing attracted me to him physically, but I did love him: Antonia de Sancha insists she has no regrets about the affair that ruined David Mellor's marriage and career. In: *Mail Online* [online]. 1. 2. 2013 [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2272170/Antonia-Sancha-Has-regrets-affair-David-Mellor.html>

The global reach of Murdoch's News Corp. In: *BBC News* [online]. 11. 7. 2011 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-14104349>

Torin Douglas: 24 years in media. In: *BBC News* [online]. 3. 7. 2013 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/entertainment-arts-22747931>

Typy agenturních zpráv. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/sluzby/vyhody_zprav_ctk/typy/

Základní informace. *Česká tisková kancelář* [online]. [cit. 2013-12-14]. Dostupné z: http://www.ctk.cz/o_ctk/zakladni_informace/

Diplomové práce k tématu:

BERNIOVÁ, Andrea. *Zobrazení vybraného regionu, města či země v agenturním zpravodajství na příkladě Velké Británie*. Praha, 2012. 57 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Ludmila Trunečková.

LJAŠKOVÁ, Lucie. *Základní formáty agenturních zpráv (komparace ČTK/Reuters)* [online]. Praha, 2010. 39 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Ludmila Trunečková.

Další zdroje:

Elektronická korespondence:

Mundil, Stanislav, bývalý zpravodaj ČTK ve Velké Británii (srpen 2008 až prosinec 2011)

Stejskal, Jan, redaktor ČTK, autor knihy *Zprávy z českého století: tiskové agentury a česká společnost 1848-1948*

6. Seznam příloh

Příloha č. 1: Příklad agenturní zprávy ČTK.

Titulek: V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechů
Datum vydání: 6.7.2011
Čas vydání: 13:49
Klíčová slova: Británie; kriminalita; média
ID: T201107060219001
Servis: mes
Priorita: 4
Kategorie: zak; med

V Británii se rozšiřuje skandál kolem novinářských odposlechů

Londýn 6. července (zpravodaj ČTK) - V Británii se prohlubuje skandál kolem odposlechů telefonů celebrit, politiků a zřejmě i obětí zločinů a pozůstalých po obětech teroristických útoků, které si nechával pořizovat britský bulvární nedělník News of the World (NoW). Aféra v posledních dnech vyvolala vlnu pobouření a může mít důsledky nejen pro celý britský tisk, ale hlavně pro společnost News International Ruperta Murdocha, již bulvár patří, její šéfovou Rebeku Brooksovou a Andyho Coulsona, nedávného mluvčího britského premiéra Davida Camerona, kteří byli šéfredaktory NoW.

Celý skandál se táhne už několik let, ale zatím posledního vrcholu - či dna - dosáhl v pondělí, kdy vyšlo najevo, že soukromý detektiv najatý NoW odposlouchával hlasovou schránku třináctileté Milly Dowlerové unesené v roce 2002. Soukromý detektiv najatý nedělníkem nejen její schránku údajně odposlouchával, ale také z ní mazal některé vzkazy, aby se uvolnilo místo pro nové. Mohl tak mařit vyšetřování, protože si policie mohla myslet, že dívka mobil stále používá.

Milly Dowlerová byla nalezena po půl roce zavražděná v lese. Její případ tehdy fascinoval Británii a před dvěma týdny byl za její vraždu odsouzen několikanásobný vrah Levi Bellfield. Nikdy se nepřišlo na to, jak dlouho po únosu byla Milly ještě naživu.

V úterý večer kromě toho Graham Foulkes, jehož syn zahynul při teroristických atentátech 7. července 2005 v Londýně, uvedl, že mu policie oznámila, že jeho mobil tehdy nechaly NoW zřejmě odposlouchávat. Podle listu The Guardian začal Scotland Yard kontaktovat i příbuzné dalších obětí útoků.

Britská veřejnost si zvykla, že bulvární listy pronásledují příslušníky královské rodiny, celebrity a politiky a platí ohromné sumy za informace o čemkoli, co by mohlo vést k atraktivnímu článku. Nynější odhalení však vyvolala vlnu odporu a někteří inzerenti, včetně automobilky Ford, stáhly z nedělníku své reklamy.

Za "šokující" označil nový vývoj i premiér Cameron. Dolní sněmovna dnes zařadila na program mimořádnou debatu, která by se měla skandálem zabývat.

"Teď když si veřejnost uvědomuje, jak jsou to odporní lidé a kam až jsou s to zajít, tak snad bude větší tlak na to, aby se něco udělalo," řekl rozhlasu BBC herec Hugh Grant, který byl také cílem odposlouchávání. Podle něj by se něco mohlo změnit, protože se nyní ukazuje, že "oběťmi odposlouchávání nebyli jen bohatí a slavní, ale také normální lidé".

Grant odmítl tvrzení šéfredaktorů NoW Andyho Coulsona a Rebeky Brooksové, že o celé praxi nic nevěděli. "Buď jsou to nejhorší šéfredaktoři v historii žurnalistiky nebo lháři," řekl Grant.

Celá aféra má kořeny v roce 2005, kdy se ukázalo, že královský reportér nedělníku Clive Goodman nechával odposlouchávat členy královské rodiny, včetně princů Williama a Harryho. O dva roky později byl odsouzen do vězení, ale vedení nedělníku tvrdilo, že šlo o izolovaný incident reportéra, který se vymkl kontrole. V roce 2009 ale vyšlo najevo, že odposlouchávány byly stovky celebrit.

Coulson byl šéfredaktorem NoW v letech 2003 až 2007. Nahradil ve funkci Rebeku Brooksovou, které pak přešla jako šéfredaktorka do dalšího Murdochova bulváru The Sun a před dvěma lety se stala šéfkou News International sdružující všechna Murdochovy britské tituly.

Coulson se stal po odchodu z NoW mediálním poradcem Davida Camerona a od voleb v květnu 2010 byl šéfem jeho komunikace v Downing Street. Letos v lednu pod tlakem skandálu z funkce odstoupil, i když tvrdil, že s odposlechy neměl nic společného.

BBC dnes také uvedla, že z interních mailů NoW vyplývá, že Coulson jako šéfredaktor NoW schválil platby policii za informace. Tyto částky údajně dosahovaly desítek tisíc liber.

Murdoch vlastní v Británii také list The Times a nedělník The Sunday Times. Tento týden by měla vláda definitivně potvrdit souhlas s tím, aby Murdochova globální společnost News Corporation převzala britskou televizní společnost BskyB. Pod News Corporation patří News International a všechny další tituly, které Murdoch vlastní po světě.

Tento kontroverzní projekt vyvolává obavy, že News Corporation bude mít na britském mediálním trhu příliš dominantní postavení a ohrozí jeho pluralitu. Po nových odhaleních tento týden se ozývají hlasy, aby byl celý projekt zastaven.

Graham Foulkes, jehož syn zahynul při teroristických atentátech, řekl, že by se chtěl s Rupertem Murdochem setkat a mluvit s ním o "moci, kterou má". "Určitě si myslím, že News International... by měly přiznat odpovědnost a vinu a udělat to, co velí slušnost. Předpokládám ale, že to neudělají," uvedl.

Nová odhalení vedla i k tlaku na odstoupení Brooksové z čela News International. Brooksová, která patří k Murdochovým nejbližším spolupracovníkům, to odmítá a v mailu zaměstnancům uvedla, že o odposlouchávání nic nevěděla. Uvedla, že je z těchto obvinění "zděšena a šokována". Mluvčí News International oznámil, že Brooksová má Murdochovu plnou důvěru.

Stanislav Mundil hej